Glasilo Hrvatskih katoličkih misija u Švicarskoj
Missionsblatt der Katholischen Kroaten-Missionen in der Schweiz
▪ Lipanj / Juni 2022. ▪ Godina / Jahrgang 53. ▪ Br. / Nr. 2/207

MOVIS

Cromin 2022.

Susret hrvatskih ministranata i malih misijskih zborova

Gospi u pohode

Naše 54. hodočašće Majci Božjoj u Einsiedeln

Monstrumi se ne rađaju, niti s neba padaju

Podcijenjene opasnosti duhovnoga strabizma

CROMIN i EINSIEDELN 2022.

- **naslovna slika:** Križni put uz Kalvariju u Einsiedelnu (foto: Sibylle Lovrić)
- obrada naslovnice: publidesk.ch

Ovaj broj MOVIS-a potpisan je za tisak 27.6.2022.

Tekstove za sljedeći broj MOVIS-a primamo do 5. rujna 2022.

IZ SADRŽAJA

3 Treća stranica
Prijevod uvodnika ... (DE)

4 Tema broja
Duhovnost Nazareta - Charles Foucauld

5-29 Misije
Izvješća iz pastoralnog života u HKM

30 MOVIS-ov intervju
Razgovor s prof. dr. Zlatkom Begonjom

35 Stranica za mlade
Pastirova tajna

36 Proplamsaji duha
Kako osvojiti princezu

37 Hrvatski moj jezik materinski
Riječi preuzete u izvornome obliku iz engleskoga jezika

38 Cromin
Dogodila se dugo očekivana radost zajedništva

41 Međugorje
Ljepota koja ne blijedi

42 Einsiedeln
Ponovno zajedno pod okriljem naše Nebeske Majke

45 Zdravi odgoj
Računalo kao nužan i koristan prozor u svijet ili ...

47 Korisne informacije
Zapošljavanje hrvatskih državljana u Švicarskoj

IMPRESSUM

MOVIS
Glasilo Hrvatskih katoličkih misija u Švicarskoj
Missionsblatt der katholischen Kroaten-Missionen in der Schweiz

Herausgeber/izdaju:
Kath. Kroaten-Missionen in der Schweiz
Hrvatske katoličke misije u Švicarskoj

Adresse/adresa:
Bederstrasse 76, 8002 Zürich
Telefon: 043 317 96 33
E-Mail: movis@hkm-movis.ch I www.hkm-movis.ch
Bürozeiten / uredovno vrijeme:
utorak, srijeda i petak: 14.00-18.00

Odgovorni urednik /Verantwortlich:
fra Antonio Šakota, tonisakota@gmail.com

Glavni urednik /Chefredakteur:
fra Mićo Pinjuh, fra_mico@bluewin.ch

Uredništvo /Redaktion:
fra Antonio Šakota, fra Mićo Pinjuh, fra Branko Radoš, fra Miljenko-Mika Stojić i fra Vine Ledušić

LayoutKonzept:
Electronic Publisher Bubalović
E-Mail: publisher@publidesk.ch | www.publidesk.ch

Dobrovoljni prilozi za MOVIS/Spende
MOVIS / Kroaten-Missionen in der Schweiz

Raiffeisenbank - 8001 3431 4863 2
9001 St. Gallen
SWIFT: RAIFCH22xxx

IBAN: CH86 8080 8001 3431 4863 2
MOVIS (c/o Antonio Sakota, Schlossgasse 32, 8003 Zürich)

Druck/tisak:
Vogt-Schild Druck AG, Derendingen
Erscheint vierteljährlich / izlazi 4 puta godišnje

Naklada /Auflage: 14000

MONSTRUMI SE NE RAĐAJU, NITI S NEBA PADAJU

Samoubilački pohodi iako već odavno, nažalost, nisu nikakva velika novost na svjetskoj razini, njihova učestalost, organizacijsko-logistička 'perfekcija' i izvedbena brutalnost u novije vrijeme, činjenice su koje unose silan i opravdan nemir u našu svakodnevicu. Dodatni razlozi za opravdani nemir su i činjenice da je riječ o društvenoj pojavnosti koja ne ostaje unutar pojedinih nacionalnih i državnih granica nego se, poput nezaustavljive pandemije, širi diljem svijeta s jedne, te obeshrabrujuća činjenica da zaštićenih osoba i ustanova više nema, s druge strane. To zorno potvrđuje činjenica da su nerijetko cilj napada skupine nedužnih ljudi, religiozne ustanove, tržna središta (centri), značajni kulturni događaji, gospodarstveni, politički i vojni forumi… Ciljano se biraju velika okupljališta ljudi, kako bi i konačna šteta bila što veća. Koliko god razlozi tih suvremenih masovnih ubojica bili različiti, neki su im ipak zajednički poput osjećaja društvene izopćenosti, pomanjkanja obiteljske potpore, posvemašnje nebrige društva njihova okruženja… Kada se na taj očajnički korak odluče odrasle osobe (koje je društvo ostavilo na cjedilu i život pregazio), njihov nerazumni čin se, iako teškom mukom, još donekle može i razumjeti. No, kada se u toj ulozi pojave maloljetni osvetnici koji, bez ikakva upozorenja i iz samo njima poznatih razloga, otvore osvetničku vatru po svojim dojučerašnjim suučenicima i profesorima, nastojeći napraviti što veću 'štetu', to su događaji pred kojima normalan ljudski um nemoćno zastaje – ljudske tragedije kojima bi se sve nadležne ustanove (društvene i vjerske) morale sustavno i usklađeno pozabaviti, kako bi se, preventivno djelujući (što današnja znanstvena i tehnološka dostignuća uvelike olakšavaju) slične tragedije u budućnosti svele na što manju mjeru. Javne jadikovke i medijska 'zgražanja', prožeta teškim riječima i optužbama na račun žalosnih počinitelja, nerijetko zvuče poput dobro osmišljenih pokušaja skidanja svake odgovornosti s brojnih pojedinaca i ustanova u odgojno-obrazovnom procesu (od obitelji, preko škole do države!) za njihove očite propuste i nečinjenje. Kao da se radi o monstrumima koji su nam pali s neba, a ne o nesretnim mladim ljudima koji su, poput milijuna svojih sretnijih vršnjaka, došli čisti i nevini na ovaj svijet.

Podcijenjene opasnosti duhovnoga strabizma

Neprijeporna je činjenica da svaku (pa i najneznatniju!) fizičku promjenu na licu, rukama i tijelu svoga djeteta, člana obitelji, prijatelja, (ne)znanca… lako i brzo uočavamo. I onda, što je za svaku pohvalu, nakon uočenih malformacija ne gubimo vrijeme, nego odmah – konkretno i djelatno - postupamo. Ne gledamo ni na vrijeme ni na uložene napore kako bismo tu moguću prijetnju fizičkom zdravlju (ili izgledu) dragih nam osoba što prije, uspješno i korjenito riješili. Mir se obično vraća tek nakon ohrabrujućih dijagnostičkih rezultata i uspješnih terapijskih procesa. Riječ je, dakako, o postupcima vrijednima – čisto ljudski gledano – svake pohvale i priznanja. No čovjek, obdaren sposobnošću cjelovitijega i sustavnijega razmišljanja i vrednovanja razvojnih procesa suvremenoga društva, s takvom i tolikom vrstom empatije (samozatajnoga i djelatnoga sebedarja!) smije biti samo djelomično zadovoljan. To poglavito vrijedi za pojedince, životno i svjetonazorski oblikovane u duhu Dekaloga i Isusovih evanđeoskih savjeta, prema kojima su duh i tijelo sveta i neodvojiva cjelina o kojoj treba istodobno i trajno – s nepodijeljenim žarom i tankoćutnošću – skrbiti. A to se, nažalost, u suvremenom svijetu (od čega ni kršćanske sredine nisu izuzete!) ne događa. Istina je, naime, posve drukčija, što životna stvarnost svakodnevice i na svim društvenim razinama, neosporivo potvrđuje. Dok se, kada je riječ o ugrozi tijela, ne oklijeva, ne kalkulira s materijalnim izdatcima

i ništa ne prepušta slučaju, pred duhovnim i moralnim malformacijama se naprotiv, svjesno i ciljano zatvaraju oči, uporno iznalaze sve prazniji izgovori za nečinjenje na koje nas zdrav razum razložno potiče. Taj duhovno-ćudoredni strabizam, hranjen strahom od istine s kojom smo se trebali otpočetka odlučno suočiti, nerijetko je razlogom brojnih zlodjela nad kojima se svijet svako malo zgraža.

Nerazjašnjeni neugodni događaji, trajna su prijetnja zdravom životnom i obiteljskom ozračju

Stoljetno iskustvo nas uči da sve što se u našim životima i svijetu događa ima svoje uzroke i zakonitosti. Slučajnošću nazivamo isključivo događaje čiji nam uzroci i razvojni slijed nisu poznati. Razmišljajući na taj način možda se sada, tijekom ljetnoga predaha, uz brojne ugodne, sjetite i pokojega neugodnog i neočekivanog iskustava s članovima vaših obitelji, prijateljima, znancima… minulih mjeseci. No, kako se radilo o osobama od iznimnoga povjerenja, moguće je da tim događajima niste pridavali nikakvu posebnu pozornost nastojeći ih što prije zaboraviti. Životno iskustvo nas, međutim, uči da takve stvari, koliko god to katkada bilo neugodno, ne bi trebalo puštati da se jednostavno, bez ozbiljnijega razmišljanja i otvorena razgovora, provuku 'ispod radara'. Ljetni predasi (godišnji odmori) iznimne su i bogomdane prigode za takve razgovore, kojima će se izbistriti moguće nejasnoće i postojeće dvojbe koje opterećuju naše obiteljsko i životno ozračje. Gurajući takve događaje 'pod tepih', izbjegavajući i odgađajući konkretne i sadržajne razgovore o njima, zapravo činimo istovjetnu pogrješku, koja je iznjedrila teško zaboravljive i popravljive probleme brojnim obiteljima diljem svijeta.

U nadi da ćete, ako za to postoji razložna potreba, smoći hrabrosti za ispravne odluke i postupke, svima vam želim lijep i sadržajan odmor.

Fra Mićo Pinjuh, glavni urednik MOVIS-a

MONSTER WERDEN WEDER GEBOREN NOCH FALLEN SIE VOM HIMMEL

Amokläufe sind auf globaler Ebene leider kaum mehr etwas Neues. Ihre Häufigkeit, die organisatorische und logistische «Perfektion» sowie die Brutalität der Tat in jüngster Zeit bringen starke und berechtigte Unruhe in unser tägliches Leben. Weitere Gründe für derartigen Unruhe ist einerseits die Tatsache, dass es sich um ein gesellschaftliches Phänomen handelt, das sich nicht innerhalb bestimmter Länder- und Staatsgrenzen hält, sondern sich wie eine unaufhaltsame Pandemie weltweit ausbreitet, und andererseits die entmutigende Tatsache, dass es keine geschützten Personen und Institutionen mehr gibt. Dies wird deutlich durch die Tatsache, dass oft das Ziel von Angriffen Gruppen unschuldiger Menschen, religiöse Einrichtungen, Einkaufszentren, wichtige kulturelle Veranstaltungen, wirtschaftliche, politische und militärische Foren sind. Gezielt werden Ziele mit großen Menschenansammlungen ins Visier genommen, damit der verursachte Verlust und Schaden umso größer ausfallen. So unterschiedlich auch die Gründe für die Tat der heutigen Massenmörder auch sind, einiges haben sie doch gemein wie beispielsweise das Gefühl sozialer Ausgrenzung, fehlende familiäre Unterstützung, völlige Missachtung seitens der Gesellschaft… Wenn erwachsene Menschen, die von der Gesellschaft alleingelassen werden sich zu solch einer Verzweiflungstat entscheiden, könnte man deren Entscheidung, wenn auch nur schwer, doch noch irgendwie verstehen. Wenn jedoch in dieser Rolle minderjährige Rächer auftauchen, die ohne Vorwarnung und aus nur ihnen bekannten Gründen rachsüchtig auf ihre ehemaligen Mitschüler/innen und Lehrer/innen schießen, um so viel «Schaden» wie möglich anzurichten, dann sind das Ereignisse, denen der gesunde Menschenverstand hilflos gegenübersteht. Das sind menschliche Tragödien, mit denen sich alle zuständigen Institutionen (gesellschaftliche und religiöse) systematisch und koordiniert auseinandersetzen sollten, um solche Tragödien durch präventives Handeln, was durch die heutigen wissenschaftlichen und technologischen Errungenschaften sehr erleichtert wird, auf ein Minimum zu reduzieren. Öffentliches Klagen und mediale «Empörungen», durchdrungen von harschen und anklagenden Worten gegenüber Tätern, klingen oft wie gut durchdachte Versuche, die Verantwortung zu nehmen von zahlreichen Personen und Institutionen im Bildungsprozess (von der Familie über die Schule bis zum Staat!) für deren offensichtliche Unterlassungen und das Nichthandeln. Es ist, als handele es sich um Monster, die vom Himmel gefallen seien und nicht um unglückliche junge Menschen, die wie Millionen ihrer glücklicheren Altersgenossen rein und unschuldig auf diese Welt gekommen sind.

Unterschätzte Gefahren des geistigen Strabismus

Wir bemerken schnell jede, selbst die kleinste, physische Veränderung sei es im Gesicht, an den Händen oder am Körper unseres Kindes, eines Familienmitglieds, eines Freundes oder (Un-)Bekannten. Es ist lobenswert, dass wir sodann keine Zeit verlieren und schnell und konkret handeln. Wir vergeuden weder Zeit noch Anstrengungen, um diese mögliche Bedrohung der körperlichen Gesundheit (oder des Aussehens) unserer Lieben schnell und tiefgreifend zu lösen. Ruhe kehrt meist erst ein, nachdem ein ermutigendes diagnostisches Ergebnis vorliegt und erfolgversprechende therapeutischen Prozesse eingeleitet werden. Das sind Taten, die rein menschlich gesehen Lob und Anerkennung verdienen. Doch der Mensch, ausgestattet mit Fähigkeit eines ganzheitlichen Denkens und die Entwicklungsprozesse der modernen Gesellschaft bewerten zu können, kann mit dieser Art von Empathie und Hingabe nur teilweise zufrieden sein. Dies gilt insbesondere für diejenigen, die durch Lebens- und Weltanschauung im Sinne des Dekalogs und der Worte Jesu geprägt sind, wonach Geist und Körper heilig und untrennbar sind und gleichzeitig und dauerhaft mit ungeteiltem Eifer und Feingefühl gepflegt werden sollen. Dies geschieht in der modernen Welt von heute leider nicht. Auch ein christliches Umfeld ist davon nicht ausgeschlossen. Die Wahrheit ist nämlich eine ganz andere, was sich unstrittig durch die Realität des Alltags und in allen Ebenen der Gesellschaft manifestiert. Wenn das Äußere und der Körper in Gefahr sind, scheut man keine Kosten und Mühe und überlässt nichts dem Zufall, doch bei geistigen und moralischen Fehlbildungen und Entgleisungen werden, im Gegenteil, bewusst und gezielt die Augen verschlossen und man findet beharrlich leere Ausreden für Untätigkeit, obwohl uns der gesunde Menschenverstand dazu ermutigt. Dieser geistige und moralische Strabismus, genährt von der Angst vor der Wahrheit, der wir uns von Anfang an entschieden stellen sollten, ist oft der Grund für die vielen Gräueltaten, über welche die Welt nur mäßig entsetzt ist.

Ungeklärte und unangenehme Ereignisse sind eine dauerhafte Bedrohung für ein gesundes Leben und die familiäre Atmosphäre

Jahrhundertelange Erfahrung lehrt uns, dass alles, was in unserem Leben und in der Welt passiert, entsprechende Ursachen und Gesetzmäßigkeiten hat. Als Zufall bezeichnen wir lediglich Ereignisse, deren Ursachen und Entstehungsprozesse uns unbekannt sind. Wenn man dies bedenkt, könnte die bevorstehende Sommerpause auch dazu genutzt werden, neben vielen angenehmen Ereignissen, sich auch diejenigen bewusst zu machen, die innerhalb der Familie, mit Freunden und Bekannten während der letzten Monate unangenehm waren. Da es sich meistens um uns äußerst nahestehende Personen handelt, geben wir solchen negativen Erfahrungen keine große Bedeutung und wollen diese so schnell wie möglich vergessen. Die Lebenserfahrung lehrt uns jedoch, dass solche Dinge, so unangenehm sie manchmal auch sind, nicht einfach ohne ernsthafteres Überdenken und ein offenes Gespräch «unter den Radar» fallen sollten. Die sommerliche Auszeit ist eine besondere und gottgegebene Gelegenheit für solche Gespräche, die eventuelle Unklarheiten und bestehende Zweifel, die unsere familiäre Atmosphäre belasten, ausräumen könnten. Indem wir aber solche Geschehnisse «unter den Teppich kehren» und konkrete Gespräche vermeiden und verschieben, machen wir tatsächlich den gleichen Fehler, der für viele Familien auf der ganzen Welt zu schwer zu vergessenden, jedoch lösbaren Problemen führte.

In der Hoffnung, dass Sie, wenn Notwendigkeit besteht, den Mut aufbringen, eine sinnhafte Entscheidung zu treffen und das Gespräch suchen, wünsche ich Ihnen allen eine schöne und erholsame Auszeit.

DUHOVNOST NAZARETA – CHARLES DE FOUCAULD

Život Charlesa de Foucaulda (1858. - 1916.), vojnika, pustolova, znanstvenika, monaha, pustinjaka, mučenika, nudi gradivo za romane, drame, filmove. Suvremeni Franjo Asiški koga danas slijede mnogi u zajednicama Male braće i Malih sestara Charlesa de Foucaulda na cijelom svijetu pronalazeći Boga u najsiromašnijima, zadnjima u društvu. Tko je bio čovjek koga je Papa proglasio svetim 15. svibnja ove godine u Rimu? Život mu je doslovce preslika Isusove prispodobe o izgubljenom sinu (Lk 15). Rođen je u bogatoj plemićkoj obitelji 1858., Kao dječak izgubio roditelje, pa je o njemu se brinuo djed. Poslao ga je u isusovačku gimnaziju u Pariz, otkud je, zbog nedolična ponašanja, ubrzo bio otpušten. Prema obiteljskoj tradiciji želio je vojničku karijeru. I kao vojni pitomac bio veoma često kažnjavan. Živio je u ozračju nihilizma i ateizma. Bog mu ništa nije značio. Baštinio je kojih 800 tisuća zlatnih franaka, koje je objeručke trošio na skupe restorane i žene. No sve ga to, međutim, iznutra ostavlja praznim. I iz vojske je nečasno otpušten jer je, kada je sa svojim odredom bio premješten u Alžir, bez dopuštenja poveo i svoju ljubavnicu. Potom godinu dana krstari Marokom, pravi bilješke i mjerenja, prije povratka u Pariz. U Parizu dobiva nagradu francuskoga društva za zemljopis za svoja istraživanja. Njegov ateizam je uzdrmalo ponašanje siromašnih muslimana u Maroku, koji su pet puta na dan predano molili. Po povratku u Pariz uporno je obilazio pariške crkve. Prihvatio je prijedlog svoje rodice i tetke da se obrati svećeniku Abbe Huvelinu kako bi ga poučio u vjeri. U međuvremenu se i sam usrdno molio Bogu da mu se objavi ako ga ima. Svećenik intuitivno spoznaje da njemu nije do umne spoznaje nego do životne odluke. Pred njim je vojnik. I naređuje mu da klekne i načini životnu ispovijed. Nakon ispovijedi uslijedila je sveta pričest. To bijaše za Charlesa milosni udar, koji ga se duboko dojmio i pomogao mu pronaći put do Boga.

Kako u životu nije navikao na osrednjost, nego na vojničku odlučnost, stupa u strogi red trapista. Svom prijatelju nevjerniku piše: «Zašto sam stupio u trapiste? Iz ljubavi, čiste ljubavi. Svoga Gospodina Isusa Krista ljubim i ne mogu podnijeti živjeti drukčije nego je on živio. Ne bih se htio voziti kroz život u prvom razredu, dok onaj koga ljubim, ima mjesto u posljednjem vagonu». Proveo je nekoliko godina u trapističkim opatijama, ali u njemu raste želja, Gospodina na drukčiji način slijediti. Ako je Bog iz ljubavi prema čovjeku izabrao put silaska, poniznosti i siromaštva, i Charles želi živjeti život u svemu solidaran s Isusovim životom, sa siromasima i nemoćnima, obespravljenima i posljednjima na ljudskoj ljestvici. U opatijama je živio do 1897., a onda se zaputio u Nazaret da bi bio posve blizu tajni Isusova utjelovljenja. U tome je mjestu Bog izabrao nezamjetljiv život tesara, obrtnika, kako bi bio blizak čovjekovu svagdanu. Silno se radovao što je mogao biti kućni sluga u samostanu sestara klarisa u Nazaretu, a neko vrijeme u njihovu samostanu i u Jeruzalemu. Htio je i zemljopisno i u duhu biti blizak tajni Utjelovljenja. Danonoćno čita i studira Novi zavjet, moli pred Presvetim, sestrama je u svemu na usluzi. Ta nutarnja spoznaja i meditacija rodila je u njemu misao kako je moguće posvuda u svijetu živjeti Nazaret.

Do kraja je slijedio logiku Gospodinova utjelovljenja pa se stoga zaputio među siromahe, bijednike, odbačene i rubne. Htio je s njima dijeliti njihov život i sudbinu, biti brat svima. Isus je jednako prisutan u euharistiji kao i «svakome od moje najmanje braće» (Mt 25,40). Početkom stoljeća dao se zarediti za svećenika i vraća se u Afriku, u Alžir 1901. Živio je na rubu civilizacije, među muslimanima. Posve je uronio u njihovu kulturu i život, posljednjih petnaest godina života proveo je među beduinima Tuarezima, na jugu Alžira, na rubu Sahare. Zavolio je taj narod, jezik i kulturu, napisao njihov rječnik, zapisivao predaje i priče. Bio je za njih «Božji prijatelj». Zavoljeli su ga kao i on njih. Nije nikoga obratio ni krstio, svjesno nije htio među njima propovijedati. Htio je životom svjedočiti Isusa, Prijatelja i Brata svih ljudi. Ni njegovo boravište u naselju Tamanrasset nije pošteđeno u ratnim previranjima i nemirima. Pao je kao žrtva pobunjenih beduina u prosincu 1916. Zračenje njegove osobe nije s tim prestalo. Od vremena svoga obraćenja htio je osnovati malu zajednicu, ali nije bio te sreće. Petnaestak godina nakon njegove smrti utemeljena je zajednica Male braće a dvadesetak godina i zajednica Malih sestara Charlesa de Foucaulda. Danas postoji oko dvadesetak muških i ženskih zajednica u Crkvi kojih se duhovnost temelji na mislima, idejama i životu brata Karla, kako je sebe zvao. Mnoge zajednice žive Duhovnost Nazareta ili Stil Nazareta. To je u bitnome duhovnost utjelovljenja Sina Božjega u njegovim nazaretskim godinama. Isus je malen, nepoznat, živi neupadnim životom obrtnika. A kako bi posvjedočio da je Bog sa svakim čovjekom, te da Bog nije samo s povlaštenima, brat Karlo bira posljednje mjesto među ljudima, među onima koji su zapostavljeni i prezreni, među pustinjskim beduinima.

Ljudi se u suvremenom svijetu obično svrstavaju prema novcu, moći i društvenom ugledu. Božja su mjerila posve drukčija. O njima govori Marija u svome Veliča-Magnificat. Nalazimo ondje gotovo «anarhično» stanje. Bog ruši moćnike, uzvisuje poniženе. Gladne siti, uništava ohole. Prevrat svjetskih kategorija (Lk 1,52). Ne vrijedi društveni položaj, nego spremnost drugomu pomoći. U Božjim očima vrijedi jedino hijerarhija ljubavi. Prema kršćanskoj vjeri i logici utjelovljenja Bog postaje čovjekom u Isusu. Postaje brat svih ljudi. Svi su ljudi braća i sestre, stoga Isus nadilazi obiteljske okvire, ali i nacionalne. Svi koji Boga kao Isus zovu Tata-Abba Isusova su braća i sestre (Mk 3,31-35). U tome duhu Isus je nadišao sve razlike koje dijele ljude, barijere između muška i ženska, pobožnih i grješnika, bogatih i siromaha. Radosna je vijest za sve ljude, ne samo za Židove, izabrani narod. Svi su Božja ljubljena djeca. Poruka kako je Bog postao čovjekom znači kako je sve čovječanstvo jedna velika Božja obitelj. Stoga je za brata Karla bitan obiteljski element u njegovim zajednicama. Želi biti brat Isusov i brat svih ljudi a Nazaret je code za takav stil života. U običnostima života otkriti neobičnost, u svagdanu Boga, kako veli Terezija Avilska, Bog je i među loncima, u kuhinji. A patrijarh Jakov nakon prospavane noći uzviknuo je ushićeno: «Zaista se Gospodin nalazi na ovome mjestu, a da ja to nisam znao» (Post 28,16). Upravo to želi duhovnost Nazareta. Otkriti Boga u svagdanu, otvoriti oči za božansku protežnicu našega svagdana, naučiti cijeniti sve sitnice u našemu danu koje su naizgled suvišne, koje nisu ni po čemu nešto posebno. Otkriti svoj svagdan kao prostor i vrijeme u kome se događaju silne stvari jer je Bog s nama. Mala sestra Madaleine, utemeljiteljica Malih Isusovih sestara, zapisa: «Kao molitelji usred svijeta osmjeljujemo se reći kako se kontemplativni život dade jednako uspješno živjeti i njegovati i u prenapučenim gradovima, u buci ulica kao i u povučenosti nekoga samostana».

Nazaret nije samo zemljopisni pojam, nego opcija. Opcija za život u siromaštvu, poniznosti, za životni stil kakvim je Isus živio. Isusovo podrijetlo iz Nazareta utisnulo je njegovu životu i poruci poseban biljeg. Živjeti stilom Nazareta znači usredotočiti se na život kakvim je živio Isus s Majkom i Josipom. Neupadno, monotono, svagdanje. U molitvi i tišini zauzimati se za bolji svijet. Ne čekati da oni gore, u Berlinu, Parizu, Washingtonu, Jeruzalemu ili Rimu promijene svoj životni stil ili svijet. Oni to ne mogu. Ne gledati nemoćno kako moćnici manipuliraju svijetom, ne ići na ulice s transparentima, izvikivati jednakost, slobodu, pravdu, ili imati na majicama takve natpise, nego sami osobno biti transparentni za te vrijednosti koje manjkaju svijetu. Tražiti se osobna transparentnost, prozračnost za ono što je Isus živio. Odčitati se to može u životu brata Karla, Majke Tereze, svetoga Franje i ostalih velikana u povijesti Crkve. Vrijeme i svijet ne mogu čekati. Povijest kažnjava one koji se kasno priključe ili prespavaju kairos, blagoslovljeni trenutak.

MISIJA ZÜRICH

Hrvatska katolička misija
Schlossgasse 32, 8003 Zürich
Telefon: 044 455 80 60 Faks: 044 461 19 39
E-Mail: hkm.zuerich@bluewin.ch
www.hkmzuerich.ch

Misionari: **fra Ivan Prusina**
fra Stjepan Neimarević
fra Antonio Šakota
Katehistica i orguljašica: **s. Zora Jažo**
Suradnice: **Đurđica Novak, Ankica Blažević i Marija Dukić**

Raspored misa

- ZÜRICH: crkva sv. Josipa, Röntgenstr. 80, svake nedjelje u 8.00 i 12.15 sati
- ZÜRICH: crkva sv. Felix i Regula, Hardstr. 76, svakog petka krunica i sveta misa u 19.30 sati
- ZÜRICH: Misijska kapelica, Schlossgasse 32, ponedjeljak - subota u 7.30 sati
- DIETIKON crkva sv. Josipa, Urdorferstrasse 44, svake nedjelje u 10.30 sati
- WINTERTHUR: crkva sv. Ulricha, Seuzacherstrasse 1, svake nedjelje u 11.00 sati (ljeti u 10.30)
- HORGEN: crkva sv. Josipa, Burghaldenstr. 5, svake nedjelje u 14.45 sati
- AFFOLTERN a.A.: crkva sv. Josipa, Seewadelstr. 13, svake 1. i 3. nedjelje u mj. u 17.00 sati
- BÜLACH: crkva Presv. Trojstva, Scheuchzerstr. 1, svake 1. i 3. nedjelje u mj. u 17.00 sati
- USTER: crkva sv. Andrije, Neuwiesenstr. 17, svake 2. i 4. nedjelje u mj. u 14.30
- MÄNNEDORF: crkva sv. Stjepana, Hasenackerstrasse 19, svake 1. i 3. subote u 19.00 sati
- WALD: crkva sv. Margarite, Rütistr. 31, svake 4. nedjelje u mj. u 17.00 sati
- GLARUS: ckva sv. Fridolina, Agidius-Tschudistr. 8, svake 2. subote u mjesecu u 19.30 sati

Misijski Kalendar

Dan misije
Stadthalle Dietikon, 18. rujna 2022. u 11.00 sati.

Prva pričest
Zürich, crkva sv. Felixa i Regule, subota, 22. travnja 2023. u 11.00 sati.

Krizma
Zürich, crkva sv. Felixa i Regule, subota 3. lipnja 2023. u 11.00 sati.

Mise za mlade
Jednom mjesečno u crkvi sv. Felixa i Regule u 18.00 sati.

Vjenčanja

Dario Duvnjak i Tihana Emilija Bosak
18. travnja 2022. u Sesvetskim Selima

Daniel Kristić i Helena Stepić
21. svibnja 2022. u Karlovcu

Ivan Zubonja i Ivana Pavić
28. svibnja 2022. u Zagrebu

Anto Grgić i Nathalie Svetec
4. lipnja 2022. u Zadru

Mirko Markanović i Marija Mišković
11. lipnja 2022. u Zugu

Kršteni u Misiji

Giulia Dolores Bilobrk, kći Ivanova i Vikice r. Botić, 12. ožujka 2022. u Zürichu

Lean Zehnder, sin Stephanov i Anite r. Čirjak, 12. ožujka 2022. u Usteru

Ivano Pranješ, sin Karlov i Jacqueline r. Volić, 12. ožujka 2022. u Affoltern am Albis

Iva Künzler, kći Elvisova i Danijele r. Jonjić, 26. ožujka 2022. u Usteru

Morena Grippo, kći Gerardova i Matee r. Marelja, 26. ožujka 2022. u Bülachu

Mara Iva Barešić, kći Darijeva i Elene r. Pavlović, 26. ožujka 2022. u Männedorfu

Filip Terek, sin Mišelov i Martine r. Kutleša, 30. travnja 2022. u Affoltern am Albis

Leandra Mestre, kći Valterova i Jelene r. Tomasović, 30. travnja 2022. u Dübendorfu

Jan Šoštarić, sin Dinkov i Martine r. Šoštarić, 30. travnja 2022. u Regensdorfu

Manuel Đelmo, sin Augustinov i Klaudie r. Turbić, 30. travnja 2022. u Dietlikonu

Livia Kafadar Pardo, kći Igorova i Marie-Isabel r. Pardo Gonzalez, 7. svibnja 2022. u Dietikonu

Mia Lina Blöchlinger, kći Ivana Petera i Irene Mihaele r. Turkalj, 14. svibnja 2022. u Usteru

Kiara Barbić, kći Bojanova i Nicole Hlavacova, 22. svibnja 2022. u Usteru

Leon Matić, sin Matejev i Aleksandre r. Cindrić, 28. svibnja 2022. u Horgenu

Mateo Josipović, sin Vinkov i Marine r. Šerić, 28. svibnja 2022. u Dietikonu

Sara Letizia Ramos, kći Luis Filipe Marques i Marte r. Grković, 29. svibnja 2022. u Zürichu

Noelia Križanović, kći Renatova i Leigh r. Cataag, 4. lipnja 2022. u Thalwilu

Martina Šarčević, kći Adamova i Doris r. Mrkić, 4. lipnja 2022. u Zürichu

Proslava sv. Ante u našoj Misiji

U ponedjeljak, 13. lipnja, proslavili smo blagdan sv. Ante Padovanskoga svečanim misnim slavljem u crkvi sv. Felixa i Regule, s početkom u 19.30 sati. Kao i uvijek, za blagdan «omiljenog nam sveca» i «sveca svega svijeta» pripremali smo se pobožnošću 13 utoraka sv. Anti, na kojima je uvijek sudjelovao zavidan broj vjernika. Hvala Bogu, na samu svetkovinu ispunila se gotovo čitava crkva te smo – u molitvi, radosti i pjesmi – svečano i dostojanstveno proslavili Boga i molili zagovor našega sveca. Misno slavlje predvodio je fra Antonio Šakota, dok je svojim pjevanjem slavlje uveličao naš misijski zbor.

Na kraju mise smo, po dobrom običaju, po zagovoru sv. Ante od dobroga Boga izmolili blagoslov za svu prisutnu dječicu te im zaželjeli da, kao što je vidljivo kod kipa sv. Ante, i oni nose djetešce Isusa u svome naručju i u blizini svoga srca.

Nakon misnoga slavlja uputili smo se u župnu dvoranu gdje smo, nakon duhovne, imali i tjelesnu okrjepu. Hvala svima, a osobito našoj Zajednici žena, koji su se potrudili da nam ničega ne nedostaje i što smo mogli jedni s drugima i za tjelesnim stolom živjeti radost našega zajedništva.

Slavlje Prve svete pričesti

U subotu, 21. svibnja, u crkvi sv. Josipa u Zürichu održano je slavlje Prve svete pričesti. Živoga Krista prvi put je primilo 27 djevojčica i dječaka: Antonia Berišić, Nina Blažanović, Mia Dujmić, Amalia Hajdinjak, Emanuela Hrsto, Emilia Lazarević, Nea Lukić, Frana Mamić, Mandy Tianny Matanović, Melanie Matić, Ana Papić, Sara Pezer, Valeria Radić, Luka Banić, Rafael Matoš, Ivan Mišković, Oliver Perić, Luka Periša, Ivan Prskalo, Vinko Prskalo, Matej Radić, Stjepan Radić, Marin Rašić, Robert Šimić, Niko Stockhausen, Mateo Sulić i Emanuel Zovak.

Naša s. Zora je, kao i svake godine, lijepo pripremila djecu. Prigodnim recitacijama naši prvopričesnici podsjetili su nas na Božje darove kojima nas neprestano obasiplje, ali i na mrežu koju je sam Isus bacio na naše malene i želi ih sačuvati i zaštititi od svjetovnih izazova. A fra Antonio, koji je predvodio euharistijsko slavlje, na istu temu je podijelio svoje razmišljanje s prvopričesnicima u homiliji. Na osobit način želimo zahvaliti s. Zori, ne samo na pripremi djece nego i na prelijepom uređenju crkve za koju se, zajedno sa svojim suradnicima, pobrinula. Posebnu zahvalu u ime svih prvopričesničkih obitelji izrekla je gospođa Lidija Prskalo.

Na kraju se fra Ivan zahvalio svima i čestitajući prvopričesnicima zaželio da trajno ostanu u Isusovoj mreži zaštićeni od svih opasnosti koje im prijete. ▪

Koncert «Progledaj srcem» 2022.

U četvrtak, 2. lipnja, u večernjim satima 76-ero mladih zajedno s njihovim voditeljima fra Antonijem i Mariom Lovrićem krenulo je put Domovine kako bi sudjelovali na popularnom koncertu duhovne glazbe – Progledaj srcem – koji je održan u subotu, 4. lipnja, na stadionu Maksimir. Pune dvije godine nismo bili u mogućnosti voditi naše krizmanike na tradicionalni izlet u Asiz uoči Duhova. A ovaj put smo umjesto Asiza odabrali odlazak na koncert, koji je zakazan upravo u vrijeme već planiranog hodočašća, što se pokazalo punim pogotkom.

Nismo mi bili samo na koncertu. Naime, u petak, 3. lipnja, u prijepodnevnim satima stigli smo u Sisak. Ondje nas je dočekao biskup sisački, Vlado Košić, te bio s nama cijelo vrijeme obilaska. Obišli smo oštećenu katedralu Uzvišenja sv. Križa i kaptol. Potom smo se u molitvi zaustavili u crkvi sv. Kvirina. Na putu prema Petrinji zaustavili smo se kod gotovo srušene crkve u Žažini gdje je u potresu život izgubila jedna osoba. Prolazeći kroz potresom oštećenu Petrinju nastavili smo do OPG «Korablja Tišinić» gdje smo u predivnom ambijentu ručali. Na kraju smo se zaustavili u crkvi Preobraženja u Petrinji (Slatina) gdje smo se pozdravili s našim domaćinom, biskupom Košićem. Hvala dragom Bogu na našim domaćinima, predvođenim biskupom, koji su nam pokazali i prikazali život u Banovini, sve teškoće ali i nadu kojom naš čovjek ondje diše.

U subotu smo vrijeme do koncerta iskoristili za obilazak Zagreba u čemu su nam pomogli i vodiči – Vicko i Ivana. Oko 18.00 sati stigli smo i do Maksimira. Uzbuđenje je raslo iz minute u minutu. U prolazu smo uspjeli vidjeti i mnoge druge Hrvatice i Hrvate pristigle iz Švicarske. Točno u 21.00 započeo je koncert koji je trajao gotovo do 1 iza ponoći. Svi smo bili umorni. Mnogi od nas nisu znali što nas čeka. Ali kad je započelo brzo smo zaboravili na sav umor i zajedno s oko 50.000 braće i sestara u Kristu radosno i poletno slavili Gospodina. Jedan od najboljih opisa ovog koncerta dao je sami voditelj, Marin Periš: «Ovo je jedini koncert na kojem se ispovijeda prije koncerta!»

Na kraju zahvaljujemo Bogu na svim njegovim dobročinstvima. Zahvaljujemo i svim mladima koji su se odvažili odazvati na ovo putovanje. Osobita zahvala ide i našim vozačima iz Zelić Reisen koji su se svojski potrudili da nam putovanje uistinu bude radosno i lijepo.

Nadamo se da će ovakvih putovanja u budućnosti biti i više. ▪

U subotu, 28. svibnja, stotinjak djece s njihovim roditeljima, pod vodstvom s. Zore i fra Antonija, išli su na izlet u Europapark. Bez obzira na velike gužve, uživali smo i priuštili sebi jedan radosni i opuštajući dan. Hvala svima na sudjelovanju!

NAŠI POKOJNICI

Dragan Filipović 1973. – 2022.

Dragan je rođen 21. studenog 1973. g. u Travniku od roditelja Marka i Filomene r. Visković, koji su mu podarili i sestru, Spomenku. Već s tri godine Dragan s obitelji dolazi u Švicarsku, prvo u Andermatt a potom u Hedingen, gdje ostaje živjeti sve do svoje smrti. Uz ljubav prema roditeljskom domu, u njemu se razvijala i ljubav prema nogometu. Iako nije uspio postati profesionalac, uz redoviti posao bio je aktivan trener u FC Affolternu preko 10 godina, a do zadnjega je dana bio oduševljeni trener u FC Urdorfu.

Sa svojom voljenom Marijanom r. Marković sklapa crkveni brak 1999., a dragi Bog im je podario i dvije kćeri – Leoni, rođenu 2001. i Vanessu, rođenu 2005. g. Nakon skladnih i radosnih godina bračne i roditeljske ljubavi, u Draganov život došao je križ u obliku teške bolesti koja mu je otkrivena u proljeće prošle godine. Unatoč teškoj dijagnozi i bolima uspio je, uz Božju pomoć, ostati ustrajni borac za život kojega je s ljubavlju živio i svoj križ nosio sve do 23. travnja, kada je u kasnim večernjim satima, u svojoj 49. godini preminuo u bolnici Triemli, okružen onima koje je najviše volio – svojom obitelji.

Dragan je pokopan 28. travnja na mjesnom groblju u Affolternu a. A. Sprovodne obrede i misu zadušnicu na koji su stigli mnogobrojni prijatelji i rodbina, predvodio je fra Antonio Šakota. Od svih riječi koje fra Antoniju pred smrt izrekao u bolnici, izdvojili bi sljedeće: «Čitavog života posebno mi je bila na srcu jedna Božja zapovijed: 'Što god želite da ljudi čine vama, činite i vi njima.' To sam se trudio živjeti kroz čitav svoj život.» Iskrena sućut supruzi Marijani, djeci Leoni i Vanessi; roditeljima Marku i Filomeni; sestri Spomenki, zetu Manuelu i nećaku Janu; puncu Franji i punici Dragici, te ostaloj mnogobrojnoj rodbini, kumovima i prijateljima.

Pokoj vječni daruj mu, Gospodine!

Ivo Andrić 1935. – 2022.

Ivo je rođen 12. travnja 1935. godine u selu Teševu u Kraljevoj Sutjesci od roditelja Mare i Nikole. U Švicarsku je došao u ožujku 1978. i ostao je sve do svoje smrti 3. svibnja 2022. Kršćanski brak sklopio je s Anom rođenom Marjanović 29. siječnja 1958. godine u Kraljevoj Sutjesci.

Ana je preminula 10. listopada 2015. i od tada je Ivo živio sam. Rodili su devetero djece: Marko, Kata, Željko, Janja, Anđel, Antonija, Anto, Anđa i Srećko. A djeca su mu podarila dvadesetero unučadi i jedanaestero praunučadi, koji su mu bili posebna radost.

Umro je nakon kratke bolesti u bolnici u Waldu opremljen svetim sakramentima. Ispraćaj i oproštaj bio je u crkvi sv. Felixa i Regule u Zürichu, gdje se u ime misijske zajednice od našega Ive oprostio fra Ivan Prusina. Ostala je praznina i u obitelji i u zajednici i u crkvi. Nakon oproštajne mise prevezen je u Fažanu, gdje je i pokopan pored svoje Ane.

Iskrena sućut djeci, unučadi, praunučadi i svima ožalošćenima. Dragi Ivo, hvala ti za sve dobro koje si činio u našoj zajednici. Neka te Gospodin obdari vječnim mirom u svome kraljevstvu.

Pokoj vječni daruj mu, Gospodine!

MISIJA BASEL

Hrvatska katolička misija
Waldenburgerstrasse 32, 4052 Basel
Telefon / Faks: 061 692 76 40
Mobilni: 076 331 63 79
E-Mail: petar.topic@bluewin.ch
www.hkm-basel.ch

Misionar: **fra Petar Topić**
Suradnica: **Marija Marušić**

▪ Raspored misa

▪ BASEL: Crkva sv. Mihaela, Allmendstrasse 34, svake nedjelje u 9.30 sati i u 11.00 sati
▪ BASEL: Svakog prvog petka u mjesecu misa i ispovijed u 19.00 sati
▪ LIESTAL: Crkva Bruder Klaus, Mühlemattstrasse 3, svake nedjelje u 13.00 sati
▪ BASSECOURT: crkva St-Pierre, Rue de Prayé 6, svake 2. i 4. subote u mj. u 17.00 sati

Molitvena zajednica «Majka Triput Divna»

Molitvena zajednica se okuplja **svake treće nedjelje u mjesecu** u Baselu u 10.30 sati i (pred)moli krunicu s vjernicima, a poslije mise članovi ostaju u crkvi u kratkom razgovoru i dogovoru.

https://www.hkm-basel.ch

Dragi vjernici, pozivam vas da redovito pratite na ovoj stranici raspored misa, najvažnije obavijesti i posebno nedjeljna misna čitanja.

Mise preko ljeta 2022.

Nedjelja, 3. 7. 2022. - Basel, u 12.00 sati
Nedjelja, 10. 7. 2022. - Basel, u 12.00 sati
Nedjelja, 17. 7. 2022. - Basel, u 12.00 sati
Nedjelja, 24. 7. 2022. - Basel, u 12.00 sati
Nedjelja, 31. 7. 2022. - Basel, u 12.00 sati
Nedjelja, 7. 8. 2022. - neće biti mise

Mise će predvoditi **don Alen Palatinus,** *a ovo je njegov broj u slučaju potrebe:* **076 598 57 74**

Redovite mise na oba mjesta slavit ćemo opet u nedjelju, 14. 8. 2022.
Basel, u 9.30 i u 11.00 sati
Liestal, u 13.00 sati

Nedjeljna čitanja i obavijesti i preko ljeta imat ćete na web-stranici: **hkm-basel.ch**

Kršteni u Misiji

Nika Tomas, kći Daria i Lucie r. Matić,
7. 5. 2022. u Baselu

Vjenčanja

Anton Begić i **Nikol Skočibušić,**
11. 12. 2021. u Baselu

Prva pričest

Prva pričest u misiji Basel je proslavljena u subotu, 14. 5. 2022. u 14.00 sati u crkvi sv. Michaela u Baselu. Prvoj pričesti pristupilo je 10 curica i 15 dječaka: *Anđelić Valentina, Alerić Ivano, Balinović Valentin, Bešker Mateo, Cifrek Elena, Čolina Jana, Čolina Luka, Čular Sofia, Ćosić David, Franjić-Zelić Luka, Ilišinović Aleksandra, Katić Pejo, Kopačević Ivo, Kovačević Teo, Lazarin Jakov, Lubina David, Lukin Mateo, Nižić Lorena, Pavlović Matea, Radić Marko, Rajić Laura, Škokić Jelena, Šljivić Oliver, Tunjić Maria i Vukadin Andrej.*
Čestitamo prvopričesnicima i njihovim roditeljima.

Majčin dan

U nedjelju, 15. 5. u 11.00 sati proslavili smo Majčin dan u Baselu u crkvi sv. Michaela za cijelu Misiju. Učiteljica Mija Rajić je pripremila lijep program s djecom i poslije programa djeca su podijelila ruže majkama koje je i ove godine darovao Lovro Gregorović.

Priprava za sklapanje ženidbe

Ove godine se pripravljalo 7 parova za sklapanje ženidbe u misiji Basel - s lijeva na desno: Sonja Rajić i Ivan Ivanković; Daniel Nevistić i Marina Bralić; Ivona Mandić i Josip Begić; Tomislav Jagić i Marina Mikulić; Brigita Rajkovača i Vladimir Matošević; Antonela Ilijašević i Fabijan Stivičić i Kristijan Paradžik i Andreja Mišković.

Pomoć braći u nevolji

Prikupljena i poslana novčana pomoć Ukrajini je: 12 984 CHF; 1 095 Eura; 100 kuna: Caritas Schweiz - «Nothilfe für die Ukraine» - 5 000 CHF; Hrvatski Caritas - «Pomoć Ukrajini» - 5 000 CHF; Caritas Križevačke eparhije - «Pomoć za Ukrajinu» - 3 000 CHF i 1 000 CHF – za gorivo za šlepera za Ukrajinu koji je prevozio stvari iz lagera u Prattelnu koji je organizirao Davor Bašić. Kollekte für die Opfern des Krieges in der Ukraine 2 500 CHF. Velika hvala darovateljima!

Misijska kronika

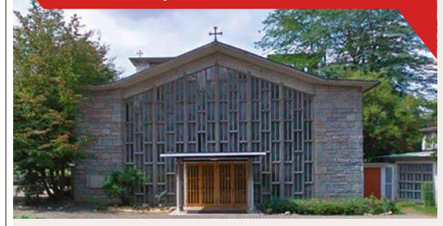

U susret proslave 50. godina HRVATSKE KATOLIČKE MISIJE BASEL

Prigodom 50. obljetnice Hrvatske katoličke misije Basel neće biti izdata Monografija, knjiga u kojoj bi bio prikazan život svih generacija od početka naše Misije do danas. Pred očima mi je jedna drugačija Monografija, monografija ispisana u dušama i duhu vjernika koju su kroz 50 godina Misije ispisali svojim svećeničkim poslanjem i radom pokojni fra Lucijan, fra Berislav, fra Ljubo i jedini živući - fra Petar. Sve slike i sva događnja, počevši od dolazaka radnika, susreta na misnim slavljima, krštenjima, krizmama, pričestima, ispovijedima, vjenčanjima, vjeronauku, nikolinjima, hodočašćima, crkvenim zborovima, misijskom folklornom grupom, sve te slike i slike drugih događanja su pospremljene u dušama vjernika i u našemu Gospodinu Isusu Kristu držeći se upute sv. Pavla: «…Život je vaš skriven s Kristom u Bogu… I sve što god riječju ili djelom činite, sve činite u imenu Gospodina Isusa, zahvaljujući Bogu Ocu po njemu! Što god radite, zdušno činite, kao Gospodinu, a ne ljudima, znajući da ćete od Gospodina primiti nagradu, baštinu. Gospodinu Kristu služite» (Kol 3,3. 17. 23-24).

Isus, pravi kruh života

U šestom poglavlju Ivanova Evanđelja čitamo Isusov govor u sinagogi u Kafarnaumu nakon umnažanja kruha. U tom govoru Isus želi pomoći ljudima da se izdignu iznad neposrednog zadovoljavanja svojih materijalnih potreba, ma kako one važne bile. Želi da se otvore obzoru života kojeg ne čine jednostavno svakodnevne brige oko hrane, odijevanja, karijere. Isus govori o hrani koja je neprolazna, koju je važno tražiti i prihvatiti. On kaže: «Radite, ali ne za hranu propadljivu, nego za hranu koja ostaje za život vječni: nju će vam dati Sin Čovječji jer njega Otac - Bog - opečati» (r. 27). Isus traži samo jedno: prihvatiti Božji naum, to jest vjerovati u njega koji ne daje nešto, nego daje samoga sebe, pravi kruh koji je s neba sišao: «Ja sam kruh živi koji je s neba sišao. Tko bude jeo od ovoga kruha živjet će uvijeke!» (Iv 6, 51).

U danima ispunjenim radom i problemima Hrvata radnika u misiji Basel, ali također u danima odmora i opuštanja, svećenici su se trudili hraniti svoje vjernike «kruhom života», da ne bi radili samo za propadljivu hranu, kako je sam Gospodin pozivao i svećenike i radnike da ne zaborave da je nužno brinuti se za materijalni kruh i obnoviti snage, ali je još od veće važnosti poraditi na tome da se produbi odnos s Njim, u Njemu ojača vjera koja se hrani «kruhom života», koji ispunja čovjekovu želju za istinom i ljubavlju. Tako je u misiji Basel zaživio misijski pastoralni listić «Živa riječ», redovite «duhovne obnove», i to dva puta godišnje i na kraju mrežna stranica: www.hkm-basel.ch.

Liturgijski listić «Živa riječ»

Misijski liturgijski listić «Živa riječ» s misnim nedjeljnim čitanjima, kratkim komentarom i obavijestima, zaživio je u Misiji 2. listopada 2005. i svake nedjelje ga vjernici mogu uzeti na ulazu u crkvu, pratiti misna čitanja i ponijeti svojim kućama. Pokazao se korisnim i praktičnim. Svake nedjelje se podijeli preko 300 komada na formatu A4.

Duhovne obnove u misiji Basel

Tko sebe voli, on ide na duhovnu obnovu. On upoznaje sebe, upoznaje što ga opterećuje, muči. Upoznaje da je ljubljeno Božje stvorenje. Upoznaje da se ljepota Božjeg stvorenja sastoji u tome da se osoba MIJENJA NABOLJE. Tako, duhovna obnova treba svakom kršćaninu. To je u biti evangelizacija odraslih. Drugim riječima to znači: odraslog vjernika dovesti do obraćenja, do svjesnog i odgovornog prihvaćanja svoga krštenja, tj. pomoći mu da u životu napravi temeljiti zaokret i da se neopozivo opredijeli za Isusa Krista koji će za njega postati Put, Istina i Život. Sveti Otac smatra da je ovakva duhovna obnova potrebna svim odraslim vjernicima u Crkvi, jer mnogi nisu imali prilike u životu se osobno, kao zreli ljudi, susresti s Isusom Kristom i donijeti takvu neopozivu odluku, naime nisu doživjeli susret sa živim Bogom i nikada nisu počeli misliti Kristove misli; nisu počeli ljubiti Kristovom ljubavlju; nisu počeli živjeti Kristovim životom i disati Božjim Duhom.
S druge strane, ima sve više vjernika koje razdiru vjerske sumnje, koji više ne vide smisao svoga života, koji lutaju po bespućima tražeći pravi put, kojima je život postao jednoličan i dosadan, koji su na ovaj ili onaj način ogorčeni i ojađeni u životu ili su odbačeni, bezvoljni i frustrirani, koji osjećaju razne traume i nutarnje blokade, koji su upali u teške ovisnosti, koji su zarobljeni grijehom i žele se osloboditi i konačno, koji su pritisnuti teškim životnim problemima. Ima sve više vjernika koji su upali u praktični ateizam. Nazivaju se vjernicima a žive kao da Boga i nema. Svi se, na ovaj ili onaj način, možemo u ovome pronaći i prepoznati.

Najteže je upoznati sebe i svoje duhovne bolesti. Duhovne bolesti zamračuju dušu, zamračuju put do Boga. Zatvaraju put do Božje ljubavi, ljepote i dobrote. Istaknimo OHOLOST: ona se uzdiže iznad Boga i iznad drugoga. To je najteža bolest. Nutarnja sljepoća. A iz ljudskog srca izlazi svako zlo. Duhovne bolesti su nabrojane u Sedam glavnih ili smrtnih grijeha: oholost, škrtost, bludnost, zavist, neumjerenost u jelu i piću, srditost i lijenost. Tko o tome razmišlja?

Ima li za duhovne bolesti liječnika i lijeka? Ima. Svećenik koji je od Boga primio dar da u ime Božje oprašta grijehe. On je liječnik duše. Znači: Ispovijed je tu. Ispovjedi se!

Svaki čovjek ima svoj križ. Poteškoće. Nevolje. Ponekada izgledamo kao trešnja u zimske dane. Vide se samo gole grane i k tome još izgledaju kao da su suhe. Dođe proljeće, sunce, te iste grane procvjetaju i daju nam slatke plodove-trešnje. Tako je i s nama ljudima. Ne smijemo klonuti kada dođu poteškoće. I mi imamo zimu. Gole grane. Ali kad nas obasja Božja ljubav - tada upoznamo sebe, zavolimo sebe, ostavimo se grijeha, zaživimo u istini, pročistimo svoju savjest, osmislimo svoj život, prihvatimo Božju volju i svoj križ, uzljubimo Boga iznad svega, a svog bližnjega kao samoga sebe - tada procvjetamo i lijepo je takvog čovjeka vidjeti kako on donosi plodove Duha Božjega: ljubav, radost, mir, velikodušnost, uslužnost, dobrotu, vjernost, blagost, uzdržljivost. Lijepo je takvog čovjeka vidjeti kako je sretan i ničega se više ne boji. To je bio i cilj svih duhovnih obnova u misiji Basel.

Sve duhovne obnove u misiji Basel

Prva duhovna obnova u misiji Basel održana je od Čiste srijede 1.3.2006. do nedjelje 5.3.2006. Voditelj je bio P. Witold Pietrasiuk, poljski svećenik.
▪ Od 8. do 11. 3. 2007. duhovnu obnovu je predvodio velečasni Dražen Radigović, župnik župe Lupoglav. Glavne teme su bile «Oslobođenje od prokletstva», «Kako liječiti brak i obitelj», «Važnost molitve i čitanja Božje riječi»
▪ Od 4. 10. do 7.10. 2007. duhovnu obnovu u Misiji predvodio je dr. fra Anto Gavrić. Glavna tema obnove bila je «Zašto biti kršćanin i slijediti Isusa Krista?» Ovo je prvi puta da su u istoj crkvenoj godini bile dvije duhovne obnove.
▪ Velečasni Dražen Radigović predvodio je od 14. do 17. 2. 2008. duhovnu obnovu u Misiji po drugi puta.
▪ Od 19. do 22. veljače 2009. duhovnu obnovu je predvodio fra Ante Barišić, fratar zagrebačke provincije i župnik u župi sv. Ivana Krstitelja u Bokovici-Spišić kod Vinkovaca. Glavna tema obnove bila je: «Božja riječ u kršćanskom životu».
▪ Od 26. do 29. studenoga 2009. duhovnu obnovu predvodio je fra Smiljan Kožul, fratar zagrebačke provincije i osnivač «Pokreta krunice za obraćenje i mir». Tema duhovne obnove je bila «Molitva krunice u kršćanskom životu».
▪ Velečasni Dražen Radigović, predvodio je duhovnu obnovu od 4. do 7. veljače 2010. god. Tema obnove bila je: «Duh Sveti u našem svakodnevnom životu».
▪ Od 25. do 29. studenoga 2010. duhovnu obnovu je predvodila mr. Anđela Jeličić, magistrica teologije sa specijalizacijom iz biblijskih znanosti
▪ Mr. fra Ivo Pavić, fratar Bosne Srebrene, predvodio je duhovnu obnovu od 23. do 25. veljače 2011. god. Tema obnove je bila. «Braćo, ne znate li? Hram ste Božji i Duh Božji prebiva u vama».
▪ Fra Ivo Pavić je po drugi puta predvodio duhovnu obnovu od 16. do 17. 3. 2012.
▪ Na početku «Godine vjere» od 1. do 4. studenoga 2012. održana je duhovna obnova s temom «Godina vjere i kriza vjere». Obnovu je predvodila sestra Nela Gašpar.
▪ Od 14. do 17. 2. 2013. održana je korizmena duhovna obnova pod vodstvom velečasnoga Dražena Radigovića.
▪ Od 22. do 24. 11. 2013. duhovnu obnovu je predvodio fra Ante Vučković, redoviti profesor teologije u Splitu, svećenik karizmatik. Tema obnove bila je «Godina vjere».
▪ Dr. sc. P. Mijo Nikić, svećenik Isusovac iz Zagreba, održao je duhovnu obnovu od 21. do 23. 3. 2014. Tema obnove bila je: «Isus Krist, liječnik duše i tijela».
▪ Pred Došašće od 21. do 23. 11. 2014. duhovnu obnovu predvodio je fra Ante Vučković, redoviti profesor teologije u Splitu.
▪ Sestra Nela Gašpar predvodila je duhovnu obnovu od 6. do 8. 3. 2015. na temu «Uloga i poruka Gospinih ukazanja današnjem čovječanstvu».
▪ Od 20. do 22. 11. 2015. duhovnu obnovu je održao misionar fra Petar Topić na temu «Usuret Isusu».
▪ Pater Ilija Grgić, poglavar družbe «Misionari Krvi Kristove» u Hrvatskoj, održao je duhovnu obnovu od 4. do 6. 3. 2016.
▪ Pred Došašće od 18. do 20. 11. 2016. duhovnu obnovu predvodio je fra Petar Topić, misionar u Baselu, na temu «Tko ostaje u meni i ja u njemu, taj donosi mnogo roda».
▪ Korimenu duhovnu obnovu od 17. do 19. 03. 2017. predvodio je velečasni Dražen Radigović na temu «Bog nikada ne kasni».
▪ Korimenu duhovnu obnovu od 1. do 4. 3. 2018. predvodila je časna sestra dr. Nela Gašpar na temu: «Sveta misa, ispovijed i krunica».
▪ Duhovnu obnovu pred Došašće od 29. 11. do 2. 12. 2018. predvodio je fra Petar Topić, misionar u Baselu, na temu «Gledajte u Gospodina i razveselite se!»
▪ Korizmenu duhovnu obnovu, 28. do 31. 3. 2019. predvodio je pater Marijan Zubak, član družbe «Misonari Krvi Kristove» u Hrvatskoj, na temu «Učini nešto za svoju dušu!»
▪ Duhovnu obnovu pred Došašće od 28. 11. do 1. 12. 2019. predvodio je fra Petar Topić, misionar u Baselu, na temu «Upoznajmo bolje svetu misu!»
▪ Korizmena duhovna obnova 2020. godine koja je trebala biti od 19. do 22. 3. 2020. godine i koju je trebao predvoditi fra Darko Tepert nije održana zbog Corona virusa i pandemije.

Što nakon Duhovne obnove?

Duhovne obnove nisu završavale s danima održavanja. Kada prođe duhovna obnova važno je bilo znati kako dalje živjeti nakon duhovnih obnova. Ovo su bile važeće odluke:
1. Imati uvijek Boga na prvome mjestu u životu, a to znači redovito pohađati nedjeljnu svetu misu, svaki dan se u obitelji moliti, čitati Sv. pismo i primati svete sakramente, napose ispovijed i euharistiju.
2. Postati bolji čovjek: znati biti kritičan prema sebi, a imati više ljubavi i razumijevanja za svoje bližnje, najprije u vlastitoj obitelji.
3. Ne ravnati se po «duhu ovoga svijeta», nego početi razmišljati u Duhu Božjem, ravnati se po Božjim zapovijedima.
4. Naučiti kontrolirati svoje emocije, tj. imati hrabrosti ne činiti ono što mi se sviđa - ako je to protivno volji Božjoj, odnosno, činiti ono što mi se ne sviđa - ako je to volja Božja.
5. Naučiti suosjećati s onima koji trpe, koji su siromašni i nemoćni i dijeliti s njima svoj suvišak.
6. Iz ljubavi prema Bogu prihvaćati svakodnevne križeve, koje nam Bog dopusti i pripusti, te svoju patnju pridruživati Kristovoj muci za spasenje svijeta.
7. Najveća milost i dar koji možemo primiti u Duhovnoj obnovi je u tome da se svaki dan prihvaća i s ljubavlju vrši volja Božja. Upoznati i prihvatiti da volja Božja nije primarno u tome da nas oslobodi od patnje, bolesti i raznih križeva, nego da Duh Sveti nas želi najprije suobličiti Kristu patniku, kako bi nas onda mogao proslaviti s Kristom pobjednikom.

Kršćaninu je potrebna duhovna obnova

Danas najveća potreba Crkve, kršćanskih zajednica, kršćanskih obitelji i pojedinog kršćanina kao i današnjeg društva su ljudi Duha Božjega, ljudi ispunjeni Duhom Svetim. Jer, kršćanin bez Duha Božjega, brzo i nesvjesno i neznajući počne služiti Zlu umjesto da služi Bogu i Dobru. Zato se kaže: «Kršćanin bez Duha Svetoga je bez ičega i tone ili propada u crnom Zlu». Zato su duhovne obnove vjernicima u misiji Basel bile i ostale duhovna hrana – «kruh života».

Misijska mrežna stranica: www.hkm-basel.ch

Kroz dvije zadnje godine zbog pojave Corona virusa nisu održane duhovne obnove. Praktično smo se kao zajednica susreli s privremenom obustavom svih liturgijskih slavlja s narodom. Svećenik je jedno vrijeme sam u ime svih vjernika redovito slavio svetu misu u crkvi sv. Michaela.
Pandemija je učinila da smo pokrenuli i imamo svoju mrežnu (web) stranicu: **www.hkm-basel.ch** na kojoj smo kroz ove zadnje godine kao i danas redovito imali nedjeljna misna čitanja, duhovnu misao uz čitanja i najvažnije misijske obavijesti. Kroz to vrijeme web-stranica nam je omogućila da ostanemo duhovno povezani i međusobno kao zajednica i s Božjom riječju.

MISIJA BERN

Hrvatska katolička misija
Zähringerstrasse 40, 3012 Bern
Telefon: 031 302 02 15 Fax: 031 302 05 13
E-Mail: hkm.bern@bluewin.ch
www.hkm-bern.ch
Uredovno vrijeme:
ponedeljak - petak, od 10.00 do 16.00
Misionar: fra Gojko Zovko, privat
Quartiergasse 12, 3013 Bern
Telefon: 031 331 56 52 Fax: 031 332 12 48
Natel: 079 379 66 66
E-Mail: goja.z@bluewin.ch
Suradnica: Ruža Radoš

▪ Raspored misa

▪ BERN: Bethlehem Kirche, Eymattstrasse 2B, 3027 Bern, svake nedjelje u 12.15
▪ BERN: župna crkva st. Josef, Stapfenstr. 25, 3098 Koeniz, svake subote u 19.00
▪ BIEL: Pfarrkirche Christ König, Geyisriedweg 31, svake 2. i 4. nedjelje u mj. u 17.00
▪ LANGENTHAL: crkva Sv. Marije, Schulhausstrasse 11A, svake nedjelje u 9.00
▪ THUN: crkva sv. Marije, Kapellenweg 9, svake nedjelje u 14.30
▪ MEIRINGEN: Guthirt, Hauptstrasse, sva kog 1. poned. u 19.30 i 3. nedjelje u 17.00
▪ INTERLAKEN: župna crkva Heiliggeist, Schlossstr. 6, svake 1. i 3. srijede u 19.30

Molitvene pobožnosti

Bern: crkva St. Mauritius, Waldmannstrasse 60, 3027 Bern: molenje krunice svakoga četvrtka u 18.00 sati, a svakoga posljednjega četvrtka krunica u 17.30 sa svetom misom i klanjanjem Presvetom Oltarskom Sakramentu u 18.00 sati.
Bern: crkva St. Mauritius: svakoga prvoga petka u mjesecu krunica i ispovijed u 17.30, a sveta misa u 18.00 sati.

Na svim mjestima gdje se slavi misa pola sata prije mise molenje krunice i mogućnost za ispovijed.

NATJEČAJ !

Römisch-Katholische Landeskirche Kanton Bern raspisuje natječaj za slobodna radna mjesta u Hrvatskoj katoličkoj misiji Bern od 1.11. 2022.

1. Vjeručitelj i orguljaš (80%)

Uvjeti: **Završena katehetska i glazbena izobrazba**

2. Administracija (40%)

Uvjeti: **KV, iskustvo u administrativnim poslovima (PC-Office)**

Poznavanje hrvatskog i njemačkog jezika (minimum B1) za oba radna mjesta.
Profil i opis radnih aktivnosti potražiti na stranici HKM Bern: www.hkm-bern.ch

Molbe s originalnim dokumentima dostaviti na hkm-bern@bluewin.ch,
(Zähringerstr. 40, 3012 Bern)
a kopije na personal@kathbern.ch,
(R.K.Landeskirche d.K. Bern, Zähringerstr. 25, 3012 Bern), najkasnije do 15. 8. 2022.

Prvu sveta pričest

Prvu svetu pričest slavili smo 7. svibnja 2022. u Bernu. Svetu pričest primili su: Lena Barbić, Leonie Barbić, Ivano Bošnjak, Marko Bošnjak, Lara Crnogorac, Petra Galić, Lean Valentino Iličić, Lara Iličević, Ivica Jurić, Magdalena Kovačević, Luka Kristić, Mia Anastazija Martinović, Josip Pavić, Anica Radoš, Gabriel Stauffer, Mateo Stauffer, Mario Šišić, Marina Tunić i Anteo Vuknić

Kršteni u Misiji

Ilija Bošnjak, sin Jure i Julijane r. Čalušić, 9. travnja 2022. u Interlakenu

Nino Matteo Azinović, sin Krešimira i Stephanie r. Baumann, 30. travnja 2022. u Thunu

Gabrijel Tin Olujić, sin Matea i Marine r. Garić, 30. travnja 2022. u Thunu

Noah Marinčić, sin Ivana i Danijele r. Leovac, 14. svibnja 2022. u Langentahlu

Leo Milić, sin Domagoja i Marie r. Pačar, 4. lipnja 2022. u Lyssu

Ilen Agatić, sin Krunoslava i Ivane r. Dimitrievska, 4. lipnja 2022. u Zollikofenu

Sofija Petrović, kći Dejana i Žane r. Čelam, 25. lipnja u Bernu

Adriana Vukadin, kći Marija i Radmile r. Korlat, 25. lipnja 2022. u Bernu

Vjenčanja

Christian Čolić i Doris Mršić, 28. svibnja 2022. u Osijeku

Dejan Petrović i Žana Čelam, 25. lipnja 2022. u Bernu

Duhovna obnova u HKM Bern

O vogodišnju duhovnu obnovu u našoj misiji imao je profesor i ravnatelj Franjevačke klasične gimnazije u Visokom fra Ivan Nujić. Naš misionar fra Gojko završio je i maturirao na toj najglasovitijoj i jedinoj srednjoškolskoj obrazovnoj ustanovi-gimnaziji u BiH za komunističkoga vremena. Duhovna obnova započela je u petak, 1. 4. 2022. s predavanjem i kasnije sv. Misom sa propovijedi u Bernu. U subotu je bilo isto predavanje i sveta misa u Bernu, a u nedjelju je profesor fra Ivan imao predavanje i svetu misu u Langenthalu, Bernu i Thunu.
Kao osvjedočeni franjevac-ujak prvoga dana je propovijedao o franjevačkoj karizmi i ulozi franjevaca u očuvanju vjere i nacionalnoga identiteta hrvatskoga naroda, a kasnije i korizmenom vremenu i smislu pokore i pozivu da kroz post, molitvu i djela milosrđa obnovimo svoju vjeru. Kroz biblijska čitanja pete korizmene nedjelje pozvao nas je da se borimo protiv grijeha, opraštamo i tako popravljamo naše porušene mostove i na osobnoj, a i na nacionalnoj razini opisujući sadašnju tešku situaciji u domovini.

Pomoć za Ukrajinu

Ukrajinski veleposlanik g. Artem Rybchenko zajedno sa hrvatskom veleposlanicom gđom. Andreom Bekić sudjelovao je na našoj nedjeljnoj misi u Bernu 24. 4. 2022., te izvršio obećanje od 4. 3. 2022., kada mu je misionar predao dar misije od 5000 franaka. I ovoga puta darovali smo ga istom svotom za ugroženi ukrajinski narod.

Sveta krizma

Svetu krizmu slavili smo 21. svibnja 2022. u Bernu. Sakramenat svete krizme primilo je 64 mladih naše misije. Krizmu je podijelio mons. Petar Palić, mostarsko-duvanjski biskup.

Naši krizmanici: Tomo Aščić, Manuel Babić, Borna Baković, Melanie Baković, Mislav Baković, Laura Barbić, Nives Bekavac, Lukas Benić, Ana Bilić, Leo – Vatro Božić, Lucia Božić, Petar Božić, Melanie Čabraja, Giulia Ćorić, Ana Crnjac, Luka Eraković, Marina Filipović, Ivan Franjić, Ivan Grgić, Lea Hrsto, Julia Iličević, Anastazija Jaković, Luka Jaković, Teo Kamenjašević, Dajana Lozić, Antonell Marić, Mauro Marković, Dario Marojević, Marko Marojević, Lana Matić, Carla Mioč, Karlo Patljak, Benjamin Pavlić, Antonela Perić, Katarina Perić, Danijel Perić, Laura Perić, Luka Perić, Martina Perkunić, Marko Prljević, Ana Purić, Ivan Purić, Calista Rađenović, Sara Radoš, Alberto Rajić, Morena Rajić, Kristina Roša, Mateo Rukavina, Luca Šantor, Ariana Sekić, Nikolina Šerić, Marko Šišić, Elena Stauffer, Elena Maria Šteko, Renata Šteko, Damir Tomas, Maja Tunić (Igorova), Maja Tunić (Nikolina), Martina Tunić, Ivona Udovčić, Juro Vidić, Marija Vuknić, Leoni Zovko i Leon Žilić

Misno slavlje s domaćinima u Thunu

U nedjelju, 15.5.2022 imali smo zajedničku misu sa švicarskim katolicima u Thunu u crkvi Sv. Marije. Misu je predvodio naš misionar fra Gojko, pjevao je i naš glazbeni kor, a karitativna milostinja te nedjelje od 500 franaka upućena je franjevačkome samostanu u Vukovaru.

Ljetno misijsko hodošašće u Vukovar

Ljetno tradicionalno misijsko hodošašće naše misije bit će u Vukovaru 24.7.2022.
Pozivam vas na nedjeljnu svetu misu toga dana u franjevački samostan u 10.00 sati, a kasnije na zajednički ručak i posjet glasovitog vinskoga podruma u Iloku. Radi bolje organiziranosti javite se misionaru. To je već treći naš zajednički posjet našem mučeničkom Vukovaru, gdje i ovoga puta želimo darovati najpotrebnije. ▸

①- Nastup dječijeg zbora HKM Bern na Crominu 2022.
②- Male cure HKM Bern bile su prve u nogometu
③- Mali dečki Hrvatske kat. misije Bern bili su drugi u nogometu

Vjeronauk u misiji

Kao i svake godine pozivamo djecu 3. razreda za pripremu sakramenta ispovijedi i pričesti.
A djecu 7. razreda i starije na pripremu za krizmu. Vjeronauk će započeti nakon jesenskih ferija.

Video zapis svete mise

Pogledajte snimku sv. mise u HKM Bern od nedjelje, 22.5.2022., koju je predvodio mostarski biskup mons. Petar Palić i razgovor s njim na internetskim stranicama naše misije.
Naša misija i dalje prenosi nedjeljne mise iz Berna na internetskim stranicama: hkm-bern.ch

Darovali smo

10 000 CHF za Ukrajinu
10 000 CHF za franjevačku provinciju u Mostaru, odgoj i fond solidarnosti
5 000 CHF za biskupiju Mostar
2 000 CHF za Franjevačku klasičnu gimnaziju u Visokom
1 000 CHF za HRTV Herceg Bosna
1 000 CHF za siromašne srijemske biskupije
1 500 CHF za Laudato TV
600 CHF za franjevački samostan Masna Luka, Humac i Široki Brijeg
5 000 CHF različitim obiteljima u potrebi u domovini
4 000 CHF potrebitima u našoj misiji

MISIJA ST.GALLEN

Hrvatska katolička misija
Paradiesstrasse 38, 9000 St. Gallen
Telefon: 071 277 83 31, Faks: 071 277 83 36
Natel: 079 444 85 49
Misionar: **fra Mićo Pinjuh**
Katehistica i orguljašica: **Prof. Jelena Kučak Vujnović**
www.hkm-stgallen.ch
E-Mail: info@hkm-stgallen.ch

Raspored misa

- BALGACH: Kath. Pfarrkirche, svakog 1. petka u mjesecu i svake (osim 1.!) subote u mjesecu u 18.30 sati
- WIL: Kapuzinerkirche (St. Antonius), svake nedjelje i zap. blagdana u 9.30 sati
- JONA: Kath. Pfarrkirche (St. Franziscus) u Kempratenu, svake nedjelje u 12.00 sati
- ST. GALLEN: Kath. Pfarrkirche St. Maria (Neudorf), svake nedjelje i zapovjednog blagdana u 18.00 sati, te krunica (u korizmi križni put) i sv. misa svake srijede u 18.30 (Wallfahrtskirche Heiligkreuz)

ĐAKONSKO REĐENJE IVANA ŠARIĆA

U subotu, 25. lipnja tekuće godine Biskupija St. Gallen je postala bogatija za dvojicu mladih đakona – kapucinskog pripravnika fra Kletusa Huttera i dijecezanskoga kandidata hrvatskih korijena mladoga Ivana Šarića iz Wila. Svečani obred i čin ređenja u župnoj crkvi u Abtwilu predvodio je, uz suslavljenje brojnih svećenika, mjesni biskup mons. Marcus Büchel. Snažnu molitvenu potporu mladom hrvatskom ređeniku, uz njegovu obitelj, brojnu rodbinu i prijatelje, svojim djelatnim sudjelovanjem pružila je brojna hrvatska katolička zajednica iz Biskupije St. Gallen predvođena misijskim osobljem. Ivan je rođen u Wilu 21. siječnja 1991. godine. Krštен je u Prisoju (Tomislavgrad), 30. ožujka iste godine, dok je ostale sakramente kršćanske inicijacije (pričest i krizmu) primio u St. Gallenu. Temeljnu i strukovnu naobrazbu stekao je također u kantonu svoga rođenja. Uredno se odužio Švicarskoj konfederaciji višemjesečnom vojnom službom. Potom je pune dvije i pol godine (od ožujka 2012. do lipnja 2015.), kao uzoran, nagrađivan i promican član Švicarske papinske garde, s iznimnim ponosom i odgovornošću, čuvao Prvosvećenika Katoličke crkve u Vatikanu. Po povratku iz Vatikana upisao je i 2020. uspješno završio studij teologije, čime je zavrijedio iskorak na pretposljednju stubu na svome putu do svećeničkog ređenja. Našemu Ivanu iskreno čestitamo i već se sada istinski radujemo njegovu svećeničkom ređenju i velikom slavlju pred Uskrs slijedeće godine.

PRVA SVETA PRIČEST

Ove godine smo, sukladno dugogodišnjoj praksi i stvarnim potrebama naše Misijske zajednice, proslavu Prve svete pričesti organizirali u dva različita svetišta i dvije susljedne nedjelje – u Kempratenu u nedjelju 8. svibnja i u St. Gallenu također u nedjelju 15. svibnja 2022. Za Kristov euharistijski stol u našoj Misiji ove godine je sjelo 18 novih sustolnika – 7 djevojčica i 11 dječaka. U Kempratenu: Melanie Andreić, Elenia Barać, Ana Barić, Gabrijela Barić,Valentina Dedić i Mila Đurdić. U St. Gallenu: Jonas Babić, Ivo Jularić, Ivan Jurić, David Lapčević, Ivan Marić, Petar Mijatović, Gabriel Pervan, Dario Šugić, Ilaria Vitale, Leon Zeba, Ivan Žuljević i Luka Žuljević. Dok su naša misijska vijeća preuzela organizacijski dio posla na sebe, liturgijski dio su spremno i skladno dijelili mali slavljenici, njihovi roditelji i misijski zborovi. Zahvaljujući toj sinergijskoj povezanosti, prvopričesnička slavlja su odisala duhovnom ljepotom i organizacijskim skladom. Slavljima je predsjedao domaći misionar fra Mićo Pinjuh, dok je o tehničkim i programskim pojedinostima brinula misijska suradnica Jelena Kučak Vujnović. Misija je male slavljenike darovala znakovitim križevima, te prigodnim spomen-diplomama i molitvenicima. Misijska vijeća su, u skladu s dugogodišnjom misijskom tradicijom i uz nemalu potporu slavljeničkih roditelja, u župnim dvoranama u Kempratenu i St. Gallenu pripremila prigodne domjenke za male slavljenike.
Ove radosne događaje svojim su fotokamerama ovjekovječili Mijo Vujnović i Petar Klarić (Kempraten), te gospođa Antonija Lubina (St. Gallen).

PROSLAVA MAJČINA DANA

Ove godine smo, nakon dvogodišnje prinudne stanke, ponovo prigodno – molitveno i programski - obilježili Majčin dan u našim misijskim središtima: u subotu, 7. svibnja u Balgachu, te u nedjelju, 8. svibnja u Wilu, Kempratenu i St. Gallenu. Glavni nositelji prigodnih programskih cjelina, koje je s mladima skladno uvježbala naša misijska suradnica Jelena, bili su, kako to i priliči ovomu iznimnom danu i slavlju, djeca i mladež naše Misijske zajednice. Radosno i uvježbano su predmolili, čitali, krasnoslovili (pojedinačno i skupno), pjevali… Iako su prigodna slavlja u svakomu od spomenutih središta imala iznimno vrijednu i sadržajnu programsku ponudu, izvedbena razina u Balgachu zavrjeđuje posebnu pohvalu. Suradnička raspoloživost i glazbena darovitost djece i mladeži u tom dijelu naše Misije, nesumnjiv su blagoslov i nenadomjestiv Božji dar našoj velikoj i iznimno životnoj Misijskoj zajednici.

Marinko Vidaković 1968. – 2022.

Marinko je rođen u Tuzli, 26. svibnja 1968. godine, kao treće po redu i najmlađe dijete u obitelji Joze i Janjke Vidaković. Temeljnu naobrazbu završio je u zavičaju. Pred oltar župne crkve u Tuzli, sa svojom izabranicom Ljiljanom Pavlović, stao je 28. rujna 1991. godine. Gospodin je njihovo sakramentalno zajedništvo blagoslovio s troje djece: Igor, Marino i Martina. Marinko je, u potrazi za sigurnijim poslom – poput svojih brojnih sunarodnjaka – u Švicarsku došao 1989. godine. Njegovo prvo radno i boravišno odredište bio je Chur. Svoj radni vijek proveo je u tvrtkama: Adam Touring, Pneu Stössel, Cades i Escatec. Neugodna dijagnoza je, još pred 8 godina, ozbiljno poljuljala njihovo obiteljsko ozračje. No liječnički napori su tada, na veliku radost cjelokupne obitelji, dali iznimne rezultate, pa je obitelj u miru, velikoj nadi i slozi, proživjela minulo osmogodišnje razdoblje. Sretno obiteljsko ozračje uzdrmala je ponovna pojava neugodnih simptoma krajem veljače ove godine. Liječničke pretrage su, nažalost, potvrdile neugodnu početnu slutnju. Neizbježan trenutak je, unatoč svim naporima medicinskog osoblja i Marinkovoj silnoj želji da ostane sa svojom obitelji, iz dana u dan bio sve izvjesniji i bliži. Pred lice Svevišnjega je pošao, opremljen svetim sakramentima i okružen svojim najmilijima, u Kantonalnoj bolnici u St. Gallenu u predvečerje 10. svibnja ove godine. Pokopan je, nakon mise zadušnice u katoličkoj crkvi u St. Margrethenu, 17. svibnja ove godine. Svetoj misi i pokopnim obredima, koje je predvodio hrvatski misionar fra Mićo Pinjuh, nazočili su, uz njegovu užu i širu obitelj i rodbinu, brojni obiteljski znanci i prijatelji. Od pokojnika se, u ime prijatelja iz Hrvatskoga kluba u Arbonu, toplim riječima oprostio gosp. Drago Zorić. Dok Marinkovoj obitelji izričemo iskrenu sućut, njegovu dušu iskreno preporučujemo milosrđu i ljubavi Božjoj.

Miroslav Radoš 1965. – 2022.

Ovogodišnji blagdan sv. Ante jamačno će ostati zapisan 'crnim slovima' u povjesnici HKM St. Gallen. Riječ je o danu kada je iznenadna vijest o nesreći na poslu u kojoj je teško nastradao Miro Radoš, ugledni član naše Misijske zajednice, doslovce paralizirala našu hrvatsku zajednicu. Budući da je vijest bila štura – bez pouzdanijih i cjelovitijih podataka – nada je ipak u nama tinjala. Ugasila ju je sutrašnja provjerena obavijest da su ozljede bile ipak daleko teže nego se pretpostavljalo i nadalo. Usnuo je u predvečerje 14. lipnja 2022. Miroslav je rođen u Bugojnu, 20. studenoga 1965. kao prvo dijete u obitelji Ante i Fanike Radoš. Sretno djetinjstvo i ranu mladost proveo je u svom zavičaju, gdje je, nakon temeljne, stekao i strukovnu naobrazbu. Početno prijateljstvo s Mirjanom Brkanović, koje je postupno preraslo u iskrenu ljubav, dovelo ih je pred oltar velebne crkve sv. Ante u Bugojnu, 4. veljače 1990. Četvero djece – Ante, Tanja, David i Melani – njihova radost i ponos - vidljivi su plod njihove iskrene i blagoslovljene ljubavi. U Švicarsku je došao u ožujku 1989. godine i zaposlio se u tvrtki ZZ Ziglerei u Tuggenu. Godine 1995. na dvije godine prelazi u Istighofen Bürglen (drugi pogon iste tvrtke). U Bazenheid je došao 1997. i zaposlio se u tvrtki TMF u kojoj je ostao do tragičnog događaja 13. lipnja ove godine. Samo dva dana su mu nedostajala do 25. obljetnice rada u toj tvrtki. Misu zadušnicu i obrede ispraćaja u kapucinskoj crkvi u Wilu predvodio je, uz suslavljenje fra Miljenka Mike Stojića i nemalu liturgijsku i tehničku pomoć mladoga bogoslova Ivana Šarića, domaći misionar u St. Gallenu fra Mićo Pinjuh. Veliko mnoštvo vjernika, za koje je samostanska crkva bila pretijesna, bilo je najzornija potvrda ugleda koji je pokojni Miroslav uživao u našoj Misijskoj zajednici, poduzećima u kojima je radio i sredinama u kojima se za života kretao. Ljudi su pri spomenu njegova imena imali samo sućutnu i lijepu riječ. Pokopan je u nedjelju 19. lipnja, uz nazočnost svoje uže i šire obitelji, te brojnih znanaca, prijatelja i sumještana, na mjesnom groblju u Kandiji.
Pokopne obrede predvodio je mjesni župnik vlč. Tade Ivoš. Miroslavovoj obitelji izričemo iskrenu ljudsku sućut, dok njegovu dušu toplo preporučujemo milosrđu i dobroti Svevišnjega.

Ljubica Šarić 1968. – 2022.

Ljubica je rođena u Prisoju 12. siječnja 1968. godine kao 10. po redu i najmlađe dijete u obitelji Abrama i Cvite Ljubičić. U sakramentalno zajedništvo sa Stjepanom (Ćipom) Šarićem stupila je 2. siječnja 1988. u župnoj crkvi u Prisoju. S mužem je, nedugo nakon vjenčanja, došla u Švicarsku. Petero uzorne djece: Ivan, Iva, Rafael, Marijana i Filip odraz su Božje blizine i blagoslova njihova sakramentalnog veza. Dok se najstariji sin Ivan odlučio za svećenički poziv, Iva, Rafael i Marijana su već zasnovali svoje obitelji, te rade i žive u Švicarskoj. S ocem Stjepanom još je samo najmlađi Filip. Iznenadna i neugodna dijagnoza s početka prošle godine snažno je uzdrmala njihovo obiteljsko ravnovjesje. I brojni članovi naše Misijske zajednice, koji su makar i površno poznavali pokojnu Ljubicu, s nevjericom su primili tu vijest. Nisu, naime, mogli vjerovati da ta žena – puna života, uvijek nasmijana i u pokretu na svojoj prepoznatljivoj 'dvokolici' – može biti bolesna. No, početna i razumljiva nevjerica uskoro je, pod pritiskom dijagnostičke stvarnosti, ustupila mjesto razdoblju slojevite i žilave borbe s nemilosrdnom bolešću. Ljubica je sve te terapijske procese i višekratne kirurške zahvate podnosila s takvom mirnoćom i stoičkom strpljivošću da su ljudi – jednako medicinsko osoblje, članovi obitelji i brojni posjetitelji – ostajali iskreno zadivljeni tim fenomenom. Njezino raspoloženje nije poljuljalo ni liječničko otvoreno priopćenje da su učinili sve što su mogli. Ljubica je i tu vijest prihvatila hrabro, opetovano ponavljajući kako je i za taj neizbježni trenutak posve spremna. Takav njezin stav, koji je bio odraz njezine duboke vjere u život nakon života, bio je zapravo najdjelotvornija utjeha njezinoj brojnoj obitelji i svima koji su se teško mirili s trenutkom koji je bio sve izvjesniji i bliži. U vječnost je preselila, okružena svojim najmilijima, u praskozorje 1. lipnja u Kantonalnoj bolnici u St. Gallenu. Misu zadušnicu i obred ispraćaja u crkvi sv. Petra u Wilu, u petak 3. lipnja 2022. predvodio je fra Mićo Pinjuh, hrvatski misionar u St. Gallen. S njim su suslavili hrvatski misionar iz Frauenfelda fra Miljenko Mika Stojić, obiteljski prijatelj P. Henrik Damjanović iz Austrije i don Marjan Marku, župnik iz Walensee-a. Golema crkva sv. Petra bila je pretijesna za sve koji su došli oprostiti se od te hrabre žene, uzorne vjernice, brižne majke i supruge, veoma cijenjene prijateljice i dobročiniteljice. Pokopana je na mjesnom groblju u Prisoju na blagdan Duhova, 5. lipnja 2022.
Pokopne obrede, uz suslavljenje Ljubičina brata fra Petra i 10-ak svećenika, predvodio je mjesni župnik don Ivan Bebek. Ljubičinoj obitelji izričemo toplu ljudsku sućut, a našoj dragoj pokojnici želimo mir i pokoj u društvu radosnih Božjih izabranika.

Vjenčanja

Aleksandar Radić i Josipa Marijanović,
4. lipnja 2022. u Rapperswilu
Marko Martinović i Manuela Bilić,
11. lipnja 20222. u St. Gallenu

Kršteni u Misiji

Leo Fuzul Marijev i Anin, 30. travnja 2022. u St. Gallenu
Valentin Ponjavić Kristijanov i Marinin, 11. lipnja 2022. u St. Gallenu
Leona Žepačkić Ivanova i Martinina, 21. svibnja 2022. u St. Gallenu
Niko Gospić Stipin i Marijanin, 4. lipnja 2022. u Balgachu
Matteo Miloš Stjepanov i Ivanin, 5. lipnja 2022. u Kempratenu
Aria Martinović Markova i Manuelina, 11. lipnja 2022. u St. Gallenu
Alisia Martić Ivanova i Katharinina, 18. lipnja 2022. u St. Gallenu
Jakov Patljak Markov i Irenin, 18. lipnja 2022. u Wilu
Elena Barić Hrvojeva i Irenina, 3. srpnja 2022. u Kempratenu
Mate Jack Tufeković Robertov i Danijelin, 10. srpnja 2022. u Wilu

MISIJA LUZERN

Hrvatska katolička misija
Matthofring 2/4, 6005 Luzern
Telefon: 041 360 04 47
Natel: 079 541 35 08
E-Mail: misija@hkm-luzern.ch i
hkm.luzern@bluewin.ch
www.hkm-luzern.ch
www.facebook.com/HKMLuzern
Misionar: **fra Branko Radoš**
Suradnica: **s. Ana Marija Biško**

▪ Raspored misa

▪ LUZERN: crkva sv. Karla, St. Karlistrasse, svake nedjelje i zapov. svetkovine u 12.00
▪ ENGELBERG: Espenkapelle, po dogovoru srijedom ili četvrtkom u 20.00 sati
▪ HITZKIRCH: Marienkapelle, svake 1. i 3. nedjelje u mjesecu u 9.00 sati
▪ SARNEN: Dorfkapelle, svake 2. i 4. nedjelje u mjesecu u 9.00 sati
▪ SCHENKON: Kapelica Namen Jesu, svakog 1. i 3. petka u mjesecu u 19.00 sati

Duhovna misao

Svjedočiti vjeru

Za jednoga poznatog berlinskog župnika, još prije rata, kažu da je ujutro dolazio u ured autobusom, pa kad nije bilo previše galame, uzeo bi časoslov i poluglasno recitirao svoje svagdanje molitve. Često se istim autobusom prevozio i neki čovjek, koji je najprije šutio, a jednom glasno dodao poznatom suputniku: «Pogledaj samo! Poznati se Božji čovjek popeo u autobus, izvukao svoj molitvenik i počeo moliti da ga svi vide i zaključe kako je pobožan.» I još povišenijim glasom ponovi riječi iz Evanđelja: «A ja, kada molim, slijedim naredbe iz Svetog pisma: Povučem se u svoju sobu, zatvorim vrata i ondje nasamo razgovaram s Bogom.» Župnik se nije dao smesti nego, i ne trepnuvši očima, duhovito odgovori: «A onda se uspnete u autobus i o tome svima pričate.»
Je li moje kršćanstvo reklama ili ga živim u skrovitosti srca!

Misijski Kalendar

Hodočašće Bruderu Klausu – 27. kolovoza 2022.
Polazak hodočasnika pješaka (crkva sv. Karla Luzern) – u 7.00 sati. Sveta misa (župna crkva Sachseln) – u 16.30 sati.
Križni put i blagoslov s Presvetim (Flüeli) – u 18.00 sati

Početak vjeronauka
Subota, 3. rujna 2022. u misijskim prostorijama u Luzernu.
Nedjelja, 4. rujna 2022. - misa i blagoslov vjeroučenika

Trodnevnica sv. Franji
29. rujna – 1. listopada 2022. u crkvi sv. Karla

Proslava sv. Franje
i **Dan misije** – 2. listopada 2022.
Svečana sveta misa u crkvi sv. Karla

Prva pričest, 14. svibnja 2023.

Krizma, 4. lipnja 2023.

Bračni tečaj – Od 15. do 17. veljače 2022. u misijskim je prostorijama održan bračni tečaj. Pohađalo ga je 47 mladih: Vid Vunić i Mirta Troskot, Ivan Leko i Marijana Matijević, Nikola Stefančić i Žaklin Piliškić, Andrian-Vasile Nisulescu i Anđela Petrović, Ivica Grgić i Ruža Buljan, Michael Vlaović i Stefanie Laura Waser, Marijan-Mario Gadža i Nataša Kovačević, Josip Majdandžić i Daniela Borovičkić, Viktor Barić i Gabrijela Garić, Stipo Dovođa i Matea Barukčić, Ivica Šarić i Sandra Aračić, Marijo Jelančić i Žaklina Milanović, Robin Hrgota i Marija Džijan, Pero Beljan i Ana Kožul, Bernard Miličević i Ivana Čuljak, Daniel Knežević i Žanin Madžarević, Vedran Volić i Andrea Lepan, Patrick Renggli i Martina Rupčić, Deni Budimir i Rozalia Talić, Igor Jukić i Danijela Marjanović, Mateo Matošević i Tea Barić, Roko Jurčević i Manuela Miškulin, Josip Lauc i Doris Visković i Magdalena Meri Martinović. Predavanja je imao voditelj misije fra Branko. Tečaj je završio prigodnom pjesmom koju nam je odsvirala i otpjelava Rozalia Talić. Budući da su ukinute epidemiološke mjere zadnju večer tečaja mladi su ostali u međusobnom druženju uz čašicu razgovora.

Staro normalno – U nedjelju, 20. veljače 2022. na slavlje svetih misa smo se okupili bez potrebne prijave, ograničenja broja prisutnih i maske. Svete mise smo tako slavili u Hitzkirchu i Luzernu. Posebno svečano je bilo u Luzernu gdje se okupilo više od 500 vjernika. Ministranti, čitači i djelitelji pričesti s predvoditeljem misnog slavlja su ušli u svečanoj procesiji. Svojim nastupom, potpomognuti s dvoje vrsnih mladih glazbenika iz Zagreba, ugodnom molitvenom ozračju uvelike su doprinijeli članovi misijskog zbora mladih Natanael. Za vjernike koji su otišli na ferije ili su se nalazili u karanteni organiziran je izravan prijenos. Fra Branko je zahvalio vjernicima za strpljenje i suradnju koju su pokazali tijekom pandemijskog vremena i pozvao ih da se uključe u polagano oživljavanje svih drugih misijskih aktivnosti.

Korizma i Uskrs – U sveto korizmeno vrijeme smo ušli «obredom pepeljanja», te prigodnim molitvenim lancem posteći i moleći za mir u

Ukrajini i čitavom svijetu. Posteći bar jedan dan te razmatrajući Križni put ili Gospin plač brojni su vjernici podržali ovu molitvenu akciju. Na svim smo mjestima vjernicima pružili prigodu za sakrament ispovijedi. Posebno je svečano bilo u Velikom tjednu jer smo ponovo kao vjernička zajednica bez ikakvih ograničenja nakon dugo vremena zajedno proslavili uskrsne blagdane. Mislili smo na potrebne i siromašne. Za stradale u Ukrajini smo darovali 8 000 franaka.

Malonogometni turnir – U sportskoj dvorani Gersag u subotu, 2. travnja 2022. godine nogometaši Croatije Luzern organizirali su 5. malonogometni turnir. Koliko su se svi zaželjeli onog pravog normalnog govori činjenica da se odazvao iznimno velik broj pripadnika našega naroda – jedni su igrali, drugi gledali i navijali, a svi se jako lijepo družili. Nastupilo je 18 momčadi, a među njima i momčad naše

Misijska kronika

Hrvatske katoličke misije, koja je pokazala vrlo dobru igru i zasluženo osvojila treće mjesto nadigravši u odlučujućoj utakmici odličnu momčad Dimnjačari. Najviše spretnosti pokazala je pak momčad Buško Blato koje je u finalu bila

bolja od NK Marijan iz Zuga. U revijalnom dijelu nastupila su djeca – njih preko 80, te tri ekipe žena i djevojaka. Da je rezultat u drugom planu pokazalo je jako lijepo ozračje koje je vladalo tijekom cijelog dana, a posebno navečer uz pjesmu koju su predvodili članovi TG Indigo iz Luzerna.

Majčin dan – U nedjelju, 15. svibnja 2022. svečano smo u crkvi sv. Karla proslavili Majčin dan. Utjecali smo se u zagovor zajedničkoj nam Majci Blaženoj Djevici Mariji moleći za naše majke, ali i za sve žrtve našega naroda počevši

od najranijih vremena preko Bleiburga do Domovinskog rata. Na kraju mise pjesmama i recitacijama su nastupili odrasli i djeca Hrvatske dopunske škole, te misijskoga zbora - «Trubaduri sv. Franje». Program su osmislile učiteljica Marta Obad i s. Ana Marija. Djeca su mamama podijelila srca s prigodnim natpisima i crtežima, a članovi Moto kluba «Sokolovi» ruže. Po završeku mise upriličen je blagoslov motorista, te prigodan apero.

Prva pričest – U nedjelju, 22. svibnja 2022. u crkvi sv. Karla u Luzernu svečano smo proslavili Prvu svetu pričest. Tema je bila «Ja sam Pastir dobri!» Crkva je za ovu prigodu bila posebno dekorirana s velikom slikom Dobrog pastira i ovčicama s fotografijama pričesnika. Prvopričesnici su u crkvu ušli u procesiji zvoneći malim zvonima. Na čelu procesije je bila s. Ana Marija s pastirskim štapom. Kroz proteklu godinu ona je na vjeronauku brinula za njihovo duhovno dobro. Štap je pred oltarom predala voditelju misije i predsjedatelju misnog slavlja. On je potom prebrojio jesu li sve ovce na broju. Jedan od roditelja je predstavio ovogodišnje Isusovo stado prvopričesnika. Kao što je pastir ovce zvao po imenu tako je i fra Branko prvopričesnike pozvao po imenu i oni su zauzeli svoje mjesto oko oltara. Uz prvopričesnike u misnom su slavlju aktivno sudjelovali i njihovi roditelji, te drugi članovi obitelji. Predvodili su pokajnički čin, navjestili Božju riječ i predmolili molitvu vjernika. Predajući prvopričesnicima svijeću obećali su iznova da će zajedno s Dobrim pastirom i nadalje bdjeti nad svojom djecom i svojom obitelji. U prinosu darova djeca su prinijela simbole euharistije, ali i pastirske službe: kruh i hostije, vino i vodu, bijelo i crno janje, pastirski štap i zvono, te šator, konop i frulu. Na misnom je slavlju sudjelovao i fra Zoran Jaković, župnik župe sv. Ante u Busovači. Misu je glazbeno animirao misijski zbor mladih - Vis Natanael. Nakon svete ispovijedi koja je upriličena dan ranije, milost prvi put pristupiti k oltaru Gospodnjem imalo je 13 djece: Veronika Jurčević, Iva Mia Dovođa, Ema Šarić, Sanda Šapina, Elenora Gudelj, Nicolas Vitulli, David Mijačević, Leon Jaković, Ivano Mikulić, Ivano Dujić, Nikola Volić, Marin Stanić i Maxim Lenny Vidović. Iako je zbog viroze morala odustati s nama je u duhu i molitvi bila i četrnaesta ovčica Mia Knežević.

Kršteni u Misiji

Mateo Maglica, sin Tonia i Antonije r. Tolić, 26. ožujka 2022. u Luzernu

Leon Knežević, sin Danijela i Žanin r. Madžarević, 9. travnja 2022. u Luzernu

Mark Čubela, sin Josipa i Marine r. Rosić, 7. svibnja 2022. u Luzernu

Christian Lovrić, sin Igora i Marije r. Ađelić, 7. svibnja 2022. u Luzernu

Luka Suvalj, sin Ilije i Francike r. Knežević, 21. svibnja 2022. u Luzernu

David Perković, sin Bojana i Bosiljke r. Krstić, 5. lipnja 2022. u Luzernu

Luka Matošević, sin Dragana i Snježane r. Bošnjak, 11. lipnja 2022. u Luzernu

Vjenčanja

Dario Kajić i Kristina Grgić
– Novi Travnik, 17. travnja 2022.
Josip Lauc i Dora Visković
– Humac, 23. travnja 2022.
Vid Vunić i Josipa Mirta Trskot
– Sarnen, 25. ožujka 2022.
Josip Majdandžić i Daniela Borovičkić
– Sarnen, 10. svibnja 2022.
Daniel Knežević i Žanin Madžarević
– Županja, 25. svibnja 2022.
Ivan Knežević i Adriana Pešić
– Luzern, 4. lipnja 2022.
Patrick Renggli i Martina Rupčić
– Split, 4. lipnja 2022.
Ivan Ćosić i Magdalena Meri Martinović
– Tomislavgrad, 4. lipnja 2022.
Pero Beljan i Ana Kožul
– Zadar, 12. lipnja 2022.

NAŠI POKOJNICI

Nevenka-Nena Muljević 1948. – 2021.

Nevenka – Nena Muljević - Rođena je u Seocima kod Požege, 1. rujna 1945 godine u obitelji Matić. Iako se radilo o teškim poslijeratnim godinama, ipak je, kako je sama često isticala, s još četiri starije sestre imala lijepo djetinjstvo. Crkveni brak s mužem Vladimirom sklopila je 1965. godine. U braku im se rodilo dvoje djece: Vlasta (1968.) i Valentin (1978.). U proljeće 1971. godine Nevenka dolazi u Švicarsku gdje je radio njen suprug. Do zaslužene mirovine radila je na više mjesta i bila je vrijedna članica Hrvatske katoličke misije Luzern gdje je rado posjećivala svete mise i redovito molila krunicu. Nena je bila skromna i ljubazna osoba uvijek spremna pomoći drugima. 2012. godine je teško oboljela, no hrabro i strpljivo se nosila s posljedicama bolesti koje su je pratile do kraja života. Preminula je 20. veljače 2022. godine. Prema njezinoj posljednjoj želji pokopana je 24. veljače 2022. na mjesnom groblju Seoci kod Požege.
Pokoj vječni daruj joj, Gospodine!

MISIJA LAUSANNE-WALLIS

Hrvatska katolička misija
Terbinerstrasse 51a, 3930 Visp
Telefon: 079 446 45 21

Misionar: **fra Vladimir Ereš**
E-Mail: fra.vlado@gmx.ch

Raspored misa

- LAUSANNE: župna crkva St. Redempteur-a, Av. de Rumine 33, svake 1. nedjelje u mjesecu u 17.30 sati (ili po dogovoru).
- VISP: (kapelica ispod župne crkve sv. Martina), svake 2. i 4. nedjelje u mjesecu u 12 sati (ili po dogovoru).
- YVERDON: kat. Župna crkva St. Pierre, svake 3. nedjelje u mjesecu u 15 sati (ili po dogovoru).
- CLARENS: crkva sv. Terezije, svake 3. nedjelje u mjesecu u 17.15 sati (ili po dogovoru).
- ŽENEVA: župna crkva St. Julian, rue Virginio-Malnati 3, Meyrin, svake 1. nedjelje u 15.15 sati (po dogovoru s fra Vladom). Ali, ako fra Andrija može, tada, u dogovoru s vjernicima, svake 1. i 3. subote u 19 sati, a 1. nedjelje nema mise.
- SION: Franj. samostan, Av. St. Francois 18, Sion, 2. nedjelje u 17 sati (ili po dogovoru).

Majčin dan u Yverdonu

Neumornim zalaganjem i suradnjom zajednice u Yverdonu upriličen je Majčin dan. Vrijedna ekipa (a ima ih 3) pripremila je ručak, a prelijepe ruže za majke osigurali su suradnici. Bilo je neopisivo lijepo toga nedjeljnog popodneva. Prije svega u župnoj crkvi, gdje smo proslavili sv. Misu te 'srcem i dušom' molili za naše majke i s našim majkama. Takvi susreti u crkvi i dvorani uvijek pobude u nama posebne doživljaje. Dojam je da smo se poželjeli našega zajedništva, a ova ga zajednica posebno posjeduje. Od molitve pa sve do «kave» proteklo je, kako i priliči, kršćanski i naški. Napor i organicaija su bili zahtjevni ali ovi dragi i iskusni vjernici mogu podnijeti (i podnosili su) još veće izazove. Hvala im!

Hodočašće u Lurd 2022.

Nakon dvije godine ponovno smo srcem i dušom krenuli prema ovom poznatom i priznatom svetištu. Željno smo iščekivali ovaj trenutak. Odaziv predivan, raspoloženje na nivou, usluga i ugodna vožnja su, kao i uvijek, bili bez prigovora. Autobus našega Andrije «Zelić reisen» iz Schmerikona, koji godinama sa fra Vladom putuje po cijeloj Evropi je već dokazana kvaliteta. Šale i dosjetke našeg «šoumena» Ante Garića, vozača, su bile, kao i uvijek, pune radosti i smijeha. Umjerena pobožnost u putu i molitve uz veliko sudjelovanje hodočasnika posebni su doprinos zanimljivosti naše duge vožnje.
Lurd: uvijek nov i star, kvalitetan i uslužan, doživljajan i ganutljiv, raspoloživ i ugodan. Imali smo svega do mile volje: od odmjerenog hotela i usluge, do mnogobrojnih molitava i pobožnosti, divne i neopisivo doživljajne procesije sa tisućama svijeća u rukama, molitava na svim jezicima svijeta od nazočnih hodočasnika. Posebna je «poslastica» (rekoše mnogi) neopisivo doživljajni križni put za skoro sve grupe, koji godinama predvodi naš fra Vlado. Nekoliko stotina hodočasnika osjećalo je svaku svoju muku, križ i poteškoću, mnogi moleći i u suzama, u toku ne baš kratke molitve kod svake postaje. Nikomu se nije žurilo, nikomu dosadno, svatko utješen i prezadovoljan. Na koncu i pri izlazu mnogi su nabavili knjigu «naš križni put u Lurdu» u kojemu su sadržane misli i molitve prigodom molitve križnih postaja. Sv. Ispovijed, klanjanje Presvetom, sv. Misa u Bazilici, sa puno hrvatskih crkvenih pjesama uz koje smo odrasli i «ostarili», te jutarnje Mise ispred špilje ukazanja, gdje su predmolili Molitvu vjernika naši Kata, Tomislav i Antonela su, sveukupno, neizbrisivi dojmovi koji se nikada ne mogu zaboraviti. Ovoga puta u grupi smo imali dosta djece i mladih koji su posebno uživali u svakoj sitnici a bili su «ukras» na Križnom putu.
Na povratku u busu izgovoreni su mnogi dojmovi puni doživljaja i obogaćenja vlastite vjere. Obećaše većinom svi: dogodine ponovno idemo u Lurd. A to su bili ovi hodočasnici: Fra Vladimir-Vlado Ereš, Andrija Zelić, Anto Garić, Kata Čančar, Kata Pavlović, Stažija Idžaković, Ivka Schniedrig, Luja Gabrić, Ružica Barišić, Antonela Barišić, Dragan Gavranić, Ljubica Gavranić, Tade Jaković, Agata Jaković, Monika Hrgota, Slavica Pranješ, Helena Miličević, Petra Gagetović, Lenca Gagetović, Patrik Gagetović, Djora Andreić, Olga Andrejić, Marija Gegić, Gordana Čović, Elena Noemi Č., Kristijan Gegić, Valentina Gegić, Mato Stjepić, Mara Stjepić, Mladen Stjepic, Dominik Stjepić, Tomislav Lučić, Mladenka Lučić, Marija Lučić, Julija Lučić, Rafael Lučić, Dominko Barešić, i Smilja Barešić.

Kršteni u Misiji

Lea – Maja Ivanković, kći Jure i Ivane r. Ćorić, 27. ožujka 2002. u Vispu

Izak Iljkić, sin Roberta i Ivane r. Tomšić 2. travnja 2022. u Avanches

Dante Miočević, sin Vjerana i Gabriele r. Baćak, 9. travnja 2022. u Lausanne

Marin Miličević, sin Marija i Ružice r. Kljajić, 7. svibnja 2022. u Natersu

Deano Jakić, sun Filiberta i Diane r. Sieger, 10. svibnja 2022. u Gornjoj Dubici

Luka Kesedžić, sin Pere i Janje r. Zrakić, 14. svibnja 2022. u Vispu

Lukas Peter Marić, sin Josipa i Ivane r. Zečević, 22. svibnja 2022. u Vispu

Alba – Ankica Lebret, kći Jonathana i Vesne r. Nikolić, 11. lipnja 2022. u Ženevi

Vjenčanja

Stjepan Stanić i Katarina r. Jakić
Gornja Dubica, 7. svibnja 2022.

Filip Jurković i Lucijana r. Šimić
Gradište, 27. svibnja 2022.

Zoran Milošević i Mara r. Šimić
Schwamendingen, 5. lipnja 2022.

Nikola – «Đani» i Ruža Tadić

Urano proljeće ove 2022. godine obitelj našega Nike-Nikole Tadića, poznatijeg pod nadimkom «Đani», napustila je zemlju Švicarsku, kanton Wallis a mjesto Zermatt, ispod poznatog Matterhorna. Nisu oni bili za mirovinu, još su «mladi», ali su sebi rekli – e dosta. Para i zdravlja nikad dosta, ali hvala Bogu, ima dovoljno za život. Marljivo radeći i skromno živeći te predano i «po naški» odgajajući svoju djecu, rekli su da bi to bilo to. Života što ostaje lijepo je proživjeti u rodnom kraju. Vidim već Đanija kako po rodnom selu Osječku vozi svoj «električnjak» kojeg je «ponio» sa sobom da mu smanji pješačenje od njive do njive. Do Odžaka, s tim njegovim «Teslom» je ipak malo podaleko, ali ono «oko kuće» će mu «dati ruke».
Šalu na starnu ozbiljna je ovo i samozatajna obitelj. U suradnji i ljubavi sa svojom suprugom Ružom, koja je roda od Kovačevića, želi nastaviti ono što su na početku braka u rodnom kraju željeli, ali usred ratnih događanja nisu ostvarili. Njihova dva sina, Anto i Šimo, ostali su u Švici, jer su završili škole i imaju kvalifikacije, a i godine za samostalan život pa poželimo im lijepu budućnost. Neka plemenitost svoje kuće i vjeru u Boga usvoje u svoj život i Bog će im biti velika pratnja i pomoć.
Naša zajednica u Zermattu je sve manja, ali je Bosanska Posavina sve bogatija jer joj se vraćaju sinovi kćeri da uživaju na pragu-grundu-topraku svoje očevine koju su im njihovi hrabri, marljivi i Bogu vjerni roditelji pripremili i ostavili. Trebalo bi istaknuti puno vrlina i odlika ove obitelji, koju sam preko 17 godina poznavao, posjećivao i poštivao. Njihova skromnost će mi to braniti, ali želim poželjeti da Niko i Ruža budu ono što jesu: neupadni, marljivi, prijazni-prijatni, gostoprimljivi i sa svojim Bogom u dobrim odnosima ostali. Osjeća se jedna praznina iza 6-7 obitelji koje nas napuštaju ali i zadovoljstvo da smo ih poznavali i s njima se s Bogom družili.

Bariša i Jela Ilak

Nakon puno godina i napornog rada bračni par Bariša i Jela Ilak, konačno su zaradili svoju mirovinu i «otputovaše» kući da se naužívaju rodnog kraja i voljene Posavine. Krenuli su davno da bi zaradili kruh sebi i svojoj djeci. Prije toga su se uzeli i stvorili svoj kršćanski brak, 16. listopada 1982. Što će reći da će ove godine, najesen, slaviti 40-godišnjicu braka. Bariša u G. Dubici priprema veliko veselje. Zaradila je i zaslužila je to Jela r. Topolovac iz Ade, koja mu je rodila dvoje prekrasne djece: Matu (1983) i Zdenku(1985). Odgojili su ih lijepo, a sada su prispjela i unučad. Tih davnih godina dolaze u Švicarsku, u Zermatt, Bariša 1987., a Jela 1992., i ovih dana (2022.) napuštaju ovu lijepu zemlju. Da ih malo opišem: Bariša je zanimljiv čovjek. Poznat u ovom poznatom mjestu. Kada god, u raznim prigodama, spomenem njegovo ime, nikada nisam ostao bez neke reakcije. Nije ni on protiv toga. Zna on. Voli pričati. Voli se i izboriti za svoje mišljenje. U politici je poseban i ima svoju varijantu. Meni nije smetala. Lijepo je pustiti osobe da imaju svoje poglede i viđenja. Kao i svi mi drugi. Njegova šala je posebna. U svađu s njim ne ulazi. Nadglasat će te svojim argumentima. Moraš ga razumjeti. Ali doček za blagoslove obitelji kod njega i nje je poseban. Šale nakon molitve ne manjka. Stol pun svih delicija je tu a ne možeš ne vidjeti Jelin «oltarić» koji je uredno namješten. Putovala je Jela po hodočašćima, donijela «svetinja» tako da ih je i Bariša češće razgledao, možda ponekada i «vrtio glavom» – tipično muški. Kuća kao mala kapela. Naša je Jela bila priznata žena, majka i vjernica u Zermattu. Pobožna, strpljiva, umiljata, odmjerena i nenametljiva. Jela je duša od žene i kršćanke, rekoše mi mnogi... Od njihove djece najviše poznajem Matu, koji je poseban, a unučad su nešto ekstra. Sa svojom Mandom «Kirinom» imaju dvoje predivne djece. Pametni, bistri i da te zadive.
Sada kao da pred sobom imam sliku: Bariša negdje u nekom kafiću u Odžaku ispija kavu, odmara se uz kakvu «crkavicu», ljutu, dotle Jela sva marljiva «u kući i oko kuće» gleda da sve «pjeva» i, da je na svome mjestu. Želimo im puno dobrog raspoloženja i zdravih godina na rodnom ognjištu svoga doma. Neka im dani budu puni zadovoljstva i bez stresa. Ta godinama su se umarali od ubrzanog načina života, rada i termina. Ovaj mali zapis je malo i privatnog karaktera jer se poznavasmo jako puno godina pa valjda na to njihov svećenik ima i pravo. To pišem o njima kao i o svima koji su prije ili poslije ovog napisa.

Ilija i Mara Žilić

Obitelj je Ilije i Mare Žilić bila poznata i priznata u zajednici koja je živjela u turističkom mjestu Saas Fee. Nisi ih mogao zaobići ili ih ne znati. Oni su tamo prije 18 godina, kada sam došao u ovu zajednicu, bili odmah primijećeni. U svakoj našoj prilici ta je obitelj bila na usluzi: Ilija, koji je bio vrlo radišan i sposoban u pripremi naših misijskih godišnjih «piknika». To su bila sjajna okupljanja u prirodi, iznad čuvenog mjesta, gdje smo najprije sv. Misom a onda jelom, pićem i jako ugodnim druženjem obilježili cijelo popodne. Tada je bilo u ovom mjestu poprilično obitelji hrvatskih korijena. Dolazilo je dosta obitelji iz nizine, tj. iz drugih zajednica u kantonu Wallis. Danas (2022. godine) su ostale samo 3-4 obitelji. Inače Ilija je došao u Švicarsku, u Wallis 1972., a Mara je došla 1981.
Konkretnije napisano, naš je Ilija iz Pos. Mahale a Mara djevojački Zečević je iz Gornje Dubice, dakle iz Bosanske Posavine. Oni su se uzeli, vjenčali i obitelj zasnovali 1981., znači prešli su 40-godišnjicu braka. U svome lijepom i skladnom braku rodili su dvoje djece: Mandu i Željka, koji imaju svoje obitelji. Život, rad, vjera, crkva i odgoj svoje djece bijaše okvir u kojem su provodili svoje vrijeme i život. Nikakvih velikih skokova ni šokova: tiho, skromno, ustrajno i neupadno. Zadivljujuće. U svemu tome doživješe i svoje dane mirovine. Njihov put je na relaciji domovina i Švicarska. Odu pa dođu. Odmaraju i posjećuju. Imaju veliki krug prijatelja s kojima provode svoje vrijeme kada god budu među nama. Rado su viđeni i poželjni, niti su komplicirani, niti «borbeni». Prijaznost, pobožnost i uljudnost im je velika osobina. U društvu s njima čovjek se osjeća jako ugodno. Odlaskom «Kire» (tako smo ga od milja i ljubaznosti zvali) i Mare i još nekih obitelji naša se zajednica u Saas Feeu ugasila, ali ostaju nezaboravna sjećanja na prošla vremena kada smo slavili, u župnoj crkvi Boga molili, često se družili i nakon misnog slavlja «kavu pili». No, nekada se može dugo i od uspomena živjeti. Neka im dobri Bog podari mnogo lijepih dana i godina zadovoljne i zdrave mirovine.

MISIJA GRAUßÜNDEN/GONZEN/FL

Hrvatska katolička misija
Postfach 307
7004 Chur

Telefon: 081 641 11 33
E-Mail: hkmgr@bluewin.ch

Misionar: **fra Vine Ledušić**

▪ Raspored misa

▪ CHUR: Heiligkreuzkirche, Masanserstrasse 161, nedjeljom u 16.00 sati (u ljetnom računanju vremena u 17.00 sati).

▪ BUCHS: Pfrundgutstrasse 5, 9470 Buchs, svake nedjelje u 12.15.

▪ HEILIGKREUZ/MELS: Staatsstrasse 111, 8888 Heiligkreuz, nedjeljom u 10.00 sati.

▪ DAVOS: Praviganweg, navečer u 20.00 sati 9.9.2022.; 7.10.2022.; 11.11.2022. i 16.12.2022.

▪ ST. MORITZ: Via Maistra 43, navečer u 20.00 sati 7.9.2022. i 14.12.2022.

▪ LANDQUART: Kantonsstrasse 20, 7302, misa za sezonske radnike, po dogovoru, subotom u 17.00 sati.

Misijski Kalendar

MISA NA SVI SVETE: 1.11. 2022.
Heiligkreuz/Mels, u 19.30

Kršteni iz naše Misije

Laura Medved, kći Danijela Medveda i Mande r. Stepić, 17. 4. 2022. u Cetingradu.

DUHOVNA OBNOVA

Kroz trodnevni program od 6. do 8.5. 2022. smo proslavili najljepše trenutke našega zajedništva u ovoj godini. Duhovni program u Churu, Heiligreuzu/Melsu, Davosu i Buchsu predvodio je fra Ivan Penavić. Vrhunac slavlja je bio u nedjelju, 8. 5. kada smo zajedno proslavili Prvu pričest, Majčin dan i obljetnicu 50 godina odkako Hrvati na svome jeziku redovito slave svetu misu u Buchsu.

Prvoj pričesti je pristupilo troje djece: Viktor Kopić, Iva Kosić i Leon Patljak. Majke i sve žene koje poštuju i cijene katolički nauk o majčinstvu, rađanju i odgajanju djece su simbolično dobile ružu kao znak pažnje i podrške u nimalo lakoj zadaći majčinstva.

Misno slavlje je glazbeno popratio gospodin Lovre Uzelac koji se pobrinuo da se slavljeničko raspoloženje nastavi i u župnoj dvorani koja je bila ispunjena do posljednjega mjesta.

Naše vrijedno misijsko vijeće je pripremilo za sve dobro poznato, tradicionalno, jelo i piće uz koje su okupljeni s pjesmom i plesom dočekali kasne večernje sate.

SUSRET PREKO 500 MLADIH HRVATA U WETTINGENU

Nekoliko sati u molitvi i slavljenju Boga je proletjelo kao trenutak – posvjedočili su svi mladi, okupljeni u zajedništvu, nakon dugo (corona) vremena, na duhovnoj obnovi fra Stjepana Brčine u Wettingenu. 42 mladih iz naše zajednice je sudjelovalo na ovom lijepom događaju koji je organizirao fra Niko Leutar u misiji Aargau.

USKRS U MISIJI GRAUBÜNDEN
Tucijada - svi s nestrpljenjem iščekuju uzvik pobjednika - Moje jače!

Vjenčanja

LIDIJA JAKOVLJEVIĆ i DANIEL GYGAX, vjenčani, 23. 4. 2022. u Diepoldsau

MISIJA FRAUENFELD

Hrvatska katolička misija
Klösterliweg 7, 8500 Frauenfeld
Natel: 079 101 42 84
E-mail: hkmfrauenfeld@bluewin.ch
www.hkm-frauenfeld.ch
www.facebook.com/HKMThurgauSchaffhausen
Misionar: **fra Miljenko Mika Stojić**

Raspored misa

- FRAUENFELD: crkva Klösterli, svake nedjelje u 12.00 sati
- SCHAFFHAUSEN: crkva sv. Petra, St. Peter-strasse, svake nedjelje u 17.30 sati
- ARBON: župna crkva sv. Martina, svake 1. i 3. subote u mjesecu u 19.00 sati
- KREUZLINGEN: Bernrainkirche, svake nedjelje u 9.30

- Molitvena večer *(krunica, prigoda za sakrament pomirenja, sv. misa i klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu)*
svakog 1. i 3. četvrtka u mjesecu u 18.30 u Schaffhausenu, svakog 2. četvrtka u mjesecu u 18.30 u Kreuzlingenu te svakog 4. četvrtka u mjesecu u 18.30 u Frauenfeldu.

- Vjeronauk za djecu
Vjeronauk se održava u sklopu Hrvatske nastave u Kreuzlingenu i Schaffhausenu u dogovoru s učiteljicama.

- Biblijsko-molitvena zajednica
Biblijsko-molitvena zajednica «Bog je ljubav» ima susrete ponedjeljkom od 19.00 do 21.00. Svi koji žele sudjelovati dobro su došli. Susreti će biti i tijekom ljeta – neće se prekidati.

Zamjena za vrijeme godišnjeg odmora

Za vrijeme odmora, od 17. srpnja do 7. kolovoza, bit će sv. misa samo u Schaffhausenu nedjeljom u 17.30.
Od nedjelje 14. kolovoza bit će sv. misa na svim mjestima prema uobičajenom nedjeljnom rasporedu:
Kreuzlingen u 9.30
Frauenfeld (Klösterli) u 12.00 i
Schaffhausen u 17.30.
Na Veliku Gospu bit će sv. misa samo u Schaffhausenu u 18.30.

Zamjenjivat će me fra Josip Mrnjavac, profesor iz Visokog. Fra Josip će biti dostupan na broju mobitela: +385 98 985 65 07, a može i na: Viber, Whatsapp ili Telegram.

Najava hodočašća

Ako bude moguće, organizirat ćemo hodočašća kao i prije ove velike pauze. Sve pojedinosti o hodočašćima možete pratiti na: www.hkm-frauenfeld.ch ili na Facebooku: www.facebook.com/HKMThurgauSchaffhausen.
Primamo vjernike iz svih naših misija. Prijave e-poštom na: hkmfrauenfeld@bluewin.ch ili mika.stojic@gmail.com, ili pak na mobitel: 079 101 42 84 (fra Mika Stojić).
Radujemo se zajedništvu sa svakim hodočasnikom!

Misijski Kalendar

Obiteljski piknici
Lijepa je to prigoda za druženje i zabavu koji nas povezuju, uz mnoge druge lijepe sadržaje, da se ne zaboravimo, da osjetimo da smo tu jedni za druge, da vidimo što znači zajedništvo braće i sestara koji žive Kristovu ljubav.

Obiteljski piknik u Schaffhausenu bit će u subotu 2. srpnja 2022. Započet ćemo sv. misom u 12.00, a nakon toga slijedi zajedničko blagovanje i druženje dokle god bude voljnih i raspoloženih.
Obiteljski piknik u Frauenfeldu bit će u nedjelju 3. srpnja 2022. Najprije ćemo slaviti sv. misu u crkvici Klösterli u 13.00, a zatim slijedi druženje u prirodi. Ako bude kišovito vrijeme, druženje će biti u Velikoj župnoj dvorani u centru Klösterli.
Obiteljski piknik u Arbonu bit će u subotu 10. rujna 2022. Planirali smo da bude malo ranije, ali nismo mogli dobiti prostor u Goldachu. Sv. misa u prirodi će biti u 13.30, a zatim ručak, druženje i zabava u prekrasnoj prirodi uz pjev ptičica i žubor potočića. Dosadašnje iskustvo jest da se dječica puno vesele lijepoj prirodi i da se dobro zabave.
Tko voli sebe i sebi želi dobro, neka dođe u naše društvo. Bit će mu sigurno lijepo i dobro! Zajedništvo i ljubav tjeraju od nas depresiju i samoću. Svi ste dobrodošli!

Dan misijskog zajedništva – hodočašće u Rheinau
Od ove godine više nije moguće hodočašće u Rheinau zbog nekih izmjena koje su se ondje dogodile. Stoga mijenjamo mjesto našega hodočašća. Ove godine i ubuduće hodočastit ćemo Gospi u crkvu Santa Maria u Schaffhausenu. Slavit ćemo sv. misu u 13.30 i imati kratko euharistijsko klanjanje s blagoslovom, a potom ćemo se družiti u crkvenom dvorištu i dvorani. Misijsko vijeće odredit će način i sadržaj druženja koje će biti nakon sv. mise.
Svi ste dobrodošli. U blizini crkve ima dovoljno parkirnih mjesta za sve koji toga dana žele sudjelovati na Danu zajedništva naše Misije. Dakle, ne zaboravite: nedjelja 4. rujna 2022. u 13.30, ali ne Rheinau, nego Santa Maria u Schaffhausenu.

Dan naroda u Schaffhausenu
Ove godine proslavit ćemo Dan naroda svetom misom i druženjem s pripadnicima drugih naroda u Schaffhausenu u nedjelju 25. rujna 2022. u 16 sati.

Proslava sv. Franje
Sv. Franju, utemeljitelja Franjevačkog reda, proslavit ćemo u nedjelju 2. listopada 2022. na svim postajama gdje slavimo sv. misu u našoj Misiji.

Dan kruha u Schaffhausenu
U listopadu svake godine organiziramo Dan kruha i posebno zahvalimo dragom Bogu za tjelesnu hranu – kruh. Ove godine to ćemo učiniti u nedjelju 23. listopada.

Bolesnici doma i u bolnici
Javite misionaru kad je netko bolestan, bilo da je doma ili u bolnici. Posjetit ću bolesnika čim prije budem mogao.

Nema više korone – ali ostali smo mi – isti ili promijenjeni?!

Prestalo je ograničenje broja osoba na sv. misama, ali broj ljudi na sv. misama nije se povećao, čak se malo i smanjio. Opet smo dobili prigodu za druženja i skupove, ali nismo se baš puno družili.
Je li korona na nama ostavila posljedice? Svatko to zna za sebe, ali svima je jasno: korona više ne može biti izgovor za pasivnost, nesudjelovanje i izbjegavanje druženja. Puno puta sam čuo: korona nam ne da družiti se. Uništava društveni život… Kad će sve ovo prestati pa da možemo…???
Ovu krizu mogli smo iskoristiti kao priliku za produbljivanje svoje vjere. Mogli smo više vremena posvetiti rastu u vjeri i u poznavanju Svetoga pisma i drugih vjerskih sadržaja. Znam da su to mnogi i učinili, ali žalosno je ako su se neki bavili raznim beskorisnim sadržajima i na to trošili vrijeme, a nisu iskoristili vrijeme za Boga, vjeru, molitvu, rast u vjeri i vjerskim spoznajama i djelovanju. Ovo je bila jedna pustinja. Sveti ljudi su koristili pustinju da bi postigli duhovno blago, a ne da bi iza sebe ostavljali pustoš u srcima.
Korona je otišla, ali ostali su virusi koji usmrćuju ljubav, vjeru i zajedništvo u obiteljima, u vjerničkim i svim drugim zajednicama.
Imamo cjepivo: vjeru, molitvu, sv. misu, sakramente i Riječ Božju. Neka naša djela ljubavi i naši dobri odnosi s drugima posvjedoče našu borbu i pobjedu protiv ovih virusa!

Naš dar za Ukrajinu

Na početku rata u Ukrajini odmah smo žurno reagirali i prikupili novčanu humanitarnu pomoć za potrebe žrtava rata. Prikupili smo i poslali 8 290 CHF.
Hvala lijepa svima koji su sudjelovali u ovoj dobrotvornoj akciji.

Korizmena akcija

Ove godine mogli smo imati i imali smo «korizmene juhe», ali ne sve – četiri manje nego inače. Imali smo dakle korizmenu akciju, ali ona još nije završila. Nije presušila naša dobrota, ali nažalost nisu presušile ni potrebe naše braće i sestara u nevolji. Našom korizmenom akcijom želimo pomoći bolesnoj djeci i mladima na području koje je pogođeno potresom. Pomoći ćemo im preko ustanova i udruga koje se brinu o takvoj djeci.
Odlučili smo pomoći Caritasovu domu u Oborovu te još nekim ustanovama i udrugama u Sisku, Petrinji, Letovaniću i Glini.
Članovi naše Misijske zajednice darivali su svoje priloge preko banke i osobno misionaru. Budući da je i ova godina specifična, odlučili smo produžiti našu korizmenu akciju sve do Dana zajedništva, tj. misijskog hodočašća Gospi u crkvi Santa Maria u Schaffhausenu na prvu nedjelju u rujnu. I toga dana sve ćemo darovati u fond za našu korizmenu akciju.: milostinja sa sv. mise i priloge od ručka (nakon izmirenih troškova). Tako članovi naše Misije i dalje mogu davati svoje priloge za korizmenu akciju – sve do Dana zajedništva.
Svoje priloge za korizmenu akciju možete uplatiti na naš bankovni račun s naznakom:

KORIZMENA AKCIJA.
Naš račun u banci:
Kroatische Katholische Mission
Kloesterliweg 7, 8500 Frauenfeld
Konto: 80-500-4
IBAN CH53 0483 5066 1728 9100 0
(Credit Suisse AG)

Majčin dan i proslava prve pričesti u Schaffhausenu

U Schaffhausenu smo imali prvopričesnike te smo zbog njih i majki organizirali druženje nakon sv. mise u nedjelju 19. lipnja 2022. Prvopričesnici su primili Prvu sv. pričest u lokalnim župama u Schaffhausenu i okolici, a mi smo za njih organizirali zajedničku proslavu.
U ovogodišnjoj proslavi sudjelovali su: Andro i Toma Bukovec, Emma Kostelac, Gabriel i Marta Lončar, Lorena Marinić i Mihael Mršić. Nova učiteljica Sara Marđetko organizirala je program s njima i drugom djecom u čast majkama. Nakon sv. mise nastavili smo druženje u dvorani uz lijepu večeru koju su pripremili naši vrijedni i samozatajni logističari. Njima je najvažnije da djeca budu radosna, a roditelji sretni zbog svoje djece prvopričesnika, te da sve majke osjete dašak ljubavi i zahvalnosti, jer dobre majke, dobre žene i dobri ljudi znaju živjeti od zahvalnosti.
Hvala svima na sudjelovanju, hvala učiteljici Sari Marđetko i djeci Hrvatske nastave koji su nam izveli lijep program, te svim roditeljima prvopričesnika i školske djece koja su priredila predstavu za majke, a hvala i našim samozatajnim logističarima. Hvala svima koji osjećaju da je Crkva i Misija njihov dom i koji su se potrudili biti s nama i obdariti nas svojom dobrotom. Kršćanstvo je u biti i po definiciji vjera zajedništva. Za one koji to ne shvaćaju i ne podržavaju, a kažu da su članovi Misije i Crkve ili bilo koje župe – ovdje i širom svijeta – molit ćemo se Bogu za njih da to shvate.

Krštени u Misiji

Tin Turbić, sin Zorana i Žanete r. Zec, iz Eschlikona, Frauenfeld, 9. travnja 2022.

Marta Marić, kći Tonija i Dajane r. Renka, iz Frauenfelda, Velika kod Požege (HR), 18. travnja 2022.

Diana Bičvić, kći Bone i Nikoline r. Brdar, iz Schaffhausena, Schaffhausen, 23. travnja 2022.

Vito Šimunić, sin Mateja i Bojane r. Šćekić, iz Amriswila, Kreuzlingen, 30. travnja 2022.

Lovre Sertić, sin Ante i Blanke r. Krznarić, iz Schaffhausena, Schaffhausen, 7. svibnja 2022.

Žan Karaula, sin Nike i Blaženke r. Volić, iz Neukircha, Kreuzlingen, 7. svibnja 2022.

Matilda Sofia Unger, kći Kevina i Ivane r. Pušić, iz Schaffhausena,Schaffhausen, 7. svibnja 2022. (krstio vlč. Filip Lucić, ujak majke)

Hana Matea Stanić, kći Ivice i Jelene r. Pušić, iz Züricha, Schaffhausen, 7. svibnja 2022. (krstio vlč. Filip Lucić, ujak majke)

Lea Crepulja, kći Bojana i Josipe r. Katičić, iz Eschlikona, Frauenfeld, 18. lipnja 2022.

Vjenčanja

Toni Marić i Dajana r. Renka, iz Frauenfelda, 18. travnja 2022. Velika kod Požege, u Hrvatskoj.

Priprava za brak

Ove godine, kako je najavljeno, bila je priprava za brak. Tražili smo da se prijave svi oni koji se žele crkveno vjenčati 2022. i 2023. godine. Sljedeće godine, kako je najavljeno, neće biti priprave za brak.
Priprava za brak zapravo počinje mnogo ranije. Redoviti vjeronauk u župi, osobno zanimanje za takve sadržaje preko interneta, dolazak na sv. Misu i molitvena druženja.
Tako mladi ljudi upoznaju osobu i nauk Isusa Krista i nauk Crkve. Bitno je u srcu imati otvorenost za takve sadržaje. Tko pozna osobu Isusa Krista i njegov nauk, taj neće imati problema oko usvajanja kršćanskih stavova o braku, bračnom životu i ljubavi, rađanju i odgoju djece.
Tko ne poznaje osobu Isusa Krista i njegov nauk, taj se ne snalazi u izlaganju kršćanskih sadržaja o braku i svemu što je s brakom povezano.
Sakrament braka je ozbiljna stvarnost života i kršćani se za nju ozbiljno spremaju. Oni koji to rade samo reda radi, prave velik nered i sebi, i Crkvi, i braku, i obitelji.
Stoga, dragi mladi članovi naše Crkve, počnite se pripremati na vrijeme i postići ćete mnogo više: bit ćete sretniji i zadovoljniji u braku i cijelom vašem životu.
Ovih dana izašao je Papin dokument koji upravo naglašava temeljitiju i dulju pripravu za brak. Papa je izjavio: Nije fer da se tako dugo ljudi spremaju za sveto ređenje, a za brak samo par susreta.

Majčin dan

Hvala Bogu, opet dođe Majčin dan. Nismo mogli organizirati proslavu naveliko, ali smo ipak slavili. Pokazali smo da naša ljubav i zahvalnost majkama može naći načina za čestitanje i proslavu ovoga važnog dana iako nije bilo uobičajene fešte.

Naš misionar je pripremio darove za sve majke i svaka nazočna majka primila je dar – lijepu knjižicu s naslovom *Kad je Bog stvarao majke.* Skromno druženje obilježilo je ovaj važni dan u Arbonu, Altnau i Frauenfeldu. Najvažnije je da su majke osjetile ljubav i zahvalnost te shvatile da su cijenjene i nezamjenjive.

MISIJA AARGAU

Hrvatska katolička misija
Bahnhofplatz 1, 5400 Baden,
Telefon: 062 822 04 74; Faks: 062 822 57 75
Natel: 079 819 87 15
E-Mail: niko.leutar@kathaargau.ch
www.hkm-aargau.ch

Misionar: **fra Niko Leutar**
Suradnici: **Mario Lovrić i Sanja Nevistić**
s. Tereza Paluca (orguljašica i vod. zborova)

▪ Raspored misa

▪ AARAU/ BUCHS: crkva sv. Ivana, Bühlstrasse 8, svake nedjelje u 9.30
▪ WETTINGEN: crkva sv. Ante, Zentralstrasse 59, svake nedjelje u 12.30 te krunica i sv. misa svakog četvrtka u mjesecu u 19.30, a svakog prvo četvrtka krunica i klanjanje Presvetom u 19.30
▪ MENZIKEN: crkva sv. Ane, Mühlebühlstrasse 5, svake 2. i 4. nedjelje u 16.00 sati.
▪ ZOFINGEN: crkva Krista Kralja, Mühlethalstrasse 15, svake 1. 3. i 5. nedjelje u mjesecu u 16.00
▪ RHEINFELDEN: crkva sv. Josipa, Hermann-Keller-Strasse 10, svake 4. subote u mjesecu u 17.45
▪ BAD ZURZACH: crkva sv. Verene, Hauptstrasse 42, prva subota u mjesecima: veljača, ožujak, svibanj, lipanj, rujan, listopad i studeni - u 18.00 krunica, a u 18.30 sv. misa
▪ OBERENTFELDEN: crkva sv. Martina, Erlenweg 5, svakog petka krunica i misa u 19.30 sati, a svakog 1. petka krunica, misa i klanjanje Presvetom.

KORIZMENA AKCIJA

Ovogodišnja korizmena akcija bila je za pomoć dvjema župama u Domovini: Gornja Tramošnica - župa Gospe od Anđela i Donja Tramošnica - župa Sv. Ivana Krstitelja. Prikupljeno je 8 400 CHF. Hvala svima koji su dali svoj doprinos za navedene župe u Domovini.

Fra Niko na «el caminu», fra Vlado u Misiji

U mjesecu svibnju u našoj Misiji na zamjeni je bio fra Vlado Buntić. Fra Niko je bio na hodočasničkom Putu svetog Jakova.
Suputnici i supatnici su mu bili Ivo Lubina i Igor Nevistić. Krenuli su 1. svibnja 2022. iz Seant-Jean-Pied-de-Port do Santiaga de Campostele, takozvanom francuskom rutom, dugom 769 kilometara. Trebalo im je 28 dana da dođu do cilja, katedrale i groba apostola sv. Jakova.
Ovim putem zahvaljujemo fra Vladi na spremnosti da dođe u našu Misiju na zamjenu.

Prva sveta pričest

U subotu, 7. svibnja 2022. u našoj Misiji svečanom svetom misom u 11 sati u crkvi svetoga Ivana u Buchsu osamnaestero prvopričesnika pristupilo je Svetoj Pričesti uz molitvu svojih roditelja, rodbine i prijatelja. Prvopričesnici su se za ovaj dan pripremali prigodnim katehezama u prethodnoj školskoj godini koje im je redovito održavao Mario Lovrić, pastoralni suradnik i vjeroučitelj. Svetu misu je animirao misijski zbor mladih Vis Agape pod vodstvom sestre Terezine Paluca.

Na početku slavlja sve prisutne, u ime roditelja prvopričesnika, pozdravio je fra Vlado Buntić. Prekrasan dan ispunjen molitvom i pjesmom unio je radost i nadu ovoj našoj Misijskoj zajednici.
Čestitamo svim prvopričesnicima na primljenom sakramentu Prve svete pričesti, kao i njihovim roditeljima! Neka i dalje odrastaju u vjeri te slijede Krista i njegove zapovijedi! Njihova imena su: Babić, Luciano; Barbarić, Josip; Ćuk Rafael; Dronjić, Ante; Grgić, Ema; Kir, Katarina; Karin, Ivano; Kovač, Luka; Kvesić, Kristina; Marić, Mia; Slišković, Noa; Soldo, Tea; Tomić, Leon; Vukadin, Adrian; Vukadin, Toni; Vrdoljak, Mirko; Vukić, Zvonimir; Tomić, Leon.

Misijski Kalendar

Godišnji odmor
Za vrijeme ljetnog odmora, misionara će zamjenjivati kao i prošle godine prof. fra Miro Jelečević.

Velika Gospa, 15. 8. 2022.
Na Veliku Gospu, Marijino Uznesenje na Nebo sveta misa će biti u Gospinom svetištu u Leuggernu u 19.30 sati.

Blagoslov djece za novu šk. godinu
U nedjelju, 28. kolovoza 2022. na svim misama molit ćemo i blagosloviti djecu za uspjeh u novoj školskoj i vjeronaučnoj godini.

Mala Gospa
Proslavu rođendana Blažene Djevice Marije, pučki poznatije kao Mala Gospa, imat ćemo u Gospinom svetištu u Leuggernu u četvrtak, 8. rujna 2022. u 19.30 sati.

Duhovna obnova
Duhovna obnova i 28. zavjetno hodočašće sv. Vereni u Bad Zurzach i Dan Misije bit će od 20. do 23. listopada 2022. godine.

Sveta krizma 2023.
Krizma će biti u subotu 3. lipnja 2023. godine u 11 sati u crkvi svetog Ante u Wettinggenu. Kandidati za krizmu se pripremaju vjeronaučnom obukom za ovaj veliki dan.

Prva pričest 2023.
Prva sveta pričest je predviđena u svibnju 2023. Molim roditelje koji žele, da im dijete bude poučeno na materinskom jeziku i pripremljeno za Prvu svetu pričest i ispovijed, da popune prijavnice koje mogu podići kod misionara. Kandidati su djeca trećeg razreda osnovne škole.

Kršteni u Misiji

Paula Šimić, kći Ivana i Katarine r. Jelović, (Oftringen), 2. travnja 2022. u Zofingenu

Gabriel Bešlić, sin Maria i Mateje r. Dežić, (Münchwilen), 9. travnja 2022. u Wettingenu

Nia Maračić, kći Ozrena i Ane r. Puljić, (Spreitenbach), 17. travnja 2022. u Wettingenu

Luka Kovač, sin Dejana i Branke r. Đondraš, (Oftringen), 23. travnja 2022. u Zofingenu

Karlo Lujić, sin Mateja i Mateje r. Čabraja, (Rothrist), 23. travnja 2022. u Zofingenu

Ana Küttel, kći Tobiasa i Danijele r. Tipura, (Aarau), 23. travnja 2022. u Aarau

Ivano Jurić, sin Elvisa i Jele r. Lebić, (Rheinfelden), 23. travnja 2022. u Rheinfeldenu

Luka Kovačević, sin Kristijana i Dejane r. Rusan, (Kölliken), 30. travnja 2022. u Oberentfeldenu

Luka Zvonar, sin Maria i Sonje r. Zvonar, (Spreitenbach), 30. travnja 2022. u Wettingenu

Adriano Gavran, sin Josipa i Ivane r. Gavranić, (Oftringen), 7. svibnja 2022. u Zofingenu

Romeo Jurić, sin Maria i Diane r. Merdanović, (Oftringen), 7. svibnja 2022. u Zofingenu

Elias Čičak, sin Mate i Marijane r. Barukčić, (Nussbaumen), 8 svibnja 2022. u Wettingenu

Mila Šušnja, kći Blaška i Elme r. Mulavdić, (Stetten), 21. svibnja 2022. u Stettenu

Riana Benić, kći Maria i Sare r. Tadić, (Rheinfelden), 28. svibnja 2022. u Rheinfeldenu

Emilia Brica, kći Antonia i Kristine r. Jazvić, (Mellingen), 28. svibnja 2022. u Wettingenu

Helena Kolar, kći Hrvoja i Anite r. Ćorić (Niederrohrdorf), 28. svibnja 2022. u Fislisbachu

Nicholas Jochua Khan, sin Omara i Kristine r. Milanović, (Richrdson), 1. lipnja 2022. u Wettingenu

Sofia Barukčić, kći Ilije i Lane r. Miletić, (Nussbaumen), 4. lipnja 2022. u Nussbaumenu

Emilija Tomić, kći Andreasa i Simone r. Paskoska, (Würenlingen), 4. lipnja 2022. u Suhru

Vjenčanja

Mirko Ćorić i Katarina Žalac,
22. travnja 2022. u Ivanić Gradu

Josip Ivanković Radić i Matea Bošnjak,
27. svibnja 2022. u Opatiji

Gabriel Šikalo i Martina Josipović,
28. svibnja 2022. u Novom Vinodolskom

Tin Albert Jambrešić i Ilijana Mijatović,
28. svibnja 2022. u Splitu

Andreas Tomić i Simona Paskoska,
4. lipnja 2022. u Suhru

Marko Kovačević i Marcela Petrić,
6. lipnja 2022. u Prudu

NAŠI POKOJNICI

Zlatko Majer 1958. – 2022.

Zlatko je rođen 24. travnja 1958. u Zenici kao prvi sin od Dragana i Justene Majer. Kad je imao 5 godina obitelj se doselila u Vrpolje gdje je završio i školovanje. Radio je u Đuri Đakoviću u Slavonskom Brodu skupa s tatom. U Švicarsku dolazi 1980. godine. S prvom ženom dobiva troje djece: Rominu, Renata i Romea, a sa drugom kći Miu. Teško se razboljeva da bi 8. travnja 2022. umro. Ukopne obrede i misu zadušnicu vodio je fra Niko. Sahranjen je na groblju u Muriu 12. travnja 2022. Njegova kći Mia zapisa: «Dragi tata hvala što si uvijek bio uz mene. Učio si me da budem dobra i hrabra, učio si me da tugu skrijem, a osmijeh podijelim drugima. Hvala što si se uvijek borio za mene. Tata, ti si mi dao najveći dar koji mi netko može dati. Vjerovao si u mene. Smrt našu ljubav ne može izbrisati.»
Obitelji iskrena sućut. Počivao u miru Božjem!

Ilija Josić 1956. – 2022.

Ilija je rođen 13. travnja 1956. godine u Drapnićima (BiH). U rodnom mjestu odrasta, završava školu i kao mladić 1977. godine dolazi u Švicarsku. Zapošljava se, marljivo radi, stvara obitelj. Bog mu dariva sa suprugom dva sina. Stječe i troje unučadi. Kao radnik i čovjek bio je savjestan, vrijedan i cijenjen, kako poslovno, tako i privatno. Nažalost, godine 2004. dobiva tešku dijagnozu, rak pluća zbog čega su mu jedno krilo pluća morali odstraniti. I tu je krenula njegova borba za raznim bolestima s kojima se borio i više puta se vraćao kad su ga doktori bili otpisali. Nažalost zadnja godina i 4 mjeseca stanje se pogoršavalo. Borio se kao lav do zadnjeg trenutka dok nije Bog odredio da ode na drugi svijet. Dušu predaje Bogu 1. travnja 2022. godine. Uz veliko mnoštvo rodbine, prijatelja i poznanika sahranjen je na groblju u Rheinfeldenu. Obrede i misu vodio je fra Niko. Obitelji iskrena sućut. Počivao u miru Božjem!

Mara Garić 1959. – 2022.

Mara je rođena 5. studenog 1959. godine kao prvo dijete Marijana i Milke Marjanović, rođena Žilić, u selu Škulji, župa Podkraj, općina Travnik. Kao najstarija sestra, Ani, Luciji, Anti, Križanu i Ljubici bila je bratu i sestrama najbolji prijatelj, velika podrška. 1978. godine udala se za Kazimira Garića. Donijela je na svijet troje divne djece: Ivu, Ivanu i Matu. Četiri godine kasnije, odselila se u Švicarsku gdje je s mužem u ljubavi odgajala svoju djecu. Izvela ih je na pravi put i spremila za život. Udala je svoju ljubljenu jedinicu, kćer Ivanu koja joj je podarila prvog unuka, njezinog sokola Marka, a par godina kasnije i sokolića Tobiasa. Oženila je svog starijeg sina Ivu koji joj je podario njezinu golubicu, unuku Mariju. Tužna sudbina odvojila ju je od majke Danijele, no zahvaljujući našoj Mari, nikada joj nije ništa falilo. Najmlađi sin Mato s druge strane pustolov je koji ju je usrećio pričama o svojim putovanjima i time ju u mislima odveo na razne krajeve svijeta. 2013. godine vratila se s mužem i unukom Marijom u svoju ljubljenu Domovinu. No 2015. godine vratili su se u Švicarsku kako bi podržali unučicu na početku njezinog školskog odgoja. Život im se brzo posložio i sve se činilo idealnim, no nažalost, sve što je lijepo kratko traje. Dijagnosticirana joj je teška bolest, ali ona je ostala jaka i nasmijana do zadnjeg daha. Suprug Kazimir iznenada je preminuo i ostavio prazninu u njezinom srcu i srcu svoje djece i unučadi. Unatoč snažnoj borbi, preminula je 5. svibnja 2022. godine i pridružila se suprugu. Život pun uspona i padova krasili su njeni tekstovi, pjesme i citati koji će ostati u mnogim srcima kao podsjetnik njezinog veselog duha i kreativnosti. Vječno će živjeti u svojim riječima budeći emocije i lijepe uspomene svojim najmilijima. Draga naša Mare, mama, bako i sestro, počivaj u miru Božjem i neka ti bude laka crna zemlja. Nama će gorka tuga u srcima vječno biti, a tebe ćemo se rado sjećati. Raširi krila, nebom poleti, jednog dana opet ćemo se sresti. Obitelji iskrena sućut. Počivala u miru Božjem!

Fabijan Marijanović 1955. – 2022.

Fabijan je rođen 22. travnja 1955. u Škuljima, župa Podkraj kao treće dijete od devetero djece roditelja Ivana i Lucije. U Švicarsku dolazi 1981., u Aarburg. Godine 1986. dovodi i obitelj u Švicarsku: suprugu Višnju, kćer Danijelu i sina Davora. Marljivo i savjesno radio je u Sennu AG Oftringen sve do svoje teške bolesti. Dugo se borio sa teškom i opakom bolesti od koje je preminuo 9. travnja 2022. U tuzi i velikom gubitku iza njega je ostala supruga, sin, kći, nevjesta te njegova voljena unučad: Marco, David, Filip, Sofia, Elena i Luka. Oproštajnu misu zadušnicu, koju je predvodio fra Niko, proslavili smo u Langenthalu 11. travnja 2022. Tijelo je prevezeno u Domovinu gdje je i sahranjen na groblju na Okrug Gornjem na Čiovu.
Obitelji iskrena sućut. Počivao u miru Božjem!

MISIJA ZUG

Hrvatska katolička misija
Landhausstrasse 15, 6340 Baar
Telefon: +41 767 71 43
Fax: +41 41 767 71 44
E-Mail: hkm@zg.kath.ch

Misionar: **fra Slavko Antunović**
Langgasse 18, 6340 Baar
Telefon: +41 41 763 11 86
Natel: +41 79 939 13 93
E-Mail: slavko.antun@gmail.com

Suradnica: **s. Zdenka Ćavar**

Uredno vrijeme: utorkom i petkom od 10.00 do 12.00 i od 15.00 do 17.00 sati. Ostalim danima prema dogovoru.

Raspored misa

- ZUG: Pfarrkirche - Gut Hirt, Baarerstr. 62, svake nedjelje u 11.00 i 12.00 sati, a zadnje nedjelje u mjesecu u 10.45 i 11.30
- ALTDORF: kapelica sv. Josipa, Missionshaus, St. Josefs-Weg 15, svake 1. i 3. nedjelje u mjesecu u 17.00 sati.
- PFÄFFIKON: Pfarrkirche, Mühlematte 3, svake 2. i 4. nedjelje u mjesecu u 14.30 sati.
- SCHWYZ: Kapuzinerkirche, Herrengasse 33, svake 2. i 4. subote u mjesecu u 17.00 sati.
- EINSIEDELN: svake 1. subote u mjesecu u 18.00 sati.

Misijski Kalendar

Ljetni raspored svetih misa u misiji Zug

Dvije zadnje nedjelje u mjesecu srpnju 24. i 31. srpnja, te prva nedjelja u mjesecu kolovozu, 7. kolovoza 2022. neće biti misa u misiji na hrvatskom jeziku.

Tih nedjelja oni koji su tu mogu sudjelovati na misama u župama i crkvama na njemačkom jeziku, jer župe i kroz to vrijeme imaju isti raspored svojih misa.

Početak slavljenja misa u misiji počinje 14. kolovoza 2022. s misom u 11.00 sati u Zugu za cijelu misiju, a također je i na Veliku Gospu 15. kolovoza misa za cijelu misiju samo u Zugu u 11.00 sati.

Misa u Altdorfu je 21. kolovoza u 17.00 sati; u Schwyzu 27. kolovoza u 17.00 sati i u Pfäffikonu 28. kolovoza u 14.30 sati.
Svima lijep i ugodan odmor i sretan povratak.

Proslava Uskrsa nakon corone 2022.

Slavili smo ove godine Uskrs kao i prije pandemije. Nakon dvije godine mogli smo reći Bogu hvala da nam se vrijeme vratilo i da barem naš najveći kršćanski blagdan i svetkovinu proslavimo na dostojan način. Pa tako je i bilo. Kroz cijelu korizmu petkom i nedjeljom smo imali pobožnost Križnog puta na svim mjestima gdje slavimo mise. Nakon dvije godine imali smo i Korizmenu juhu gdje smo prikupili za fratre u Ukrajini 4 000 CHF.

U Velikom tjednu na Veliki četvrtak slavili smo misu i kalanjanje u Zugu, na Veliki petak obrede također samo u Zugu, a u Uskrsnoj noći na tri mjesta: Brunnen, Lachen i Baar. Na Uskrs u Zugu i Altdorfu. Veliki broj vjernika tih dana je bio u domovini što se osjetilo i na sudjelovanju u misiji na svetim misama i obredima.

Nakon dvije godine imali smo i hodočašće svih hrvatskih misija u Einsiedeln. Ono što je posebno za našu misiju jesu hodočasnici koji svake godine, za zajedničko i naše misijsko hodočašće, u mjesecu rujnu hodočaste Gospi pješice iz svih mjesta misije: Zug-Baar, Pfäfikon, Schwyz, Altdorf. Naši hodočasnici polaze s različitih mjesta i u različito vrijeme. Njihov hod i molitva svakako je veliki blagoslov za našu misiju i sve naše zajednice.

Na slikama dolje i gore sudionici Korizmenih juha, a sasvim dolje dio hodočasnika pješaka.

Misijsko Pastoralno vijeće Zug

Na četvrtu korizmenu nedjelju 27. ožujka 2022. izabrali smo novo Pastoralno vijeće u Zugu koje i nije potpuno novo jer su u njemu i neki članovi iz prijašnjeg sastava.
Njihova imena po abecednom redu: Antunović Zvonko, Botić Kristijan, Erić Anto, Lekić Anton, Mandić Igor, Penava Marko, Penava Petar, Vukadin Ilija.
U prilogu i Statuti da bolje upoznamo i zadaće, i odgovornosti naših članova Misijskog vijeća koji daju od sebe i puno više nego nalažu statuti. I napomena: ovaj put smo aklamcijom izabrali naše Pastoralno misijsko vijeće jer je bilo upravo toliko kandidata koliko je traženo za Misjisko vijeće, pa nije bilo potrebno glasovanje.

STATUTI
HRVATSKE KATOLIČKE MISIJE ZUG

Članak 1
Pastoralno vijeće hrvatske katoličke Misije Zug je radna skupina sastavljena od pastoralnog osoblja i vjernika misije. Cilj radne skupine je podržati i promicati pastoralno djelovanje u misiji.

Članak 2
Posebni zadaci PV-a su:
- Suradnja u organiziranju liturgije, osobito u pjevanju i čitanju.
- Pomoć u organizaciji raznih tečajeva, posebno o braku i obitelji, o pitanjima useljavanja (npr. materinski jezik).
- Potpora radu s mladima i njihovoj integraciji u aktivnosti Misije.
- Suradnja u distribuciji vjerskih publikacija, osobito onih iz domovine.
- Sudjelovanje u organizaciji, pripremi i provedbi raznih događanja u okviru misije, izleta i hodočašća. • Suradnja s mjesnim župnim vijećem, posebice u organizaciji zajedničkih međunarodnih i višejezičnih liturgija i kulturno zabavnih događanja.
- Podrška novodoseljenim osobama iz domovine, nezaposlenima, bolesnim osobama, usamljenim osobama (osobito djeci rastavljenih).
- Pomaganje u vođenju i radu Misijskog centra Zug i drugih mjesta na kojima se okupljaju vjernici misije Zug.

Članak 3
- Vijeće se sastoji od članova po službenoj dužnosti i izabranih članova.
- Misionar i svi službeno zaposleni u misiji članovi su MPV-a po službenoj dužnosti.
- Članove MPV-a biraju svi vjernici misije stariji od 16 godina. Popis kandidata sastavljaju misionar i radna skupina (iz prvih izbora MPV) ili postojećih MPV. Misionar svojim vjernicima objavljuje listu kandidata, s vremenom i mjestom izbora.
- Glasovanje na izborima je tajno, a imena na listi kandidata su zaokružena.
- U Vijeće se bira 5-9 članova. Pri sastavljanju liste kandidata mora se voditi računa o jednakoj zastupljenosti svih podregija misije i svih krajeva domovine iz kojih dolaze vjernici misije.
- Izabranima se smatraju osobe koje dobiju najviše glasova unutar cijele misije. U slučaju jednakog broja glasova odlučuje predsjednik.

Članak 4
Vijeće se konstituira na prvoj sjednici nakon izbora. Mandat Vijeća traje 4 godine. Ako član vijeća u međuvremenu podnese ostavku, broj članova će biti popunjen.

Članak 5
Predsjednik Vijeća je po službenoj dužnosti misionar (kan. 536, br. 1). Vijeće bira dopredsjednika i tajnika iz reda izabranih članova MPV na prvoj konstituirajućoj sjednici. Posao tajnika je vođenje zapisnika sa sjednica vijeća.

Članak 6
Vijeće ima savjetodavnu funkciju i rukovodi se općim odredbama Katoličke crkve, biskupije i ovim statutima.

Članak 7
Vijeće donosi odluke apsolutnom većinom nazočnih članova, a glasuje se javno dizanjem ruku.

Članak 8
Vijeće samo izvršava odluke i prati njihovu provedbu.

Članak 9
Rad u Vijeću je dobrovoljan (bez naknade). Materijalni troškovi se plaćaju iz misijskog fonda.

Članak 10
Vijeće također može osnovati različite radne skupine u koje se mogu pridružiti i nečlanovi MPV-a. Radne skupine svoje odluke dostavljaju MPV-u na odobrenje.

Članak 11
Vijeće saziva predsjednik osam dana unaprijed, navodeći mjesto, vrijeme i dnevni red sjednice. Predsjednik mora sazvati Vijeće najmanje dva puta godišnje i/ili kad god to zatraži najmanje polovica članova Vijeća, uz navođenje dnevnog reda.

Članak 12
Sjedište MPV-a je u 6340 Baar, Landhausstrasse 15. Sjedište mjesnih vijeća u njihovim gradovima: Schwyz, Pfäffikon-Einsiedeln i Altdorf.

Baar, 13. studenog 2016.

Kršteni u Misiji

Donna Stanušić, kći Nikole i Suzane r. Verić, 19. veljače 2022. u Pfäffikonu SZ
Nela Đotlo, kći Marija i Ljubice r. Ivišić, 6. ožujka 2022. u Zugu (Gut Hirt)
Ivan Skočibušić, sin Dalibora i Ivane r. Andrijanić, 4. lipnja 2022. u Schwyzu
Mateo Deanović, sin Deana i Josipe r. Pukšar, 26. lipnja 2022. u Zugu (Gut Hirt)
Nathan Noah Stojak, sin Darka i Ane r. Mihaljević, 2. srpnja 2022. u Zugu (Gut Hirt)

MISIJA TICINO

Hrvatska katolička misija
Al Mai 18, 6528 Camorino
Telefon: 091 840 23 06
Mobilni: 079 203 92 40
E-Mail: hkmticino@gmail.com
www.hkm-ticino.ch

Misionar: **fra Slaven Mijatović**

▪ Raspored misa

▪ ASCONA: crkva u Collegio Papio, svake nedjelje u 9.30 sati
▪ BIASCA: Chiesa parrocchiale, svake nedjelje u 11.30 sati
▪ GIUBIASCO: Chiesa san Giobbe, svake nedjelje u 13.00 i svakog I. petka u 19.00 sati
▪ LOCARNO: Chiesa Nuova, via Cittadella 17, svakog četvrtka u 19.00 sati
▪ LUGANO: S. Lucia, Massagno, svake subote u 19.00 sati

NAJAVA DANA MISIJE

Ovogodišnji Dan misije proslavit ćemo 11. 9. 2022. u mjestu Gudo (via Stradonino).
Sveta misa u 11 sati a nakon svete mise zajednički ručak i prigodan program.
Svi ste pozvani! Gradimo zajedništvo i dobru atmosferu.
I dvije napomene: toga dana **neće biti misa osim u Gudu** te molimo vrijedne domaćice da priprave kolače…
Unaprijed hvala svima!

KRŠTENI I NAVJEŠTAJ VJENČANJA U NAŠOJ MISIJI

U 2022. godini imali smo dakle tri prvopričesnika ali u pripravi za ženidbu bilo je šest parova:
Anto Agatić i Kristina Marić, Patrik Suhalj i Katarina Ravnjak, Marko Sabljić i Cristina Ćuro, Cristian Iaria i Maja Zelić, Mateo Antunović i Sara Kovačević te Franz Brnić i Magdalena Daidžić.

Kršteni u Misiji

Kršteni u 2022. u našoj Misiji:

Marko Markić
Brian Kovačević
Noah Sičić

Roditeljima i kumovima čestitke i Božji blagoslov …

FORTE E UMILE – HRABRO I PONIZNO

U nedjelju 12. lipnja 2022. na blagdan Presvetog Trojstva u HKM Ticino tri su prvopričesnika pristupili euharistijskom, Kristovom stolu – Ivan Pušeljić, Luka Galić i Kristijan Miloloža.
U zboru vjernika i napose svojih obitelji ova tri dječaka – mušketira, pripravljeni u vjeri – pristupili su stolu života. Dok smo se pripremali u katekizmu, tih nekoliko susreta – rodila se ova krilatica koja stoji u naslovu. Kakav bi trebao biti prvopričesnik, (ali zar ne i svaki čovjek), napose kršćanin. Kršćanin je čovjek koji je forte (hrabar) i umile (ponizan). Lijepo smo se družili na katekizmu, učili (djeca su pametna i poznaju biblijske teme), šalili i pripremali za njihov svečani dan …
Neka im Gospodin Isus koji ih je pozvao na svoju gozbu bude Put, Istina i Život.
Zahvala ide svima koji su sudjelovali u organizaciji Prve sv. Pričesti i domjenka – napose Misijskom vijeću i roditeljima …
Čestitke i blagoslov!

HRVATSKA ŠKOLA

Posjet kino-dvorani i animiranom filmu na hrvatskom jeziku

Učenici hrvatske nastave u Ticinu su u pratnji obitelji posjetili kino Cinema Forum u Bellinzoni. Gledali su animirani film «Tajni život kućnih ljubimaca» sinkroniziran na hrvatski jezik. Ovim putem zahvaljujemo osoblju kina na pomoći oko pripreme filma na hrvatskom jeziku. Još uvijek smo puni dojmova i sigurno ćemo se vratiti!

Učiteljica Andrea Tomašević

Misijska kronika

CROMIN 2022

Tradicionalni CroMin vratio se ove 2022. godine, nakon pauze zbog proglašene pandemije. Mjesto je Malters, oko Luzerna, a datum 6.6.2022. godine. Vrijedna članica Misijskog Vijeća – g. Janja Galić potrudila se pronaći zainteresirane roditelje i njihovu djecu – te smo ispunili autobus veselim putnicima. Gospodin Marinko Čalušić sa svojom obitelji pripremio je sendviče i napitke.
Potrebno je skoro dva sata za putnike iz Ticina. Ali s dobrom voljom sve se može.
Susreti ministranata hrvatskog podrijetla u Švicarskoj – CroMin – dobro su osmišljeni. Počinje se sv. Misom, nastavlja sudjelovanjem zborova i konačno se dječja razigranost očituje na igralištu u napetim takmičenjima - za zlato … (naravno, u njihovom svijetu i maštu, dočim je pravi smisao biti zajedno …).
Djeca Ticina nastupila su sa dvije pjesme, Marijo o Marijo i Ostani s nama Gospodine. Kratkoća vremena za probe traži da se pjesme «otpjevaju srcem» – što mi se čini da publika redovito prepozna i nagradi.
Na sportskom planu osvjetlali smo obraz hrabrim dječacima i djevojčicama koji nisu žalili truda. Dečki su osvojili drugo mjesto u nogometu, curice, pak, prvo mjesto; Josipa Dalić prvo mjesto u trčanju i Gabriel Barun drugo mjesto u trčanju u vreći.
Onako umorni – ali ispunjeni nekom čudnom dječjom radošću vratili su se sretni u Ticino.
Hvala trenerima: Blaž Garić, Tadija i Anna Barun, Darko Dalić i Jure Barun.
Hvala svim sudionicima i organizatorima.
Dogodine po nova odličja!

NAŠI POKOJNICI

Ivo Petrić (Čile) 1956. – 2022.

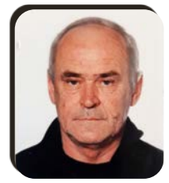

U travnju smo se oprostili od našeg župljanina Ive Petrića, kojeg su većina poznavali po nadimku «Čile». Teška, neizlječiva bolest bila je jača od ovog kršnog čovjeka.
Ivo je rođen 5. srpnja 1956. godine u mjestu Srnava – Odžak – Posavina, BiH. Bio je ponosan na svoj rodni kraj. Često ga je spominjao. Njegovi roditelji su Andrija i Ivuna, r. Andrijanić. Zarana, u djetinjstvu je izgubio majku, u svojoj drugoj godini života. Kao i rodni kraj – s emocijama i puno ljubavi je pričao o tom događaju. Tako je Ivo odrastao sa ocem, tetkom i prabakom.
Vjenčao se s Marom r. Ravnjak, 1980. godine. Iz tog braka rodilo im se dvoje djece, sin Andrija i kćer Ivuna.
Ivo je ranjen u domovinskom ratu, u obrani Odžaka. Godine 1993. dolazi u Švicarsku. U njoj će ostati do svoje smrti.
Marljivo je radio cijeli svoj život. U Švicarskoj kao kuhar, pa kao kamenorezac. U svojoj 60. godini otišao je u predmirovinsko, a u 66. godini izgubio je bitku sa teškom bolesti. Posljednje trenutke svog ovozemnog života proveo je u krugu svoje obitelji – u molitvi.
Na njegovom ispraćaju bio je veći broj vjernika, uz rodbinu i prijatelje. Ivo nas je sve zadužio svojim humorom. Bio je poznat kao čovjek koji se volio šaliti, i mora se priznati imao je domišljatih, humorističnih dosjetki koje su bile simpatične i drage.
Molimo neka ga Gospodin primi u svoje nebeske dvore.
Pokoj vječni daruj mu Gospodine!

MISIJA SOLOTHURN

Reiserstrasse 83, 4600 Olten

Telefon: 062 296 41 00
Fax: 062 296 41 01
E-Mail: s_coric@bluewin.ch
www.kroatenmission-solothurn.ch

Misionar: **fra Šimun Šito Ćorić**

Hrvatska kuća
Reiserstrasse 83, 4600 Olten
Telefon: 062 296 41 00
Fax: 062 296 41 01

Raspored misa

- SOLOTHURN: crkva Hl. Geist-Kirche (Hrv. crkva), Wengi Brücke, uvijek prema dogovoru
- DULLIKEN: crkva sv. Vendelina, Bahnhofstrasse 44, svake nedjelje u 12.00
- SOLOTHURN: crkva sv. Marije, Allmendstr. 60, svake nedjelje u 14.30 sati
- BALSTHAL: župna crkva, St. Annagasse 2, 1. i 3. nedjelje u mjesecu u 17.00 sati.

Molitvene skupine

- Crkva sv. Martina u Zuchwilu, svakog četvrtka u 18.30 sati.
- Crkva sv. Vendelina u Dullikenu, krunica svakog četvrtka u 19.00 sati.
- Župna crkva u Balsthalu, krunica svake srijede u 19.00 sati.
- Hrvatska kuća u Oltenu, «Molitvena zajednica Krvi Kristove», prvi petak u mjesecu u 19.00 sati.
- Hrvatska kuća u Oltenu, «Molitvena zajednica Sv. Franje», druga nedjelja u mjesecu u 18.00 sati.

PRATITE OBAVIJESTI NA NAŠOJ MREŽNOJ STRANICI i NA FACEBOOK-u
www.kroatenmission-solothurn.ch

Pozor! nova e-mail adresa za Vaše kontakte s Misijom SO i fra Šitom: **s_coric@bluewin.ch**

ŠTO SLAVIMO NA VELIKU GOSPU 15. KOLOVOZA

Velika Gospa zapovjedni je blagdan, pa su mise i u našoj misiji kao nedjeljom. Na tu svetkovinu Uznesenja Blažene Djevice Marije 15. kolovoza (u RH je državni blagdan), katolički vjernici se prisjećaju da je ona dušom i tijelom po završetku svog života uznesena u nebo svome uskrslom sinu Isusu. To je cilj prema kojemu ide svaki čovjek. Vjernici Gospu najprije prepoznaju u ženi i majci koja je prihvatila Božji poziv: «Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi!» Već u Starom zavjetu nasuprot zmiji, simbolu zla i đavla, Bog podiže znak trudne žene koja će s plodom svoje utrobe zmiji zgaziti glavu. Vjera u Marijino uznesenje traje koliko i samo kršćanstvo, a papa Pio XII. potvrdio je to 1950. Na Veliku Gospu još postoji običaj blagoslova trava i cvijeća, a mnoštvo vjernika hodočasti u mnogobrojna marijanska svetišta diljem svijeta. Prema predaji, apostoli su u Marijinu grobu umjesto tijela našli cvijeće pa se Marija naziva i «Ljiljan bijeli» i «Ruža bez trnja».

DUHOVNA OBNOVA S KRIZMOM I DANOM MISIJE

Sjećamo se dobro kad smo u našoj misiji prije dvadesetak godina organizirali jedinstvenu tribinu na kojoj su bili kardinal Vinko Puljić, banjalučki biskup Franjo Komarica s još troje poznatih javnih djelatnika iz domovine, a na temu o stanju hrvatskog naroda i Crkve u njemu. A eto sada Kardinal ponovno stiže među nas. Predvodit će misno slavlje u katedrali u Solothurnu i podijeliti sakrament sv. Krizme našim mladima u subotu 15. 10.2022. s početkom u 16.00 sati, a sutradan predvoditi misno slavlje u Dullikenu i Solothurnu. Bit će to prava duhovna obnova za ovu našu zajednicu, a i posebno uživljavanje u aktualne (ne)prilike našega naroda.

NASTAVLJAMO POMAGATI NAJPOTREBNIJIMA

I ove godine nastavljamo u ime naše misije snažno pomagati ljudima u nevolji. Po našoj misijskoj tradiciji, gradimo kuću jednoj obitelji u Maglaju preko tamošnje župe, preuzeli smo u Srijemu preko biskupije srediti kuću, uključujući vodu i higijenske prostorije jednoj obitelji s teškim invalidom, a slično i drugoj u Slavoniji. Za Ukrajinu smo učinili, s obzirom na naš broj, najviše među misijama. Nismo zaboravili ni u potresu srušeni samostan časnih sestara Klarisa kraj Zagreba, ni stipendije za dvoje studenata kao ni pojedinačne zamolbe kojih uvijek ima. Preko «Kruha dobrote» (s preporukom štednje mjesečno 5 franaka) šaljemo preko vas vjernika «iz ruke u ruku» najsiromašnijim obiteljima za kruh i mlijeko. Neka Bog nadoknadi svima stostruko koji molite i doprinosite za ove potrebe!

POĐIMO NA DUHOVNO OSVJEŽENJE 12.11.2022. NA GROBU SV. VERENE U BAD ZURZACHU

Korona nam je ukrala par nekoliko naših jesenskih jednodnevnih hodočašća-izleta, ali sada s pomoću Božjom idemo u subotu 12. studenoga 2022. mučenici iz 4. stoljeća sv. Vereni u Bad Zurzach AG. Program kao i dosad: zajedničko putovanje s autobusima, križni put, krunica, sv. Misa, kratko predavanje o sv. Vereni, zajednički ručak, slobodno vrijeme za upoznavanje tog mjesta i lječilišta te povratak kući. Iz organizacijskih razloga prijave počinju odmah! Djeca i mladi su dobro došli.

DAN ZRINSKIH-FRANKOPANA I MEĐIMURJA

Vjerujući da nas neće smesti neprilike ovaj put, rado najavljujemo nedjelju 9.10.2022. s istim programom kao i prije (misa u 12.00 sati te nastavak u dvorani) povodom 350-te obljetnice mučeničke smrti Zrinskih i Frankopana u Bečkom Novom Mjestu te dana predstavljanja Međimurja s predstavnicima iz domovine. Bit će to i u čast 30-te obljetnice međunarodnog priznanja RH. Dobro nam svi došli!

Kršteni u Misiji

Leonie Vogt, kći Mathiasa i Andree r. Škvorc, 27. ožujka 2021. u Retkovcima
Lena Briševac, kći Alena i Isidore r. Flandia, 1. svibnja 2021. u Dullikenu
Valentina Priviera, kći Patrica i Marijane r. Kovačević, 25. rujna 2021. u Solothurnu
Marin Topalović, sin Tomislava i Valentine r. Šimić, 28. studenog 2021.u Dullikenu
Melina Pavlović, kći Marina i Despine r. Dončeva, 9. travnja 2022. u Solothurnu
Magdalena Stipić, kći Mate i Ane r. Prljević, 30. travnja 2022. u Solothurnu
Martina Perić, kći Ivice i Manuele r. Šimić, 14. svibnja 2022. u Dullikenu
Valentina Babić, kći Tomislava i Ružice r. Mrkonjić, 14. svibnja 2022. u Dullikenu
Sofia Januzzi, kći Angela i Marine r. Tadić, 21. svibnja 2022. u Dullikenu
Dario Jurić, sin Perice i Alene r. Čagalj, 21. svibnja 2022. u Egerkingenu
Zlatunić, sin Mišela i Katrin r. Grebenar, 22. svibnja 2022. u Dullikenu
Emeli Jurišić, kći Ante i Smante r. Anđić, 4. lipnja 2022. u Dullikenu
Rita Ravlić, kći Ivana i Kristine r. Sladoja, 11. lipnja 2022. u Dullikenu
Rafael Vidaković, sin Ive i Nikoline r. Jurečić, 18. lipnja 2022. u Solothurnu
Emilia Matijević, kći Stipe i Marine r. Mikerević, 25. lipnja 2022. na Weissensteinu

DOBRO JE ZNATI...
Da bismo djelovali

Vijesti izabire, komentira i za njih odgovara: Fra Šito

Što će ti vjera, ako ne rađa dobrim djelima?!
Sv. Jakov, apostol

O POTPOMOGNUTOJ OPLODNJI

DIJETE KAD SE NA BILO KOJI NAČIN RODI IZRAVAN JE BOŽJI DAR

Desetljećima slušamo kako je hrvatski narod u obje svoje države suočen s procesom negativnih demografskih kretanja. Iskazuju se u više segmenata, prije svega u padu nataliteta, starenju populacije i iseljavanju stanovništva. Vlada RH donijela je 29. travnja 2021. godine Odluku o pokretanju postupka izrade «Strategije demografske revitalizacije Republike Hrvatske do 2031. godine.» Osnovni preduvjet u provođenju mjera populacijske politike jest suradnja i aktivna uključenost svih resora s obzirom na područja djelovanja, nadležnosti institucija i ministarstava i aktivnosti kojima se želi potaknuti demografska revitalizacija Republike Hrvatske. Još nismo ništa bitno o tim službenim obvezama čuli, ali nam se nadati, da ljudi na svim odgovornim razinama zdušno rade na ovom planu. ►

Češće je nego što se obično uzima u opticaju i pitanje o rađanju djece uz potpomognutu oplodnju. Dakako, želim ovdje razlikovati potpomognutu od umjetne oplodnje iako je između njih ponekad «linija tanka». Također, s obzirom na to da na području bioetike i morala postoje i oni kompetentniji od mene, nije mi namjera ulaziti u sve pore rasprava koje se na ovom polju vode. Kamo sreće da ovaj moj prilog potakne neko dublje promišljanje o tome! U nastavku samo želim skrenuti pozornost na ono što me «žulja». Stav Katoličke Crkve o ovoj tematici treba gledati dijaloški. U tom dijalogu između poštivanja dostojanstva svake osobe od rođenja do prirodne smrti i supružničke ljubavi s jedne, te napretka znanosti s druge strane, svi smo hodočasnici na putu iznalaženja najispravnijih puteva. Nekad su ti procesi bolni. Katolička Crkva prvi je put jasno izrekla svoj stav o ovoj problematici 1987. u dokumentu «Donum Vitae – Dar života». Nadam se da će i na ovom polju biti mladih, nadobudnih katolika i svih ljudi dobre volje koji će svoje talente staviti na raspolaganje za dobro čovjeka, obitelji, roditeljstva, Crkve i svega dobroga – Božjega – na polju znanosti.

Ono zbog čega zapravo pišem o ovoj temi sadržano je u sljedećem iskustvu. Slušao sam nedavno jedne roditelje u domovini kako je u razredu njihova djeteta, koje je došlo na svijet potpomognutom oplodnom, prilično neoprezni kateheta (s imenom i prezimenom) mladima dokazivao da su djeca rođena potpomognutom oplodnjom (PAZI!) «djeca sotone». Ta praktično religiozna obitelj pri jednom mom posjetu domovini, došla mi je s time, jer je zbog toga njihovo dijete počelo imati ozbiljnih psihičkih problema. A osvjedočio sam se, da je gotovo za svaku obitelj najvažnije, da ispuni svoj osnovni smisao i ima djecu. Ovdje u Švicarskoj oko mene poznam poimence više od dvadeset obitelji, većina ih je tražila i savjet od mene, koje su potpomognutom oplodnjom s velikom radošću stekli djecu, koja sada rastu u sretnom obiteljskom gnijezdu. Pri tome je najvažnije od svega nužno sljedeće znati: **Crkva uvijek ističe da je svako dijete, bilo na koji način rođeno i kakva zdravlja bilo, pa i ono rođeno potpomognutom oplodnjom ili ono silovanih žena, stvoreno na sliku i priliku Božju kao Božji dar svijetu i njemu je kao i svima drugima Bog namijenio u životu njegovu ulogu.** Bog u kojega vjerujemo Bog je života, veselja i radosti, te bezuvjetne ljubavi prema čovjeku i svijetu. Pa i kad čovjek griješi, on ga i dalje voli i ne okreće mu leđa.

Postoji medicinska dijagnoza za neplodnost jer ona je poremećaj ili bolest, a njih treba liječiti. I sama Biblija poučava: 'Sinko, moli se za svoje zdravlje, ali ne budi daleko ni od liječnika, jer i njega je Bog stvorio' (usp. Sir 38, 9-14).

Onaj argument protiv potpomognute oplodnje da je grijeh miješati se u prirodne zakone koje je Bog dao, nije baš uvijek uvjerljiv. Ta sam Bog je pri stvaranju svijeta i čovjeka i prirodne tokove dao čovjeku na raspolaganje da upravlja njima i tako bude Božji suradnik na zemlji. Malo banalizirajući, po takvoj logici, čovjek koji u prometnoj nesreći izgubi puno krvi, ne bi smio primiti dozu krvi, nego čekati da je svojim organizmom prirodno nadoknadi, kao što me ovdje uvjerava susjed iz jedne sekte. Banalizirajući, kažem mu, da onda ni kišobran ne bismo smjeli nositi, jer se time opiremo prirodnom zakonu padanja kiše! Uostalom, šanse su oko 20 posto da dijete na svijet dođe potpomognutom oplodnjom. Sami liječnici često reknu kad učine što mogu, da je sve to «u Božjim rukama», jer na kraju je ipak Božja volja hoće li doći do začeća ili neće. Iskusio sam još nedvojbeno i ovo: vjernici koji su dobili djecu potpomognutom oplodnjom, očito su zahvalniji Bogu za tu svoju djecu i više cijene taj Božji dar, nego mnogi drugi koji su ih bez teškoća dobili. I nisu nimalo zbog toga manji praktični vjernici! ■

NAŠI POKOJNICI

Slavko Janjić 1939. – 2022.

Rođen je u Vidovicama, gdje je proveo i svoje djetinjstvo. Sklapa brak 1968. s Franciskom r. Aničić, u kojem im je Bog podario sina Dubravka i kći Snježanu. U Švicarsku Slavko i Franciska dolaze i 1977. i rade u staračkom domu Fridau u Egerkingenu. Djeca stižu za njima 1984. i tu se počinju školovati. Kao pouzdani članovi hrvatske misije i zajednice pomagali su gdje je god trebalo, a posebice su za vrijeme Domovinskog rata nesebično davali i skupljali pomoć za Hrvatsku i BiH. Slavko je u Švicarskoj zaradio mirovinu i vratio se u Slavonsku Orahovicu 2008. Strpljivo je podnosio bolest koja ga je mučila zadnje dvije godine života. Preminuo je u bolnici u Našicama, a pokopan je u svojim Vidovicama. Iza njega je ostala supruga, sin Dubravko i snaha Ana s djecom Oliverom i Vanessom te kći Snježana s djecom Borisom i Valentinom.

Njima i cijeloj Slavkovoj rodbini iskrena sućut, a on neka počiva u miru Božjem!

HNK Solothurn Croatia

Velikim trudom uprave i golemom solidarnošću igrača NK CROATIA SOLOTHURN nakon nezapamćenog marša kroz četvrtu ligu slavi povratak u treću ligu! Tu im je i mjesto i ne misle ga napuštati, osim prema gore. Smjena generacija je učinjena mladim vrsnim igračima!

Ovim uspjehom od aktivnog igranja oprostio se Ivan Aračić, koji je u raznim funkcijama godinama veoma značajno utjecao na razvoj kluba! Svima čestitke i sretno!

POVIJESNA ZNANOST, AKO ŽELI OSTATI VJERNA SAMOJ SEBI, NUŽNO MORA BITI PODVRGNUTA STALNOM PROPITKIVANJU

Razgovor s **prof. dr. Zlatkom Begonjom,** članom Društva za povjesnicu Zadarske nadbiskupije i podpredsjednikom Matice hrvatske zadarskog ogranka

Razgovarao: Vlado Čutura

Životno i povijesno iskustvo nas uči da se povijest, koja nije do kraja znanstveno rasvijetljena, obično ponavlja, ostavljajući nerijetko velike i teško popravljive posljedice. O znanstvenom istraživanju prošlosti, nužnosti njezina rasvjetljavanja i usmjeravanju k svjetlijoj budućnosti za MOVIS govori prof. dr. Zlatko Begonja iz Zadra.

Ideološke sastavnice pomiješane s pratećom strašću

U Hrvatskoj slovite za jednog od najozbiljnijih povjesničara, jer se isključivo rukovodite znanošću. Kako komentirate povjesničare koji djeluju u dnevno političke i ideološke svrhe?

Prof. dr. Zlatko Begonja: Temeljni problem svakoga pojedinca ili skupine osoba – poglavito povjesničara – koji su blisko povezani s minulim komunističkim totalitarnim režimom, kao i onih koji su povezani s bilo kojim drugim totalitarnim režimom, leži u činjenici da (zbog tih okolnosti) ne uvažavaju činjenice povijesne zbilje. I to naprosto zato što njihova opterećenost ideološkom sastavnicom, prožeta pratećom strašću, u svojoj biti ograničava slobodu njihova pristupa i objektivna pogleda na prošlost. Upravo iz tih razloga takvi se susreću s ozbiljnim poteškoćama kada se radi o znanstvenom razlučivanju dokazivih istina od povijesnih krivotvorina i laži. No, ono što ozbiljne znanstvenike razložno zabrinjava jest činjenica da upravo ti i takvi u Republici Hrvatskoj i dan danas imaju osjetnu prevlast na javnoj medijskoj pozornici.

Arhivsko gradivo pruža brojne mogućnosti za rekonstrukciju događaja

Vaši radovi ne zatvaraju povijest u dogmu, nego ju neprestance propituju i istražuju, dajući tako povijesti znanstvenu značajku. Što je najnovije u Vašim istraživanjima?

Prof. dr. Zlatko Begonja: Povijesna znanost, uostalom kao i svaka druga ozbiljna znanost, nužno mora biti podvrgnuta stalnom propitkivanju. Bez toga propitkivanja ona se dogmatizira, što je nespojivo sa svakim znanstvenim pristupom. Samo sloboda i otvorenost u istraživačkome radu, jamac su neopterećenosti i na toj osnovi pokazivanja istraživačkih rezultata. Upravo zbog navedenoga, ustrajno se zalažem za takav pristup i to mi je glavna, rekao bih i jedina, vodilja u znanstveno-istraživačkim nastojanjima. Na tom tragu trenutno istražujem i propitujem razdoblje druge polovice dvadesetoga stoljeća. Konkretnije, događaje iz 60-ih i 70-ih godina 20. st. u Jugoslaviji, odnosno Hrvatskoj, koji su imali iznimno važan utjecaj na tijek događanja u devedesetim godinama 20. stoljeća. Golemo arhivsko gradivo iz spomenutoga razdoblja pruža brojne mogućnosti za rekonstrukciju tih događaja, zapravo za izravnu pomoć u boljemu razumijevanju tijeka raspada Jugoslavije i uspostave samostalne i suverene Republike Hrvatske.

Filistarski način pokušava opravdati obiteljsku prošlost

Puno istražujete Drugi svjetski rat i poraće. Koliko se danas ideologija može povezati s tim okolnostima, zapravo koliko se od te ideologije s roditelja prenijelo na djecu koja danas vladaju Hrvatskom?

Prof. dr. Zlatko Begonja: To je zapravo i temeljni problem u razumijevanju naše novije prošlosti. Naime, komunistička obiteljska ostavština – prepoznatljiva po dobivanju društvenih pozicija i materijalnih koristi – prenijela se na njihove mlađe generacije koje su, biološkim slijedom, nastavile raditi na očuvanju lika i djela svojih predaka. U tom pogledu danas, kako bi se prikrila prethodno spomenuta stvarna nakana nasljednika, upravo s njihove strane dolazi naglašeno i agresivno zastupanje modernističko/progresivističkih ideja, čime se zapravo, na filistarski način, pokušava opravdati obiteljska prošlost vezana uz komunističko totalitarno razdoblje. Na taj način se ideologija iz prošlosti pokušava samo izričajno zamijeniti modernizmima, a zapravo je, u svojoj biti, ostala na braniku svega onoga što je uglavnom bilo na suprotnoj strani od istinskih hrvatskih političkih, kulturnih, tradicijskih i duhovnih vrijednosti. I upravo ta postojeća – i do sada nepromjenljiva moćna gravitacijska sila – ostaje i nadalje nositeljicom, zapravo obrascem ponašanja, što je u konačnici golemi uteg na putu napretka i očekivanoga boljitka Republike Hrvatske.

Manipulacije brojevima stradalih

Istraživali ste fašističke i komunističke logore. Gdje je istina? Navedite neke primjere potkrijepljene dokazima?

Prof. dr. Zlatko Begonja: Fašistički, kao i komunistički, logori koji su služili za obračun vladajuće ideologije s neistomišljenicima, sukladno razlozima njihovih utemeljenja, bili su nehumani. U tom smislu je važno naglasiti kako se manipuliranje činjenicama u svezi sa stradanjem pojedinaca i skupina osoba u takvim logorima, može bez zadrške smatrati ponavljanjem zločinačkih čina. Brojni su takvi pokušaji. No, kao najzorniji primjeri tih manipulacija mogu se spomenuti talijanski koncentracijski logor na Molatu, ili pak, danas posebice aktualni logor Jasenovac, čija se prošlost i djelovanje uglavnom vezuju uz NDH, a dijelom i uz komunističku totalitarnu Jugoslaviju. To su u svakom pogledu primjeri koji ozbiljno dovode u pitanje nakane svih onih koji se koriste stradanjima logoraša u korist određenih ideoloških probitaka. Zbog takvih pokušaja držim važnim istaknuti kako se na obmanama i krivotvorenju podataka ne može stvarati iskrena povijest.

Europska ideologija pripitomljavanja

Moram Vas, iako je nezahvalno, pitati kako kao ugledni povjesničar gledate na budućnost Republike Hrvatske, njezinu ulogu u zajednici EU?

Prof. dr. Zlatko Begonja: Volio bih doista da je riječ isključivo i stvarno o zajednici. Ono što me posebice zabrinjava, to je činjenica da na političkoj pozornici Europe već određeno vrijeme prevladava agresivno nametanje, slikovito rečeno, ideologije pripitomljavanja, sadržane u obliku unije, odnosno jedinstva kojim se, uz ostalo, promiču nova svjetonazorska načela, što je znakovito umanjivanje korisnih vrijednosti koje proizlaze iz zajednice različitosti. Slijedom toga imam određene strahove za budućnost Republike Hrvatske, kako zbog njezine veličine i brojnosti stanovništva, tako i zbog hrvatske nacionalne sklonosti zaboravu, posebice kada je riječ o događajima naše ne tako davne prošlosti. Bio bih iznimno sretan kada bi se moj oprez i sumnje u tom pogledu pokazali neopravdanima, o čemu će budućnost, u konačnici, dati svoj sud. Želim, naime, reći kako je sumnja prirodna stvar, koja potiče pitanja, bez kojih ne bismo ni imali potrebu za dodatnim pojašnjenjima, što je onda zajamčen put u ozračje bespogovorne poslušnosti.

Sjećanje na odlazak koči povratak

Stavite u suodnos useljavanje, iseljavanje, povratak… U Hrvatsku, prema nekim statistikama, dolazi više stranaca nego hrvatskih povratnika. Kako to komentirate?

Prof. dr. Zlatko Begonja: Sa sigurnošću možemo reći da dobar dio hrvatskih povratnika svoje konačne odluke o povratku u Hrvatsku donose razmišljajući i o ključnim razlozima svojedobnog (svoga ili svojih roditelja!) odlaska iz domovine u inozemstvo. Ta iskustva su određeno jamstvo da svoje odluke ne će donijeti ishitreno i nepromišljeno – da će dobro odvagnuti sve prednosti i moguće manjkavosti od povratka u Hrvatsku. Što se sadašnje situacije, povezane s konkretnom problematikom tiče, ovdje valja veoma otvoreno reći da su trenutno političko i gospodarsko stanje na globalnoj razini, kao i nasrtljivi ideološki koncepti koji prevladavaju na međunarodnom planu, postali važnim čimbenicima, kada je riječ o odlučivanju dijela hrvatskih iseljenika o povratku u domovinu. S druge pak strane, strani državljani, uglavnom oni bez traumatskih iskustava s komunističko-totalitarnim režimima u svojim matičnim domovinama, potaknuti novim idejama o potrebi miješanja stanovništva i u potrazi za pronalaskom zaposlenja, odlučuju se za dolazak u Republiku Hrvatsku. I tu zapravo, ako je dolazak u Hrvatsku isključivo potaknut težnjom za pronalaskom sigurna zaposlenja i rješavanjem gospodarskih problema, ništa nije sporno. No, kada se ta useljavanja događaju 'pod plaštem' i uz geslo tzv. uključivosti, ta useljavanja s tako jakim ideološko-političkim prizvukom, poprimaju posve drukčije društvene obrise, potičući na posvemašnju društvenu budnost i nacionalni oprez. To su, po mome sudu, neki od bitnih čimbenika u prosudbama o razlozima dolazaka, ili pak odlazaka iz Republike Hrvatske.

Crkva ne smije savijati kralježnicu

Crkva je nekoć imala snažnu ulogu u okupljanju i promicanju katoličkoga i nacionalnoga identiteta. Što joj je, prema Vašemu mišljenju, danas činiti kad se na neki način sve «razvodnilo»? Zašto, primjerice, Crkva u Hrvata više nema svetaca i blaženika koji su ubijeni iz mržnje prema vjeri – konkretno i Zadarska nadbiskupija?

Prof. dr. Zlatko Begonja: Potrebno je znati prepoznavati znakove vremena, kao i zadržati bit svoga postojanja. U tom smislu Crkva je u jugoslavenskom komunističkom totalitarnom razdoblju, dobro prepoznavala znakove vremena, te je, u tim teškim okolnostima, preuzela ulogu čuvarice, odnosno nositeljice katoličkog i

nastavak teksta na 32. str. ►

► nastavak teksta s 31. str.

hrvatskog nacionalnog identiteta. Time je zorno pokazivala iznimno razumijevanje novonastalih društvenih prilika u kojima je djelovala, te je, vodeći prvenstveno računa o naravi svoga izvornoga poslanja, ustrajno i učinkovito radila na očuvanju vjere i postojanosti svojih vjernika. Nije slijedila svjetovne ideje, niti se priklanjala i savijala kralježnicu pred aktualnim vlastima, uporno i uspješno se držeći svoga puta i izvornoga poslanja. Danas se ipak globalno, pa stoga i u Republici Hrvatskoj, stanje u tom pogledu osjetno promijenilo. Možda upravo zahvaljujući novim vjetrovima i prema tom načelu prepoznavanja i uvažavanja znakova vremena, Crkva u Hrvata, pa tako i Zadarska biskupija, u novije vrijeme nema veći broj novih svetaca i blaženika.

Paziti da lijek ne bude bolest

Aktualno. Kada to pokušamo staviti u povijesni kontekst, kako komentirate agresiju Rusije na Ukrajinu? U kojem pravcu ide svijet?

Prof. dr. Zlatko Begonja: Ne postoji apsolutno nikakvo razumsko opravdanje za brutalnu vojnu agresiju Rusije na Ukrajinu. Nema načina kojim bi takav čin među civiliziranim narodima naišao na bilo kakvo razumijevanje. Stoga svaka iskrena pomoć Ukrajini, u cilju obrane od agresije, dobro je došla. To posebice vrijedi za oblike pomoći lišenih svake druge namjere, osim nakane učiniti sve što je moguće za spašavanje nevinih ljudskih života. Svijet koji slijedi takvu logiku pomoći, bez ikakvih uvjetovanja, svijet je koji zastupa pravdu i pravednost. Sve ostalo što izlazi izvan tih okvira, nije svijet kojemu vrijedi stremiti, naprosto zato što bi u takvim okolnostima, rekao bih slikovito, lijek postao jednako poguban poput bolesti.

Crkva izvan Hrvatske samo treba nastaviti

Osvjedočeni ste vjernik. Što bi, po Vašemu mišljenju, trebalo činiti unutar Crkve, posebno među Hrvatima katolicima izvan Hrvatske?

Prof. dr. Zlatko Begonja: Držim kako bi Crkva, u postojećim okolnostima, trebala zauzeti čvršće stajalište, ne sukobljavajući se, ali i ne podilazeći aktualnoj vlasti. Zadaća Crkve je ustrajno ukazivati na društvene procese koji usporavaju i ometaju slobodu promišljanja i djelovanja, kako pojedinca tako i pojedinih društvenih skupina. Crkva se ne bi trebala mijenjati ovisno o vremenu i okolnostima. Ona, sukladno svome nastanku i djelovanju, mora biti postojana, zbog čega je, u konačnici, i u puno težim vremenima tijekom povijesti opstala. Mišljenja sam kako bi Crkva među Hrvatima katolicima izvan Hrvatske trebala nastaviti s jednakom ustrajnošću raditi na očuvanju i promidžbi zajedništva među vjernicima, potičući ih na njegovanje i čuvanje hrvatskih duhovnih, kulturnih, tradicijskih i moralnih vrijednosti – zapravo svega onoga što je, u biti, očuvalo hrvatski narod kroz njegovu burnu prošlost. ■

Dr. sc. Zlatko Begonja *rođen je 8. siječnja 1960. u Zadru, gdje je završio osnovnu i srednju školu, te potom I. stupanj Pomorskog fakulteta u Rijeci. Nakon toga je na Filozofskom fakultetu u Zadru upisao i završio studij povijesti i filozofije. Doktorsku disertaciju tematskoga naslova «Političke prilike i sudski procesi u Zadru od 1944. do 1948.» obranio je 2007. godine. Izvanredni je profesor na Odjelu za povijest Sveučilišta u Zadru, na kojemu je od 2018. pročelnik. Na tom Odjelu predaje kolegij Hrvatska povijest 1918.-1945., kao i Hrvatska povijest poslije 1945. godine. Na sveučilišnom poslijediplomskom doktorskom studiju «Jadran – poveznica među kontinentima» predaje kolegij Revindikacije hrvatskoga Jadrana tijekom 20. stoljeća. Istraživač je novije hrvatske prošlosti na području političke povijesti 20. stoljeća. Obrađuje međuratno razdoblje, a napose vremenski okvir Drugoga svjetskog rata i poraća, koje je označavalo uspostavu i učvršćenje jugoslavenskoga komunističkog totalitarnog režima u Hrvatskoj. Sudionik je niza znanstvenih skupova, okruglih stolova, javnih predavanja, te brojnih medijskih istupa koji su se bavili problematikom nacionalne povijesti 20. stoljeća. Autor je znanstvene knjige: «Okupacija duha: Ideološka indoktrinacija u Zadru 1945.-1955.»*
Član je i potpredsjednik Matice hrvatske – ogranak Zadar, kao i Društva za povjesnicu Zadarske nadbiskupije.
Urednik je pete knjige Prošlost Zadra u izdanju Matice hrvatske – ogranak Zadar. Hrvatski je branitelj iz Domovinskog rata – dragovoljac.

CRKVA I MEDIJI – POSTČINJENIČNO DOBA I EPOHE LAŽI

U vjereni smo da vas već dugo zanima što je to sve Crkva u svojemu nauku kroz povijest govorila o medijima i što to piše u njezinim dokumentima. Vjerojatno ste do sada puno puta i u različitim medijima mogli pročitati površne, pa i lažne, tvrdnje da je Crkva na medije uglavnom gledala negativno, da ih je neopravdano kritizirala i protiv njih se borila, što ne odgovara istini. Prva je i lako dokaziva istina da je Crkva medije oduvijek s velikom otvorenošću prihvaćala i njima se rado služila. Jedino što nije prihvaćala, to su bili lažni, nemoralni i štetni sadržaji u pojedinim medijima.. Crkva, dakle, nije imala ništa protiv knjige, tiska i svih vrsta novina i časopisa, nije imala ništa protiv filma, kao što danas nema ništa protiv interneta i društvenih mreža. No, to ne znači da nema što reći (pa i kritički) kada je riječ o sadržajima pojedinih medija, koji nisu prihvatljivi, koji su nemoralni, koji ljude navode i zavode te im uzrokuju zdravstvene, intelektualne, društvene, psihološke i psihičke tegobe – kako bi to rekao njemački neuropsihijatar Manfred Spizter – kao što su rastresenost i pretilost, digitalna demencija i slabljenje kvocijenta inteligencije, štete po javno mnijenje i demokraciju, ovisnost i nemoralno ponašanje. Sažeto bismo mogli reći da ste o odnosu Crkve i medija slušali i čitali – rečeno suvremenim izričajem - uglavnom dezinformacije i lažne vijesti. A niste živjeli u doba postčinjenica i postistine, kako se govori danas izmišljenim pojmom (često bez pravoga sadržaja). Do sada vam ti crkveni dokumenti nisu bili dostupni – barem ne na hrvatskome jeziku i ne na «jednome mjestu», to jest u jednoj knjizi. Od sada ćete, to želimo s radošću istaknuti, moći pročitati «sve na jednome mjestu». Zato mislimo da je baš u ovo doba antologija «Crkva i mediji» – knjiga koja objedinjuje sve crkvene dokumente o medijima od 1936. do 2021. – dobro došla svima nama koji živimo u to takozvano «postčinjenično doba» ili u «doba postistine», kako to običavaju reći tvorci novih riječi i pojmova koje onda - naknadno (s naknadnom pameću!) i bez osvrta i uvažavanja prošlosti – pune novim, nerijetko i lažnim sadržajima.

Etika kao metoda, istina kao sadržaj

Ovdje je nužno pohvaliti doista vrijednu knjigu «Crkva i mediji» koju su zajednički objavile Hrvatska biskupska konferencija i Biskupska konferencija Bosna i Hercegovine, a koja je predstavljena u Zagrebu 24. svibnja ove godine na Hrvatskome katoličkom sveučilištu. Tom prigodom je zagrebački pomoćni biskup i predsjednik Odbora HBK za sredstva društvene komunikacije mons. Mijo Gorski istaknuo kako će ova knjiga jamačno dati svoj doprinos boljemu razumijevanju odnosa Crkve i medija, naglasivši kako je riječ o zajedničkom pothvatu Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine. «Dugo se rađala, uz mnogo truda i napora, ova zbirka učiteljstva Crkve na više od 800 stranica. Svjedoči o brizi Crkve da tehnička sredstva komunikacije posluže medijskim djelatnicima u izgradnji pravednijega društva», rekao je biskup Gorski, dok je vrhbosanski nadbiskup i predsjednik Vijeća za medije BK BiH te član Uredničkog vijeća zbornika «Crkva i mediji» mons. Tomo Vukšić, upozorio na sve nazočniji glas u javnom mnijenju da Katolička Crkva ne bi trebala djelovati u medijskom prostoru. «Što se tiče prigovora da je bavljenje Crkve medijima i medijskim prostorom vrsta cenzure, meni se čini da oni koji tako prigovaraju nisu baš obdareni inteligencijom. Ne pada nam napamet nikoga cenzurirati, ne pada nam napamet nečiju slobodu dovoditi u pitanje, čak i pravo da odbaci samog Isusa. Neka im bude ako tako žele, ali se ne slažemo s njima. Mi ćemo stajati na strani kršćanske slobode, Isusove slobode koja je prije svega oslobođenost od negativnoga, ružnoga i zloga.» Na okruglom stolu su, uz jednoga od urednika knjige i pročelnika Odjela za komunikologiju na HKS-u Jerku Valkovića, govorili mons. Nedjeljko Pintarić i Krunoslav Novak, koji je istaknuo da je «odnos Crkve i medija i etička dimenzija medija pod stalnim utjecajem više čimbenika. Trebalo bi stoga uvijek imati u vidu konkretan društveni kontekst – koji je društveni status medija u društvu u danom trenutku i kako Crkva doživljava medije. Povrh svega, u obzir treba uzeti i činjenicu kako Crkva doživljava svoje poslanje. Imajući to na umu, odnos Crkve i medija pod vidom etičke dimenzije zapravo je priča o jednom rastu, o evoluciji. Poziv Crkve je isticati etičku dimenziju, ali vraćati komunikaciju od medija kao sredstva i strukture na ljude. Veoma je teško govoriti o istinitim medijima u društvu post-istine, ali svojim principima mediji mogu usmjeravati na etičnost u društvu. Na kraju krajeva, iza medijskih ustanova stoji čovjek. Medije ne želimo zaobići, oni su dio našega života, ali potrebno je isticati da je čovjek protagonist. Obitelj je mjesto gdje se stvara, odgaja i oblikuje odnos prema medijima.» A Igor Kanižaj – ne samo kao suautor ovoga teksta, nego i kao profesor na Studiju novinarstva Fakulteta političkih znanosti – podsjetio je na okruglom stolu kako je gotovo «nevjerojatna» činjenica da je Crkva prva, u jednoj davnoj Papinoj poruci, prepoznala koncept dezinformacija, a već spomenuti nadbiskup Vukšić sjajno je poentirao ističući da Crkva u medijskom kontekstu nudi dvije temeljne vrjednote: etiku kao metodu i istinu kao sadržaj.

Istina u doba digitalnih medija?

A o istini u doba postistine na međunarodnom znanstvenom simpoziju «Komunikacija istine u post-globalnom svijetu» što ga je 10. lipnja u Zagrebu organizirao Katolički bogoslovni Fakultet Sveučilišta u Zagrebu sa svojim partnerima iz Ljubljane i Sarajeva, u svom je predavanju «Istina u doba digitalnih medija» govorio drugi suautor ovoga priloga Danijel Labaš koji je istaknuo: «Mnogi se i danas pitaju služe li mediji i novinari doista samo svojim prijateljima i vlasnicima, oglašivačima, interesnim, političkim krugovima i istomišljenicima, ne mareći za istinu? Služe li društveni mediji i društvene mreže za širenje dezinformacija, lažnih vijesti – fake newsa – i manipulaciju? Kako se prema istini odnose slušatelji i gledatelji (publika) i zanima li njih objektivna istina ili istina kako ju oni vide ili žele vidjeti? Mogu li novinari u iznimno užurbanom suvremenom novinarstvu, kada se u uredništva ne dolazi po novinarski zadatak kao nekada, nego ga svatko mora naći »po putu« i predložiti uredniku, u novinarstvu u kojemu je nerijetko važnije biti prvi i najbrži nego napisati provjerenu informaciju - spoznati, doznati i javnosti prenijeti istinu, objektivno i bez zadrške? I to u našem današnjem postmodernom društvu digitalnih medija, koje je izmislilo »mamilice« ili clickbaitove? Novinari mogu i moraju prenositi istinu, jer je istina zahtjev i kriterij prema kojemu se neki medij procjenjuje kao pošten, ozbiljan i dostojan svoje društvene uloge. Labaš je pri tom iznio tri činjenice: »Prva činjenica vezana je uz naša današnja društva i nas same. Kako piše Krešimir Cerovac u svibanjskom broju Kane (Kana, svibanj, 28), «tijekom posljednjih desetljeća objektivnost i istina zapali su u teška vremena u kasno modernim društvima. Sam koncept objektivne istine nestaje iz svijeta. Laži će proći u povijest, prorokovao je još davno George Orwell.» No, objektivnost i istina u modernim društvima nisu zapali «u teška vremena» bez naše odgovornosti. I to nije alternativna činjenica – to je činjenica. Druga je činjenica vezana (…) uz medije i novinare. Kako piše Stjepan Malović, 'istina nema alternativu. Istinitost je temelj novinarstva. Nijedna druga kategorija ili definicija nije prihvaćena tako jednostrano i bezuvjetno kao istina. Vijest je ili istinita ili nije vijest. Trećega nema. Novinarstvo, baš kao i sva komunikacija, temelji se na istini' (…). Dakle, istina je temelj novinarstva. No, istina u medijima nije došla u krizu bez odgovornosti medija i novinara. Ni to nije alternativna činjenica – to je činjenica. Treća je činjenica (…) vezana uz 'publiku' i korisnike medija. Oni, to jest svi mi, živimo s medijima svaki dan i svi smo svjesni da živimo u doba digitalnih interaktivnih medija. Takvi su nam mediji omogućili da mi kao 'publika' ne ostanemo samo korisnici medija, nego da ih i mi stvaramo. Zbog toga se i nas korisnike, prema engleskom pojmu, naziva «prosumers», to jest proizvođačima (producers) i korisnicima (consumers) medija. Dakle, i mi smo odgovorni za istinu u medijima. Ako je nema, to je i naša odgovornost. I to nije alternativna činjenica – to je činjenica… Odgovornost za ono što se događa u medijima (i dobro i loše!), nije, dakle, samo na medijima, nego na svima nama i na svakome od nas. I ako u medijima ima puno lažnih vijesti i dezinformacija, ako ima puno negativne promidžbe i manipulacija, ideologije i poticanja na nemoralno ponašanje, onda za to u današnje doba nisu odgovorni samo mediji i samo novinari, nego svi mi. Mi smo oni koji čitamo, slušamo, gledamo, ali mi smo i oni koji stvaramo medije. Mi smo odgovorni za istinu u svijetu post-istine. I to nije alternativna činjenica – to je činjenica koju nam je donio digitalni interaktivni svijet. Bojimo li se te činjenice i zašto?», upitao je predavač i sebi i svima nama dao povoda i razloga za razmišljanje ususret ljetnim godišnjim odmorima.

Hajdete za mnom (11)

Apostol Revnitelj

Osim Šimuna Petra, među dvanaestoricom najbližih Isusovih učenika bio je još jedan Šimun, kako je zapisano u evanđeljima, kojega su nazivali Šimun Kananaj ili Šimun Revnitelj. Nadimak Kananaj najvjerojatnije znači da je Šimun bio podrijetlom iz Kane Galilejske. A zbog nadimka Revnitelj pretpostavlja se da je prije susreta s Isusom bio pripadnik zelota; stranke koja se borila protiv rimske okupacije Izraela. Premda o apostolu Šimunu imamo vrlo malo podataka, posve je sigurno da je itekako bio revan u vjeri nakon susreta s Isusom. Svim se srcem zauzimao da bi ljudi upoznali Isusa Krista i Božju ljubav, te je predano, do duboke starosti, naviještao Evanđelje odlazeći u razne krajeve. Promišljajući o apostolu Šimunu, možemo promišljati o tome koliko smo mi sami revni tj. gorljivi i odvažni svjedoci vjere. A najsigurniji put da postanemo takvi jest da ustrajno slijedimo Isusa u svemu što nas uči i da ljubimo druge svojim djelima pa ćemo tako primjerom svojega života naviještati evanđelje. Budući da je sv. Šimun neko vrijeme naviještao Radosnu vijest zajedno sa sv. Judom Tadejom te su zajedno podnijeli mučeničku smrt, njihov spomendan proslavljamo istoga dana, 28. listopada.

? Premetanjem slova odgonetni nazive zemalja u kojima je prema predaji apostol Šimun naviještao evanđelje i širio kršćanstvo.

E P I T A G

M A R E N I J A

Z E P R I J A

IZ BAKINE ŠKRINJE

Najstarija crkva posvećena sv. Šimunu i Judi Tadeju u Hrvatskoj nalazi se na južnim obroncima Medvednice, u zagrebačkom naselju Markuševcu, te se spominje u jednom popisu iz 1276. god. Današnja župna crkva u zaglavnom kamenu nad glavnim oltarom ima uklesanu godinu 1476. Naziv Markuševec upotrebljava se od 16. st., a dotada se nazivalo Selo svetog Šimuna. Selo je izgrađeno nadomak Medvedgrada što ga je oko 1271. podignuo zagrebački biskup Filip II. pa je s gospodarima toga grada imalo stoljetne veze; radnu snagu i vojsku gospodari Medvedgrada najvećim su dijelom uzimali iz redova siromašnog puka župe sv. Šimuna i Jude Tadeja u Markuševcu.

MINISTRANTSKI KUTAK

Kako drugi mogu susresti Isusa po nama?

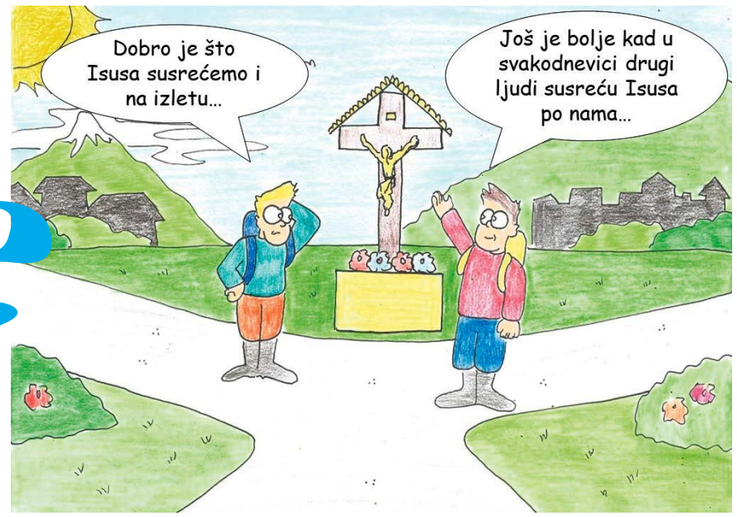

Promisli:

Gdje se sve susrećemo s Isusom?

Tema za razgovor u zajednici:

Na koje načine možemo naviještati Evanđelje?

PES SPES

Otkako sam čuo za njih htio sam im se pridružiti. Konačno se sve poklopilo pa sam početkom ove godine postao dio brojne obitelji socijalizatora pasa pomagača. Naime, psi pomagači prvu godinu svoga života provedu u nekoj obitelji gdje se uče suživotu s ljudima i uvježbavaju neke osnovne vještine, a kada navrše godinu dana, ako zadovolje sve uvjete i prođu sve postavljene kriterije, ulaze u proces tijekom kojega se pripremaju za službu koju će vršiti za svoga psećeg života. Bilo da će biti vodiči slijepoj osobi ili pas pomagač nekoj osobi s posebnim potrebama ili terapijski pas u nekoj ustanovi ili štogod drugo za što se ukaže potreba i za što se uvidi da je pas sposoban činiti. Krajem siječnja su mi javili da su prihvatili moju molbu da i ja, zajedno sa svojom obitelji, budem socijalizator. Budući da svako štene pojedinoga legla ima ime koje počinje istim slovom, rekli su mi da će pas povjeren meni biti iz tzv. S-legla. Odnosno da će mu početno slovo imena biti slovo S. Ime, nažalost, nismo mogli sami birati. Prva stvar koja mi je pala na pamet bila je da bih rado toga psa nazvao Spes. Spes je latinska riječ i znači – nada. I doista, malo dvomjesečno štene koje mi je 25. ožujka povjereno predstavljalo je veliku nadu za neku osobu kojoj će jednoga dana, ako bude sve u redu, pomagati. Nadu u lakši i kvalitetniji život. Nadu u sigurniji i dinamičniji život. Nadu punu ljubavi i nježnosti. Premda se meni povjereno štene ne zove Spes, svaki put kada ga pogledam, svaki put kada nešto s njim vježbam, u njemu vidim ogromnu, živu i zaigranu nadu. U njemu vidim potencijal. U njemu vidim mogućnost. I molim se da bude nada ljubavlju djelotvorna za osobu s kojom će živjeti nakon završene obuke. I zahvaljujem Bogu što je stvorio to čudesno stvorenje koje svojim postojanjem može učiniti blagoslovljenijim postojanje neke osobe. I molim se da i mi ljudi naučimo ponešto od pasa pomagača. Pa da i mi ljudi pomažemo jedni drugima unoseći u njihove živote i ljubav i nadu.

Sidro – znak kršćanske nade

Još od antičkih vremena sidro simbolizira sigurnost. Autor Poslanice Hebrejima prihvaća sidro kao simbol nade za kršćane koji svoje povjerenje stavljaju u Krista: «To je pouzdanje poput čvrstog i pouzdanog sidra našim dušama. Uvodi nas iza zastora, u nebo, u Božje svetište. Isus je onamo već ušao za nas. Postao je vječnim Velikim svećenikom, sličan Melkisedeku.» (Heb 6, 19-20)

Čin ufanja

Ufam se u te, Bože moj, da ćeš mi po zaslugama
Isusove muke i smrti i po mojim dobrim djelima, učinjenim tvojom pomoću,
oprostiti grijehe i dati nebesku slavu.
A to se ufam zato jer si to obećao ti, Bože moj,
koji si u svojem obećanju stalan i vjeran.
O Bože, učvrsti moje ufanje!

Pastirova tajna

Neki je čovjek živio neprestano s crnim oblacima na duši. Nije vjerovao u dobrotu, osobito u Božju dobrotu i ljubav. Jednoga dana dok je, zadubljen u svoje crne slutnje, tumarao brdima iznad sela, susretne pastira. Pastir, dobar čovjek bistra oka, osjeti strančevo očajničko raspoloženje i upita: «Što te toliko muči, prijatelju?». «Neizmjerno sam usamljen», odgovorio je. «Ja sam također sam, ali nisam tužan». «Možda zato što je Bog s tobom?», upitao je. «Pogodio si!» «Ja, naprotiv, nemam Boga, ne mogu vjerovati u njegovu ljubav. Kako Bog može voljeti ljude svakog pojedinog? Kako je moguće da mene voli?» «Vidiš li ono naše selo u dolini?», upita pastir. «Vidiš svaku kuću, zar ne? Vidiš li prozore svake kuće?» «Vidim». «Onda nemoj očajavati! Sunce je jedno, pa ipak ono obasja svaki prozor u gradu, i onaj najmanji skriveni prozor tijekom dana ono obasja. Možda si ti očajan zato što ti je prozor zatvoren?»

Uvijek ima jedan put

Svaka zvijezda ima toliko svjetla
i u svakoj noći ima toliko zvijezda,
da još uvijek možemo pronaći put
i kad je potpuni mrak,
te postati put za one koji više ne vide.
(Phil Bosmans)

Mladi Osnaženi Vjerom Izgrađuju Svijet

Stranicu uređuju:
Nikola Kuzmičić, dipl. teolog
i Kristina Bitanga,
magistra novinarstva

«Nada ne postiđuje. Ta ljubav je Božja razlivena u srcima našim po Duhu Svetom koji nam je dan». *(Rimljanima 5,5)*

«Ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta». *(Matej 28,20)*

«Al' onima što se u Jahvu uzdaju snaga se obnavlja, krila ima rastu kao orlovima, trče i ne sustaju, hode i ne more se.» *(Iz 40,31)*

Grijesi protiv kršćanske nade

- **Očaj: kada se čovjek prestane nadati da će ga Bog spasiti.**
- **Preuzetost: kada se čovjek nada da se može spasiti i bez Božje pomoći ili kada se previše oslanja na Božju ljubav i milosrđe bez osobnoga obraćenja.**

Lijepa li si ... *Bakar* ■

▪ Piše: Stjepan Lice

Trg zahvalnosti

Posred Punta na otoku Krku trg je osobita naziva: Trg zahvalnosti. Nalazi se uz obalu, ondje gdje se zaljev raskriljuje da obgrli otočić Košljun, otočić na kojemu je već vjekovima kao postojani blagoslov franjevački samostan. Trg zahvalnosti! Jednostavnost i poticajnost toga naziva ničim nije ograničena, nijednom imenicom ili pridjevom. Čija zahvalnost? Zahvalnost kome? Zahvalnost zbog čega? Zahvalnost. Prolazeći trgom promatram ploču na kojoj je ispisan njezin natpis, ploču pri vrhu stupa smještenog uz jedno stablo čije se grane šire nad njom ali i oko nje. Lako je moguće proći uz nju ne primijetivši ju, uostalom, kao što je lako proći uz tolike natpise posvuda. No čovjeku koji ga uoči taj se natpis smješta u pamćenje, u dušu, i kao podsjetnik i kao pitanje. Malo što čini život tako razumljivim kao zahvalnost. Zahvalnost za toliko toga što prethodi čovjeku, što ga udomljuje, prati, čeka. Zahvalnost za tolike bez kojih ga ne bi ni bilo, zahvalnost za one po kojima i uz koje jest, zahvalnost za život koji je dar, ponuda, povjerenje. Da, i blagoslov i provjera. Bilo bi posve razumljivo zastati pred tim natpisom kao pred ispitom savjesti. Kao pred molitvom. Promišljati pod njim o Božjoj prisutnosti i zauzetosti, prisjećati se tolikih ljepota, tolikih dobrota, dopustiti svojoj duši da progleda i da bude dijete koje ne trguje iskazima svoga bića, nego se sve što je u njemu izlijeva bezazleno, s povjerenjem, i krijepi život.

Kako smo često propustili izreći zahvalnost svojim najbližima ali i tolikima usputnima, pa i onima čiji su nas životi jedva dotakli u prolazu. Bolno je živjeti s neiskazanom zahvalnošću, sa zahvalnošću koju smo zadržali u sebi, odgodili za neku drugu prigodu. Jer zahvalnost je cvijet koji niče iz trenutka, cvijet koji se rascvjetava vječnošću. Ne nikne li kada mu je doba, i vrijeme i vječnost bit će na gubitku. Postoje trgovi koji svojim nazivima nekoga uzdižu, nekoga potiru, koji svojim nazivima dijele ljude i vremena, prokazuju i isključuju, pa i oni koji svojim nazivima zbunjuju. Jednostavno ne znaš na koga se ili što odnose i sve manje je onih koje bi o tome mogao nešto pitati i koji bi ti o tome mogli nešto sa sigurnošću reći. Tim više je ugodno koračati trgom koji ti samim svojim nazivom svjedoči da svatko ima gdje biti kod kuće, da svatko ima otkuda poći – i da je zahvalnost blagoslov i onome tko ga iskazuje i onome kome se iskazuje. I, povrh svega, da je poput svježeg zraka kojega će moći udisati baš svatko tko naiđe.

Kako osvojiti princezu

Otkad znam za sebe, jako sam volio priče. Slušati ih. Čitati. U mojoj dječačkoj dobi pričali su mi ih i čitali ponajviše majka i otac, djedovi i baka. Ne sjećam se da mi ih je druga baka pričala. Nje se jedva i sjećam. Preminula je dok sam još bio posve malen. Otac mi ih je čitao ili ih je, nakon što ih je negdje pročitao, prepričavao. Pritom se zdušno unosio u njih. Majka mi ih je najviše pričala. Volio sam kako mi ih je pričala. Ona je priče, mijenjajući po potrebi glas, oživljavala. Njezino je pričanje bilo svojevrsni igrokaz. Neke sam priče osobito volio. I volio sam da mi ih priča opet i opet. Istu priču i nekoliko puta, i niz puta, za redom. Sjećam se kako sam, dok je ona glačala rublje, sjedio nasuprot nje i slušao, slušao. Čim bi završila s pričanjem neke priče, molio sam je da mi je ponovno ispriča. I tako u nedogled. Nisam se mogao umoriti slušati njezine priče. Nisu mi mogle dosaditi. I sada se toga sjećam s osmijehom. U međuvremenu mi je pomalo postalo jasno da sam ju time itekako iscrpljivao. Ali imao sam sreću da mi je ona bila majka. Da mi je ona majka.

Posebno se sjećam jedne od majčinih priča koje nikada nigdje drugdje nisam čuo ni pročitao: Neki je kralj ruku svoje kćeri obećao onome tko će joj najbrže sašiti vjenčanicu. Trojica su se krojača dali na posao. Jedan je, kako bi radio što brže, kroz iglu uvlačio posve kratak konac, tako da ne troši mnogo vremena između uboda i uboda – i tako trošio mnogo vremena na ponovno uvlačenje konca kroz iglu. Drugi je, pak, kroz iglu uvlačio dugačak konac, toliko dugačak da je između dva uboda trebao skakati kroz prozor – i tako trošio mnogo vremena na skakanje. Treći je kroz iglu uvlačio konac odmjerene dužine, ni prekratak ni predugačak, i tako je uspio najbrže sašiti vjenčanicu. Tako dolaziš u priliku da se vjenčaš s princezom. Tako se postaje princ. Tako me je moja majka učila životu. Budi, koliko ti je moguće, razborit. Nemoj pretjerivati. I potrudi se. Budi marljiv. I strpljiv. Budi jači od umora. Tako ćeš osvojiti princezu. I još jedna uputa: koliko god da si je osvojio, nastavi je osvajati dok si živ. Princeza je vrijedna toga. A i ti.

foto: pixabay.com

Dr. sc. Tamara Gazdić-Alerić

Uzalud se diči tuđim, tko svoj materinski jezik ne poznaje!

Riječi preuzete u izvornome obliku iz engleskoga jezika

LII.

Jezično posuđivanje

U hrvatski su jezik često ulazile riječi iz drugih jezika. Najčešće su to bile riječi iz susjednih jezika koje su u hrvatski jezik ulazile zbog izvanjezičnih razloga: zemljovidne blizine (mađarski, talijanski…), kulturnih utjecaja, povijesnih i političkih razloga (njemački, turski, srpski…), ali i zbog unutarjezičnih razloga, najčešće zbog nedostatka hrvatske riječi za pojedini pojam (engleski…). Utjecaj njemačkoga jezika osobito je prisutan u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, talijanskoga u Istri i Dalmaciji, a mađarskoga u istočnoj Hrvatskoj. Leksik hrvatskoga standardnoga jezika obuhvaća oko 30 000 000 pojavnica *(Računalna obrada hrvatskoga jezika, 1997.)*. Posuđivanje riječi iz drugih jezika nije samo svojstveno hrvatskome jeziku. Ni drugim svjetskim jezicima nije strana ta pojava. U velikom broju svjetskih jezika u proteklih dvadeset godina dolazi do znatnog izravnoga prijenosa riječi iz engleskoga jezika. Iako je taj prijenos velikim dijelom uvjetovan prestižnom moći angloameričke kulture, industrije i tehnologije, te suvremenih medija, ne dolazi do unosa samo pojmova vezanih uz ta područja, nego se prijenos najviše osjeti na razini rječnika opće komunikacije, a najviše rječnika mladih, tzv. *globalne generacije*. U ovom ću se broju MOVIS-a samo dotaknutih ove teme, jer ona zahtijeva puno više prostora te ću na nama bliskim primjerima pokazati kako mnoge uvezene riječi iz engleskoga jezika imaju primjerenu zamjenu u hrvatskim riječima.

Utjecaj engleskoga jezika na hrvatski

Anglizmi su, po svojoj definiciji, riječi preuzete iz engleskoga jezika. Hrvatski jezik, baš kao i većina drugih jezika, kao što sam spomenula, posljednjih godina bilježi golem priljev anglizama. Primjećuje se sve manji utjecaj njemačkoga, talijanskoga i pogotovo mađarskoga jezika, a sve izrazitiji prijenos riječi i cijelih konstrukcija iz engleskoga jezika. Engleski je jezik na taj način postao *lingua franca* u gotovo svim europskim jezicima, pa tako i u hrvatskome. Kako je riječ o dvama jezicima koji nisu u kontaktu, koji pripadaju različitim jezičnim skupinama i strukturno su različitih jezičnih sustava (hrvatski je slavenski, a engleski anglosaksonski jezik), prijenos iz engleskoga u hrvatski jezik nije jednostavan, pa se većina prenesenih riječi još nije prilagodila strukturi hrvatskoga jezika, već «živi» na «prijelaznoj» razini. Zato treba, kada je riječ o pisanju riječi iz stranih jezika, upamtiti osnovno pravopisno pravilo koje kaže da se strane riječi koje se prenose izvorno, tj. onako kako se pišu u jeziku iz kojega su preuzete, trebaju u tekstu označiti kosim slovima. Posuđenice iz engleskoga jezika u hrvatski jezik dopiru putovima koje je nemoguće nadzirati, a budući da mlade generacije u svojim medijskim diskursima prenošenja obavijesti dokidaju razliku između usmenoga i pisanoga jezika, anglizmi su u novije vrijeme preplavili i pisanu komunikaciju, osobito komunikaciju u suvremenim medijima (dovoljno je pogledati komunikaciju na društvenim mrežama). Prije nego što prijeđemo na konkretne primjere, ponovit ćemo prvo i temeljno načelo prihvaćanja stranih riječi u hrvatski jezični sustav koje kaže da, kad god je to moguće, riječ stranoga podrijetla treba zamijeniti hrvatskom riječju ili riječima istoga značenja. Strana riječ je dobrodošla jedino ako u hrvatskome jeziku nemamo primjerenu zamjenu za stranu riječ.

Outsourcing, Zagreb Film Festival, Motovun Film Festival, pa i Sarajevo Film Festival

Možemo se prisjetiti da je jedna od prethodnih Vlada uvodila mjere kako bi povećala učinkovitost i smanjila troškove u javnome sektoru, čime je u svakodnevni govor ušla engleska riječ *outsourcing*. O važnosti njezina značenja govori i to da se u veoma kratkom vremenu uspjela raširiti u svakodnevnoj uporabi, čak i među ljudima koji se engleskim jezikom i ne služe dobro. U hrvatski se jezik uklopila tako da se počela sklanjati po padežima: *outsourcing, outsourcinga, outsourcingu...* i tvoriti druge vrste riječi poput glagola: *outsoursirati/outsoursam...*, glagolske imenice: *outsoursanje* i sl. *Outsourcing* se najčešće prevodi kao «izdvajanje», odnosno njime se opisuje ugovaranje u kojem tvrtke ili javne ustanove, radi smanjivanja troškova i poboljšavanja poslovanja, izdvajaju netemeljne poslove (najčešće je riječ o poslovima čišćenja, održavanja, odvoza i dovoza, zaštite i sl.) iz svoga poslovanja i ustupaju ih poduzećima koja se njima bave. Naziv *outsourcing* pojavio se potkraj 90-ih godina prošloga stoljeća uglavnom kao posljedica velikoga rasta informatičko-telekomunikacijskih kompanija koji je omogućio mnogim poduzećima da se počnu baviti poslovima izdvojenim iz glavne djelatnosti poduzeća. Prvi primjeri takva poslovanja bili su poznati još u 14. stoljeću kada su trgovci iz cijele Europe unajmljivali skladišta za svoju robu u Veneciji. Riječ *outsourcing* je u Hrvatskoj dobila negativan prizvuk nakon stalnih upozorenja sindikata i dijela zaposlenih u javnom sektoru da će takvim izdvajanjem djelatnosti velik broj zaposlenika ostati nezaštićen. Koliko se riječ raširila u svakodnevnoj uporabi, te kolika je važnost teme vezane uz *outsourcing*, govori izjava zagrebačke spremačice koja je odjeknula u javnosti - «Ja se ne bum dala 'autsorsati' i idem u prijevremenu mirovinu». Dakle, prema općem jezičnom pravilu kako uvijek u upotrebi treba dati prednost domaćim riječima nad stranim riječima, trebalo bi, ovisno o kontekstu, *outsourcing* zamijeniti hrvatskim riječima: *izdvajanje, prepuštanje, ustupanje, vanjsko ugovaranje usluga.*

Nadalje, kako objasniti nazive filmskih festivala – *Zagreb Film Festival, Motovun Film Festival,* pa i *Sarajevo Film Festival,* nazive dvaju hrvatskih filmskih festivala i jednoga bosanskohercegovačkoga koji bi se trebali pisati tako da pridjev prethodi imenici (kao što je to slučaj u nazivima druga dva hrvatska filmska festivala – *Splitskoga filmskog festivala* i *Pulskoga filmskog festivala,* a ne imenicom uz imenicu kako se takav naziv piše u engleskome jeziku. Prema hrvatskim pravopisnim pravilima u ovim nazivima samo prva riječ treba biti pisana velikim početnim slovom, a ne sve riječi, kao što je slučaj u engleskome jeziku. Dakle, nazivi prema pravilima hrvatskoga jezika trebali bi glasiti: *Zagrebački filmski festival i Motovunski filmski festival.*

Evo još nekoliko primjera u kojima engleska riječ ima primjerenu hrvatsku zamjenu:

- *bookmark* (stranični)
- *brand* (robna marka)
- *break* (stanka, pauza)
- *bullying* (nasilje; nasilje u školi, vršnjačko nasilje)
- *chat* (virtualno/internetsko brbljanje, čavrljanje, ugodan razgovor, e-razgovor)
- *celebrity* (poznata, slavna osoba; zvijezda)
- *e-mail* (e-pošta, elektronička pošta)
- *event* (događaj, događanje)
- *link* (poveznica)
- *mobbing* (zlostavljanje)
- *monitoring* (motrenje, promatranje, nadzor, praćenje)
- *party* (zabava, proslava, domjenak)
- *shopping centar* (trgovački centar)
- *stage* (pozornica)
- *tender* (natječaj, ponuda)
- *website* (mrežna stranica)

I za kraj pogledajte i riješite zadatak vezan uz zamjenu stranih riječi hrvatskima i svaki put kada imate mogućnosti u hrvatskome jeziku stranu riječ zamijenite hrvatskom!

Provjerite znanje:

1. Kojim biste hrvatskim riječima mogli zamijeniti podcrtane riječi stranoga podrijetla?

A Molimo vas da nam pošaljete *fax.* _____
B Trgovina prodaje *gaming* opremu. _____
C Zaposlit ćemo vas ako *feedback* o Vama bude pozitivan. _____
D Nastavite *follow-up* bolesnika._____

Točni odgovori: 1. A faks; B opremu za igranje; C povratna informacija; D pratiti/praćenje.

Dogodila se dugo očekivana radost zajedništva

CROMIN

Izvješće s 18. susreta hrvatskih ministranata i malih misijskih zborova u Švicarskoj

Tekst: Fra Antonio Šakota
Fotografije: Boris Matić

Refren jedne poznate domaće pjesme glasi: «Kako je dobro vidjeti te opet…» I baš je bilo dobro opet vidjeti razdraganu djecu, njihove osmijehe i radost na ovogodišnjemu susretu ministranata i dječjih zborova – popularnom CROMIN-u. Dugo smo čekali. I, Bogu hvala, dočekali Duhovski ponedjeljak, 6. lipnja kada smo se ponovo okupili slaviti Gospodina u pjesmi, razigranosti i zajedništvu različitih boja, koje su se opet tako čudesno stapale u jedno - onako duhovski. I ove godine smo se okupili u Maltersu. Misno je slavlje, koje je predslavio fra Niko Leutar iz Aargaua, započelo u 10.00 sati. S njim su suslavili: fra Mićo Pinjuh, fra Stjepan Neimarević, fra Gojko Zovko, fra Mika Stojić, fra Slaven Mijatović, fra Branko Radoš, fra Vine Ledušić i fra Antonio Šakota. Nazočne su, pred početak misnoga slavlja, pozdravili fra Antonio Šakota – nacionalni koordinator naših misija u Švicarskoj i Karl-Anton Wohlwend – direktor ureda Migratio u Švicarskoj.

Fra Niko je u svojoj prigodnoj propovijedi pokušao na slikovit način potaknuti mlade da pišu lijepe priče svojih života naglasivši da im, kada im olovke kojima pišu otupe, kao «oštrilo» trebaju poslužiti njihovi roditelji i duhovnici, koji su pozvani uvijek iznova oštriti olovke onih koji su im povjereni. Propovjednik je na osobit način zahvalio s. Zori Jažo, koja je kroz 25 godina djelovanja u HKM Zürich pokazala primjer sebedarja, požrtvovnosti i ljubavi koja se ogledala u služenju svim ljudima, a osobito dječjim zborovima. Na kraju misnog slavlja fra Branko je, kao dobar domaćin, zahvalio

svima na organizaciji i dolasku, te nas uputio u daljnji tijek susreta. Nakon mise nastavili smo s nastupima malih misijskih zborova. Nastupili su zborovi i pjevačke skupine iz Ticina, Berna, Aargaua, St. Gallena, Züricha i Luzerna. Svaki zbor je otpjevao po dvije pjesme po svom slobodnom izboru. Ovdje valja istaknuti kako je izvedba malog zbora iz Luzerna, zbog tematske posvećenosti miru u Ukrajini, pozdravljena s posebnim simpatijama.

Nakon programa u crkvi, uputili smo se prema športskom središtu gdje smo, nakon tjelesne okrjepe, nastavili s popodnevnim športskim programom. Mladi sudionici su se natjecali u različitim športskim disciplinama – od trčanja i trčanja u vreći do nogometa. Natjecanje je prošlo onako kako se i očekivalo – u športskom i prijateljskom ozračju. Na kraju smo bili iskreno zahvalni dragom Bogu na lijepom vremenu bez kiše. Bilo je istinsko zadovoljstvo vidjeti toliko mnoštvo sudionika - roditelja i djece - pod šatorom, na livadi i na igralištima, povezanih u pjesmi, radosti i zajedništvu. Posebnu hvalu izričemo našim domaćinima HKM Luzern na čelu s voditeljem Misije, fra Brankom, koji su uložili iznimne napore kako bi ovaj dan protekao u radosti i primjerenom slavljeničkom ozračju. Iskreno se nadamo da ovi susreti u budućnosti više ne će biti odgađani i da se ponovo vidimo dogodine! Mir i dobro!

▪ *slikopis malih zborova na 50. str.* ▸

▪ Dr. sc. Ivica Šola

ZAGREBAČKI HOD ZA ŽIVOT – DAN I DOGAĐAJ KOJI JE GRUBO RAZOBLIČIO VLADAJUĆU LJEVICU HRVATSKE METROPOLE

Ove godine je diljem Hrvatske organiziran hod za život. Obitelji s djecom, puno šarenih balona, domoljubne pjesme, vedrina, ne govori se ni protiv koga, slavi se ljepota života. No već godinama, nasuprot sudionicima tih mimohoda koji nikoga ne vrijeđaju, nikome ništa ne brane, u svakome gradu se opetovano pojavljuju šačice tzv. «protuprosvjednika» (iako Hod za život nije prosvjed!) s vulgarnim, agresivnim i uvredljivim porukama. U Osijeku je, primjerice, u Hodu za život sudjelovala i moja obitelj. Dvoje moje maloljetne djece morali su tom prigodom gledati transparente, kojima su agresivno mahali ti tzv. naprednjaci i borci za slobodu, na kojima su se mogle pročitati vulgarnosti kojima u javnom prostoru i uljuđenoj komunikaciji (pa i u najliberalnijim sredinama!) jednostavno nije mjesto. Kćerka (10 god.) pita «tata zašto nam ovi psuju». Što reći djetetu. No, vrhunac agresivnosti i nesnošljivosti dogodio se u Zagrebu, gdje je gradonačelnik Tomašević zabranio zastave sudionicima Hoda za život, dok mu brojni vulgarni i agresivni transparenti kojima su bila izložena djeca i sudionici Hoda za život uopće nisu smetali. Riječ je, dakako, o nečemu čime bi se trebala ozbiljno i sustavno pozabaviti i pravobraniteljica za djecu koja je, vidi čuda, na sve to mudro odšutjela.

To me sve skupa podsjetilo na proces koji je još 1993. godine započeo u Francuskoj. Tamo, naime, postoji zakon prema kojem je zabranjeno fizički sprječavati ili zastrašivati ženu koja odluči učiniti pobačaj, kao i medicinsko osoblje koje je uključeno u taj čin. Za te 'prekršaje' je predviđena kazna do dvije godine zatvora i 30 tisuća eura. No, dok je ovaj zakon možda donekle i razumljiv, njegovo naknadno proširenje, koje se događalo 2016. godine, nešto je pred čime staje (demokratska i liberalna) pamet. Tada su, naime, predložili da treba zatvorom i novčano kažnjavati svakoga koji na web-u govori protiv abortusa. «Za» je bila ljevica i dio centra, dočim opozicija s pravom urla da je to udar ne temeljnu vrijednost ne samo Republike, već cijele zapadne civilizacije, a to je sloboda govora. Ovaj zakon, osim što je nalik orwelovskoj priči, podsjeća na najmračnije totalitarne režime i jasan je pokazatelj licemjerja države i njezina gesla: Sloboda, jednakost, bratstvo. Naime, dok je čitava Francuska u slučaju Charlie Hebdo branila slobodu govora, koja zapravo, kako sami autori toga lista kažu, uključuje i pravo na vrijeđanje - kada je abortus i kritičko, argumentirano pisanje protiv abortusa na web-u – to nije sloboda govora, mišljenja i izražavanja, već kazneno djelo. S druge strane tekstovi koji brane i promiču pravo na abortus, ostaju legalni, i nisu kazneno djelo. Sloboda, jednakost, bratstvo, smijurija! U Hrvatskoj nije tako, ali nije niti posve bezazleno, jer je gradonačelnik Zagreba ovogodišnjem Hodu za život zabranio isticanje njihovih zastava, dok je zdušno sudjelovao u gay paradi sa zastavama duginih boja i mnoštvom vulgarnih i uvredljivih poruka. Dakle, ako bi ta «Možemo» i srodne opcije došle na vlast, ne bih stavio ruku u vatru da ne bi napravili isto što i u Francuskoj. Ovaj apsurd, ovaj napad na liberalnu demokraciju u ime, naravno, liberalne demokracije, samo je simptom bolesti naše kulture, posebno onog njezina dijela koji bi, kao i u nas, u ime slobode i tolerancije, zatrli svaki drugi stav, svako drugo mišljenje, pa ga kao u Francuskoj stavili izvan zakona i iza rešetaka. Ostavimo sada problematiku abortusa, ovo je povod za jedan drugi i temeljitiji osvrt.

Ne volim 'katastrofizme' ni 'katastrofičare', ali dijagnoza naše civilizacije sve više miriše na onu priču o propasti Zapada. Bilo bi dobro kada bi povijest uistinu bila učiteljica života. U Francuskoj je iz tiska izišla knjiga povjesničara Michela De Jaegherea, koja se bavi razlozima propasti Rimskoga carstva. Mnoštvo uzroka o kojima autor govori svodi se, zapravo, na jedan - na depopulaciju. Svi drugi su, naime, bili samo nužne posljedice ovoga prvoga. Rimljani su rađali sve manje djece, abortus i infanticid postali su masovna praksa, a sam grad Rim od milijun stanovnika kroz par stoljeća spao je na svega nekoliko stotina tisuća. Ovaj drastičan pad broja stanovnika imao je razorne učinke na gospodarstvo i «nacionalnu» sigurnost Carstva. Kako je bilo sve manje poreznih obveznika koji bi punili blagajnu, država je počela dizati namete koji su uništili i ono malo zdravih «poduzetnika.» Usporedo s depopulacijom uslijedila je i (nenadzirana) imigracija plemena sa Sjevera, što je stubokom promijenilo strukturu vojske i njezina zapovjednog kadra, koji su sve više preuzimali imigranti, slabije upućeni u umijeće ratovanja i manje motivirani braniti Rim od «svojih», Dakako da ne treba previdjeti ni ideološke razloge propasti Carstva koji nisu zanemarivi, kao što je odbacivanje vlastitih tradicija, napose dvaju stupova rimske kulture, «pietas» i «fides», koje je zamijenio «multikulturalizam». Stvar je jasna: manje stanovnika, slabi gospodarska i vojna moć – propast zajamčena.

Danas u Europi i Hrvatskoj svjedočimo, nažalost, gotovo istovjetnom procesu, kakav je svojedobno doveo do propasti nekada velikog i nepobjedivog Rimskog carstva. Papa Ivan Pavao II. je, govoreći o temeljnom problemu suvremene Europe, često naglasak stavljao na «demografski suicid». Njegov nasljednik Benedikt XVI. tome je dodao «ideološke» dijagnoze, odnosno samomržnju, odbacivanje vlastitoga identiteta, pri čemu su naše «pietas» i «fides» zamijenjene također multikulturalizmom i relativizmom. Imigranti, koji su nužnost Europe u takvom stanju, kao i imigranti svojedobno u Rimskom carstvu, nemaju interes čuvati naše vrijednosti. Dapače, živeći kao paralelni svjetovi (islam), nerijetko žele nametnuti svoje vrijednosti, pa je u sociologiji već poznat pojam tzv. «obrnute integracije», što zorno potkrjepljuje činjenica da svako malo netko od poznatih Europljana (poput nogometaša Riberya i pop zvijezde Diama) prelazi na islam. Depopulacija i svjetonazorska dezorijentiranost idu ruku pod ruku, od Rimskog carstva do današnje Europske unije. Paradoks «slobodarske» Francuske što se tiče spomenutog fašističkog zakona, kao stožerne članice Europske unije, a koji oslikava mazohistički odnos prema vlastitim vrijednostima i tradiciji, sastoji se u slijedećem. Katoličke udruge koje su tada digle glas protiv ovog zakona trebale bi završavati u zatvoru, dočim će autori tzv. satiričkog lista Cherlie Hebdo koji svako malo grubo vrijeđaju Krista, Crkvu i vjernike, biti simbol slobode nasuprot barbarstvu s poznatim sloganom: Svi smo mi Charlie! Gore barbarstvo ovoj kulturi nije se moglo dogoditi: Sloboda govora i mišljenja samo za one koji misle kao vlast. Totalitarizam u celofanu. Valjda se zato i stranka na vlasti u Zagrebu zove «Možemo». Mi možemo odstraniti, za početak zastave, a onda i ljude.

O nerođenoj djeci da i ne govorim ...

Stranicu uređuje: fra Branko Radoš

Ljepota koja ne blijedi

Nezaobilazan pojam u Crkvi u Hrvata zadnjih 30 godina je Frama – Franjevačka mladež. Čim se taj pojam izgovori naviru različite asocijacije: pjesma, radost, razdraganost, osmjeh, polet, oduševljenje ...

Ovi pojmovi se redovito vežu uz mlade, jer ih najčešće ovako zamišljamo. No, svjesni smo da nije baš uvijek ovako. Nije bilo kroz povijest, a nije ni danas. Sve se naime češće spominje da brojni mladi danas izgledaju nezadovoljno, nezainteresirano i bezvoljno. I u Franjino vrijeme bijaše slično. Osjetivši u svom životu svu površnost isprazne sreće i veselja, Franjo dopušta da Bog po njemu pokrene duhovnu revoluciju – dopušta da sva njegova radost ubuduće bude u Bogu. Nakon toga čitavog svog života Franjo je doista pokazivao znakove radosnog i sretnog čovjeka. Njegova finoća, plemenitost i osjećajnost nisu bili ništa drugo nego titraji njegovog bića zaljubljenog u Boga, u čovjeka i svako Božje stvorenje. Trebalo je samo vremena da njegovi suvremenici to otkriju. To svoje stanje Franjo je najbolje izražavao u pjesmi, jer pjesmom se općenito najlakše izriču ljudski osjećaji, stavovi i doživljaji. Poznata Pjesma stvorova osobna je iskaznica svetoga Franje. Jedna od najboljih slika tko su članovi Franjevačke mladeži je upravo pjesma. Ne pjesma kao lijepo pjevanje i milozvučje, nego pjesma kao izričaj nutarnjeg i vanjskog raspoloženja, pjesma kao način života.

Ljepotu takvoga života počeli su živjeti brojni mladi početkom devedesetih godina prošlog stoljeća okupljeni u framaškim bratstvima Hercegovine, ali i čitavog našeg naroda. Pijući na izvorima Franjine jednostavnosti i ljubavi prema Bogu i bližnjima osjetili su se pozvanima biti svojevrsni revolucionari. Uvidjevši istinitost pjesnikovih riječi: «Kako je teško biti star, kako je teško biti mlad, i biti star, a biti mlad», (A. B. Šimić) odlučili su svojim školskim kolegama i kolegicama, svojim roditeljima, braći i sestrama, svojim vjerničkim zajednicama posvjedočiti da je onaj tko je s Bogom uvijek i mlad i sretan.

Mi fratri koji im bijasmo prvi asistenti doista smo samo asistirali i usmjeravali, a Bog ih je po svetom Franji oduševljavao. Framaši su postali «sol i svijetlo» u svojim župnim zajednicama angažirani od liturgije, preko dobrotvornih akcija do podizanja svijesti u zaštiti okoliša. Oduševljeni njihovim poletom željeli su ih nasljedovati i oni manji pa su tako ubrzo nastali i «Glasnici sv. Franje.» Tisuće mladih u ovih trideset godina je prošlo kroz framašku formaciju i danas onaj duh jednostavnosti svetoga Franje prenose na svoju djecu, članove obitelji i prijatelje. Svoj doprinos u obnovi Crkve dali su na različite načine, nemali broj izabravši redovničko zvanje kako bi poput svog Utemeljitelja pokušavali «popraviti one porušene crkvice».

Onaj prvotni polet i ljepota doživljenoga na susretima na Trsatu, u Međugorju, Tomislavgradu, na Širokom Brijegu, Humcu ne blijede ni nakon trideset godina. To se pokazalo i u subotu, 28. svibnja 2022. u Međugorju. Već od ranih jutarnih sati rijeke framaša u majicama s natpisom «30. godina Frame Hercegovina» slijevale su se u Međugorsko svetište. Mladi koji su sve ove godine redovito hodočastili Kraljici mira za proslavu svog okruglog rođendana izabrali su baš Međugorje. Nije ni moglo biti drukčije. Prvi naime susret članova svih bratstava održan je upravo u Međugorju.

Riječi dobrodošlice i prigodne pozdrave su im uputili fra Marinko Šakota, međugorski župnik; Ana Marija Nuić, područna predsjednica i fra Marin Karačić, područni duhovni asistent. Kolika je važnost ovog događaja govori i činjenica da je svoje čestitke i pozdrave videoporukom uputio i generalni ministar franjevačkog reda fra Massimo Fusarelli rekavši: «Hvaljen budi, Gospodine moj po Frami Hercegovini. Hvaljen budi po svemu dobrome u toj zemlji koja je upoznala nasilje rata i ugnjetavanje slobode; hvalimo Gospodina za sve dobro, za nadu u budućnost što je preko Frame sijao i što još sije. Hvalimo Gospodina, jer iz Frame Hercegovina, znam, dolaze mnoga zvanja: za brak, za kršćanski život i za posvećen život. Život je poziv. Želim da odgovorite i živite taj poziv s velikom radošću.»

Gospina poruka

25. svibnja 2022.

«Draga djeco! Gledam vas i Bogu zahvaljujem za svakog od vas, jer On mi dozvoli da sam još s vama, da vas potičem na svetost. Dječice, mir je narušen i sotona želi nemir. Zato nek vaša molitva bude još jača da utihne svaki nečisti duh podjele i rata. Budite graditelji mira i nositelji radosti Uskrsloga u vama i oko vas da bi dobro pobijedilo u svakom čovjeku. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.»

Uslijedio je bogat cjelodnevni duhovno-zabavni program. O početcima Frame u Hercegovini govorio je fra Mladen Vukšić, o autentičnosti sv. Franje Asiškog fra Sretan Ćurčić, a o molitvi Franjevačke mladeži s. Matija Pačar. O svom framaškom životnom hodu svoja su svjedočanstva s prisutnima podijelili fra Bože Milić, prvo svećeničko zvanje Frame; fra Marko Galić, časni brat, te Kristijan i Antonija Primorac, bračni par i članovi franjevačkog svjetovnog reda. Uslijedila je molitva krunice te zahvalno euharistijsko slavlje koje je predvodio fra Miro Šego, provincijski vikar. Nakon euharistijskog klanjanja program je završio premijerom dokumentarnog filma i prigodnim koncertom. Tijekom dana predstavljena je i monografija i CD zbora Frame Hercegovina.

Vjerujemo da će nas Bog i ubuduće blagoslivljati pjesmom i razdraganošću novih framaša i framašica i da će ova vrijedna obljetnica biti poticaj na više i bolje baš po Franjinim riječima: «Počnimo ispočetka, jer do sada premalo učinismo!»

MEĐUNARODNI MOLITVENI FESTIVAL MLADIH
Međugorje, 1.–6. 8. 2022.
33. MLADIFEST Međugorje 2022

RADIO POSTAJA mir MEĐUGORJE
GLAS IZ MEĐUGORJA

Ponovno zajedno pod okriljem naše Nebeske Majke

Tekst: Fra Antonio šakota
Fotografije: Sibylle Lovrić

Mjesec lipanj je uistinu poseban. Riječ je o mjesecu tijekom kojega brojne župne crkve znaju biti praznije, jer su vjernici tijekom lipnja na hodočasničkim pohodima. Zato su svetišta sv. Ante, Srca Isusova, sv. Ive, Naše Gospe … punija. Stoga se može s pravom reći kako je lipanj, kao rijetko koji drugi mjesec, vrijeme hodočašća tijekom kojih se u znoju, suncem opaljenih čela i tabana, Boga, Gospu i Božje miljenike časti hodnjom – hodočašćem. Čudesan je mjesec lipanj i u našim misijskim zajednicama. Tek što smo kroz mjesec svibanj, s radošću odvajali više vremena za susrete i druženje s našom nebeskom Majkom, ona nas, nakon svega desetak dana, usrećuje svojim uzdarjem. Bog nas je, ruku na srce, bio stavio na trogodišnju kušnju. Sada vidimo da je tom svojom odlukom samo želio u nama probuditi još veću i iskreniju žudnju za Njim, Njegovom i našom Svetom Majkom i, u konačnici, jednih za drugima. Nadahnuti upravo tom žudnjom okupismo se, evo, ponovo u dojmljivu broju na molitveno-pokorničkom skupu pod okriljem Crne Gospe od Einsiedelna. Oni koji su u rukama držali brojčanike, govore o nazočnosti oko 2000 sudionika na ovogodišnjem (54. po redu) svehrvatskom hodočašću u svjetski poznatom Gospinu svetištu u Einsiedelnu.

Naša hodočašća su oduvijek bila snažna poveznica između domovinske i iseljene Crkve u Hrvata. Pastiri duša, naši biskupi, sudjelujući na tim hodočašćima, djelatno ispunjavaju jednu od svojih pastirskih dužnosti – bdiju nad svojim diljem svijeta raspršenim stadom. Bili smo radosni što je ove godine s nama bio biskup ranjene Srijemske biskupije, mons. Fabijan Svalina. U subotu se strpljivo uspinjao s nama uz Kalvariju s južne strane svetišta predmoleći križni put, predsjedao euharistijskim slavljima u subotu i nedjelju, te podijelio s nama pred nedjeljnu svetu misu zanimljiva iskustva koja je imao kao dugogodišnji ravnatelj Caritasa nekoć i sada kao pastir malog stada nekada velike i slavne biskupije. Pod križem nas je podsjetio da uz ovaj jedan, veliki i slavni, postoje i mnogi drugi križevi – oni naši i mnogih naših suvremenika – koje valja staviti pod Njegov kako bi i oni bili preobraženi uskrsnim svjetlom i sjajem. Na subotnjoj misi je pozvao hodočasnike da otvore svoja srca i u njih prime Onoga koji i sam hodočasti k nama – dragoga Boga koji nikada ne čeka nas nego nam i sam radosno hrli ususret kako bi nam olakšao i prokrčio trnoviti put života. A u nedjelju Presvetoga Trojstva imali smo jedinstvenu prigodu promišljati o Neizrecivome, najvećoj tajni naše vjere, koja se očituje u Bogu trojstvene ljubavi – milosti Krista izvojevane po križu, ljubavi Očevoj koji nas ne ostavlja kao siročad i zajedništvu Duha Svetoga koje On, poljubac Oca i Sina, ostvaruje i danas, po nama, kada dopustimo da nas poljubi i podsjeti na ljubav Očevu i neprocjenjivu cijenu žrtve Kristove – radi nas i našega spasenja.

Istinska je radost bila ponovno vidjeti članove naših misijskih zajednica, predvođene njihovim voditeljima, koji su kroz dva dana molili i pjevali sa svojim vjernicima i bili na raspolaganju za svetu ispovijed. Nazočne je u ime svih naših zajednica, na početku misnih slavlja u subotu i nedjelju, pozdravio nacionalni koordinator, fra Antonio Šakota, te zaželio svima dobrodošlicu i radosno sudjelovanje ispunjeno nadom koja ne postiđuje, kako veli sv. Pavao. Osobitu zahvalnost izrekao je braći benediktincima koji su nas i ove godine radosna srca dočekali u njihovu i našemu svetištu. Na kraju nedjeljnoga misnoga slavlja toplo je zahvalio svima: čitačima, ministrantima, redarima, križonošama i stjegonošama, pojedincima koji su skrbili o ozvučenju, te prigodnom međumisijskom zboru koji je, pod ravnanjem prof. Jelene Kučak Vujnović i uz orguljsku pratnju prof. Dragice Bošnjak, podario iznimnu liturgijsku ljepotu dvodnevnim euharistijskim slavljima. Biranim riječima je zahvalio i hrvatskoj veleposlanici, gospođi Andreji Bekić, koja je s nama bila u subotu na križnome putu i euharistijskome slavlju. Završno je zahvalio Bogu za mlade, koji su se u nemalom broju odazvali Gospi. Nadamo se da će, s istovjetnim žarom i zanosom, i 24. rujna (Rumeni list) krenuti put Marijina i našega Einsiedelna. ▪

Prof. dr. sc. Zoran Zoričić, psihijatar

ARMAGEDON – BIBLIJSKI POJAM KOJI VJERNO ODRAŽAVA TRENUTNO STANJE ZBUNJENOGA UMA SUVREMENE CIVILIZACIJE

Armagedon prema Apokalipsi (XVI., 16) predstavlja mistično mjesto gdje se skupljaju snage zla za eshatološku borbu protiv snaga dobra, u kojoj će snage zla biti sasvim potučene. U prenesenom značenju predstavlja odlučujuću, »posljednju« bitku. Brojni su i teški izazovi koji se svakodnevice postavljaju pred suvremenoga čovjeka. Bolesti, prijetnje ratovima, najrazličitije ugroze potiču u nama veća ili manja strahovanja, tako da je anksioznost - drugo ime za slutnju opasnosti – trajna pratilja ljudskog osjećanja. Pojedincu se nije lako nositi s 'demonima strahova', što zorno potvrđuju činjenice da mnogi od nas povremeno (neki i trajno!) posrću pod tim bremenom. Pojedinca ipak, u fazama strahovanja, podržavaju njegovi bližnji, obitelj i šira zajednica, koji mu pružaju utjehu, opravdavajući smisao življenja i svjedočeći kako životna stvarnost nije tako mračna kako ju on trenutno vidi, te da ju, uz njihovu pomoć, može nadvladati. Ta se situacija, koja govori o strahovima pojedinca i potpore grupe, tijekom dvadesetog stoljeća korjenito mijenja stavljajući ne samo pojedinca nego cjelokupnu civilizaciju pred gole egzistencijalne strahove. Napredak znanosti doveo je do ogromnih pozitivnih iskoraka, ali je donio i mogućnosti skoro neograničenih štetnih utjecaja po čovjeka i prirodu. Najzorniji primjeri su stradanja čitavih naroda tijekom prvog i drugog svjetskog rata, te niza lokalnih ratova druge polovice dvadesetog stoljeća. Iz tragičnog iskustva minulih svjetskih ratova čovjek je izvukao različite pouke, osim, nažalost, onih antiratnih. Shvatio je, naime, da posjedujući moć sve razornijega oružja može nadzirati drugoga. Neke populacijom velike nacije shvatile su da im moć oružja daje prednost nad drugim, manjim nacijama, te su odlučile beskompromisno igrati na tu kartu. Zbog toga je nastavljena utrka u naoružavanju, unatoč iskustvima silnih razaranja i stradavanja u minulim ratovima. Nuklearna energija, razvijena od strane znanstvenika, a na zahtjev politike i vojske, postala je značajnom prevagom moćnih ratnih strojeva i izravnom ugrozom ne samo onima koji ju ne posjeduju, već cjelokupnoj ljudskoj civilizaciji. Već u doba kubanske raketne krize samo razboritošću pojedinaca izbjegnuta je katastrofa civilizacijskog uništenja. Posjedovanje oružja koje svojom snagom može uništiti na desetke ovakvih svjetova, trajna je i veoma ozbiljna prijetnja postojećoj civilizaciji s jedne, te, koliko god to izgledalo neshvatljivo i proturječno, i jamstvo određene sigurnosti s druge strane. Riječ je, naime, o nadi da pojedini svjetski moćnici, koji bi poželjeli nauditi drugome, to ne će učiniti svjesni da bi time uništili i sebe. Neizvjesnost hladnog rata počivala je upravo na toj nadi, dakle na zdravom razumu.

Postmodernistička misao s kraja prošlog stoljeća, preispitujući znanja i autoritete moderne, dovodi u pitanje i zdrav razum, tumačeći kako objektivizam zdravog razuma ne postoji, te da je subjektivizam jedina stvarnost. Osobno je, dakle, ispred općega, pojedinac ispred zajednice. Anomija društvenih promjena zemalja europskog istoka, koje su desetljećima bile iza željezne zavjese pod autoritativnim, autokratskim režimima, uz činjenicu da je ponudila prigodu tim zemljama i narodima da se konačno osamostale i iskoriste prilike za gospodarski, društveni i duhovni razvoj, istodobno je otvorila mogućnost sprezi dotadašnjih političkih i rukovodećih elita, potpomognutih tajkunima – simbolom tranzicije u mnogim zemljama – da se kao manjina domognu gospodarske i političke premoći nad izmanipuliranom i obespravljenom većinom. Neke su zemlje u tom procesu dodatno potencirale autokratizam, dakle politički otišle u krajnost, potičući nostalgiju za «starim vremenima» i prizivajući obnovu moći i slave nacije, odnosno imperija, dok su druge učinile manji ili veći iskorak prema demokracijama zapadnog tipa. U trenutku osvajanja vlasti (ili zadržavanja vlasti otprije) autokratske tendencije teže nadzoru cjelokupnog društva igrajući na kartu podjela, straha, te držeći cijelo društvo u šah poziciji kroz nadzor medija i niske nadnice. Od onih koji su izabrani da budu gospodarstveno povlašteni traži se vjernost i izražen osjećaj pripadnosti.

Umjesto da humanizam i duhovnost koriste na dobrobit zajednice promičući ekumensku pomirbu jednih s drugima, nacionalne političke elite su dovele civilizaciju pred Armagedon. Trčeći za geostrateškim, usko pojedinačnim interesima, igra se zakomplicirala i u njoj zapravo nema nevinih. Pri tome demokratske zemlje postojećim 'polugama nadzora' mogu lakše obuzdati svoje vlade, dok je to u autokratskim zemljama praktički nemoguće. Uvjerenje da čovjek u nagonskoj potrebi da nadvlada drugoga neće ugroziti sebe i cjelokupnu civilizaciju, biva sve nesigurnije. Dokaze za ovu tvrdnju imamo u nizu samoubilačkih napada pojedinaca u zadnjih dvadesetak godina, gdje pojedinac u ime naroda, nacije ili vjere, pod cijenu vlastitoga života, uništava druge, za koje smatra da su neprijatelji. Za te pojedince to su posljednje bitke a kraj njihovih života je cijena koju su spremni platiti. Ipak, i takvi vjeruju da to rade u ime onih bližnjih koji će iza njih ostati, te stoga za svoj čin imaju opravdanje pred savješću. Danas smo, dvadesetih godina dvadeset i prvog stoljeća, suočeni sa strahom civilizacije pred samouništenjem, potaknutim čovjekovim agresivnim nagonom. Taj se nagon sublimira političkom i društvenom moći kojoj nema granice ni kraja. Uspjeh, društveni ili materijalni, čest je lijek za neurotsko u nama, pa su i pojedini svjetski lideri, s elitama na poziciji autokrata i onemogućeni u iluziji svoje svemoći, spremni kockati se i dovesti čovjeka i civilizaciju na bojište Armagedona. Iluzorno je da se pritom ne boje savjesti i Boga, nezrelo proglašavajući Boga «svojim», a sve ostale poganima. Civilizacija je danas pred svojim Armagedonom. Živo se nadamo da do njega ipak ne će doći, jer bi u protivnom bilo veliko pitanje da li bi itko nakon toga sraza preživio i mogao ispričati veliku i za ljudsku razumnu vrstu krajnje poraznu i tragičnu priču.

Dr. sc. Jadranka Pavić

U cilju zaštite dječjega zdravlja važni su odgojni postupci roditelja koji od najranije dobi trebaju pozorno nadzirati dužinu boravka svoje djece pred elektroničkim zaslonima.

RAČUNALO KAO NUŽAN I KORISTAN 'PROZOR U SVIJET' ILI TEHNIČKO POMAGALO S NEMALIM RIZICIMA ZA DJETETOVO ZDRAVLJE?

Zahvaljujući suvremenom načinu života, što je pandemija koronavirusa samo pojačala, veliki je dio naših svakodnevnih aktivnosti (uključujući i školske!) preusmjeren na računala. Online nastava zahtjeva značajno više vremena koje učenici i studenti provode za zaslonima svojih računala, tableta i mobitela. Osim toga, nove generacije (tzv. net-generacije), koje su odrasle s digitalnim medijima te medije, uz obvezne školske i radne programe, koriste i izvan tih 'obveznih' programa tijekom čitavoga dana. Većina njih (i poglavito onih mlađih!) i ne sluti da neprekidno provođenje vremena ispred kompjutera ili elektroničkog terminala dovodi do brojnih zdravstvenih poteškoća, poput oštećenja mišićno - koštanog sustava, ovisnosti o elektroničkim medijima, problema s vidom (sindrom računalnoga vida)… Ovaj sindrom (koji spada u medicinsku kategoriju) izravno je povezan s učestalim korištenjem digitalnih naprava – kompjutera, mobitela, video igara i elektroničkih čitača knjiga. Američka optometrijska asocijacija (AOA), koja je u medicinu uvela pojam «Computer Vision Syndrome» (CVS), navodi da probleme s vidom ima oko 70% osoba koje rade za računalom. Sindrom računalnog vida ili računalni vizualni sindrom, odaju brojni simptomi kao što su: zamor očiju, suhe i crvene oči, pretjerano lučenje suza, pretjerana osjetljivost na jako osvjetljenje, mutan vid, glavobolja itd. Roditelji će lako primijetiti da njihova djeca, primjerice, slabije vidi na daljinu i da češće žmirkaju. Ovi simptomi posljedica su neprilagođenosti ljudskog oka na dugo gledanje u zaslone elektroničkih naprava. Ljudsko oko dobro fokusira slike koje imaju oštro omeđene rubove. Međutim, slika na ekranu je stvorena od sitnih točaka (piksela) koje imaju jasno središte ali nejasne rubove, što otežava dobro fokusiranje. U nastojanju da se postigne oštrina slike, oko se stalno napreže što dovodi do grča mišića u oku koji su ključni za izoštravanje slike na blizinu. Upravo iz razloga što se mišići oka više ne mogu opustiti, jer su «zaposleni» kako bi stalno izoštravali sliku na blizinu, dijete počinje žmirkati i slabije vidi na daljinu, odnosno postaje kratkovidno.

Roditeljski odgoj za korištenje računala

U cilju zaštite dječjega zdravlja važni su odgojni postupci roditelja koji od najranije dobi trebaju pozorno nadzirati dužinu boravka svoje djece pred elektroničkim zaslonima. Roditelji, ali i odgojitelji(-ce) u dječjim vrtićima, trebaju dogovoriti pravila korištenja računala – od sadržaja koji će se koristiti do vremena provedenog na računalu. Ovdje je potrebno spomenuti nekoliko temeljnih pravila koja će pomoći da dijete, sa što manje štete za svoje zdravlje, koristi računalo. U ta temeljna pravila svakako spadaju preporuke da dijete redovito koristiti računalo u dobro osvijetljenoj prostoriji i da je osvijetljenost zaslona prilagođena njegovim potrebama. U istu skupinu važnih preporuka spada i provjera blizine zaslona od djetetovih očiju. Idealna udaljenost je 50–70 cm. Ako je manja udaljenost, vjerojatnost zamora i naprezanja očiju je veća, jer što je interesni objekt pogleda bliže oku, veći je rad koji oko obavlja. Roditelji mogu s djetetom koje rabi računalo dogovoriti pravilo 20-20-20, koje preporučuju oftalmolozi za djecu i za odrasle. To znači da bi svaka osoba - nakon svakih 20 minuta provedenih pred zaslonom računala - trebala 20 sekundi gledati u daljinu na najmanje 20 stopa (6 metara). Na taj se način očima omogućuje odmor. Za djecu u dobi od pet do sedam godina ne preporuča se više od sat do sat i pol rada na računalu dnevno. Što su djeca mlađa, vrijeme provedeno za računalom bi trebalo biti kraće. Tako se npr. za djecu do četiri godine starosti ne preporuča dnevno korištenje računala više od 20 minuta. Ukoliko dijete u toj dobi koristi računalo, preporuka je da to bude uz nazočnost roditelja, koji za tu prigodu trebaju odabrati programske pakete koji djetetu prikazuju već poznate objekte, poput slikovnice, te one koje uz slike povezuju i zvukove. Pritom treba s djetetom razgovarati o tome što vidi i čuje. Roditelji i učitelji trebali bi obratiti pozornost na probleme poput crvenih očiju, učestalog trljanja očiju, naginjanja glave te pritužbi na peckanje i umor očiju. Osim toga, važno je paziti na vlažnost prostora, te smanjiti izravan utjecaj rashladnih uređaja na dijete. Pretjerano korištenje računala, uz već rečeno, potiče u korisnika (bez obzira na dob) sjedilački način života, koji opet za posljedice ima pretilost i druga nezdrava stanja.

No, neutemeljena je tvrdnja da računalo ili ostali elektronički uređaji nisu potrebni djeci u predškolskoj dobi, jer se tehnologija razvija neslućenim brzinama i djeca žive u svijetu tehnologije. Budući da je informatička pismenost danas neophodna, važno je djeci omogućiti pristup računalu, jer roditeljski odgoj, koji uključuje pravilno korištenje računala na zanimljiv i sadržajan način, pospješuje djetetov razvoj.

VAŽNOST UČENJA MATERINSKOG JEZIKA U ŠKOLI

Nastava hrvatskoga jezika i kulture u inozemstvu, uz jezikoslovlje, obuhvaća: stjecanje znanja o Hrvatskoj i njezinoj povijesnoj, kulturnoj i prirodnoj baštini, upoznavanje sa svakodnevnim životom i vrijednostima stanovnika Republike Hrvatske, te razvijanje osjećaja pripadnosti hrvatskoj kulturi. Namijenjena je djeci hrvatskih građana, djeci hrvatskoga podrijetla koja privremeno ili stalno žive u europskim zemljama, djeci pripadnicima hrvatske nacionalne manjine, kao i svoj ostaloj djeci koja žele učiti hrvatski jezik i upoznati hrvatsku kulturu. (Bežen, Bošnjak 2012:13)

Također je važno napomenuti da su učenici koji pohađaju nastavu materinskog jezika uspješniji ne samo u učenju stranih jezika, već i u svladavanju drugih predmeta obvezne škole, jer djeca koja dobro komuniciraju hrvatskim jezikom lakše i brže usvajaju druge jezike. Samim time nastava materinskog jezika nema samo obvezu prema jeziku zemlje podrijetla, već prije svega prema djeci koja žele razviti sposobnosti u dva ili više jezika i tako se pripremiti za višejezičnu europsku budućnost. (Bregant 2012:205)

Učiteljice Hrvatske nastave u Švicarskoj Konfederaciji u školskoj godini 2022./2023.

Zašto hrvatski jezik uče naši učenici?

Volim ići u hrvatsku školu jer tamo susrećem svoje prijatelje i učim o svojoj domovini. *(David Mamić, 8. r.)*

Volim hrvatsku nastavu zato što kada nisam išao na hrvatsku nastavu nisam mogao ovako dobro govoriti hrvatskim jezikom, a sada to mogu. *(Mateo Cvitkušić, 5. r.)*

Volim hrvatsku nastavu zato što tu mogu učiti mamin i tatin jezik, a taj jezik se mora učiti. *(Katarina Marinović, 4. r.)*

Volim hrvatsku nastavu zato što volim hrvatski jezik. *(Juraj Marinović, 6. r.)*

Volim hrvatsku nastavu zato što mogu puno naučiti o hrvatskoj povijesti. *(Sara Perković, 8. r.)*

www.hds-ch.com

Za mene je Hrvatska

Za mene Hrvatska nije samo riječ.
Za mene je Hrvatska more,
divne uspomene kod bake,
fina janjetina i sarma.

U Hrvatskoj sunce drugačije sja,
tamo me sestrična čeka.
Za mene je Hrvatska kada
putujem s obitelji
i sestra veselo pjeva.

Za mene je Hrvatska zvjezdana noć,
Kad provedem dan na moru
I kad čujem skakavca u travi,
Za mene je Hrvatska dom.

Marlena Kožar Schenck, 7.r., Ženeva

Hrvatska je maestral i more,
bor što se sagiba do žala,
Biokovo, burek i buhtle,
kaktusi i lavanda.
I gušteri na zidu u podne.

Hrvatska su suze svetog Lovre,
sladoled što kapa po rivi,
rublje što ga stavljaš na sunce
i radio koji buči,
dok nona kuha fuže.

Ella Lucia Romell, 8.r., Ženeva

***Park Zrinjevac** (Zagreb),*
Antonio Matić, 7.r., Villars-sur-Glane

Piše: Valentina Matolić

ZAPOŠLJAVANJE HRVATSKIH DRŽAVLJANA U ŠVICARSKOJ OD 1. SIJEČNJA 2022.

Hrvatska je 2013. godine postala punopravnom članicom EU, a 2017. je potpisan Sporazum EU i Hrvatske o slobodnom kretanju osoba u granicama EU članica. Švicarska je, međutim, uvođenjem kontingenata i drugih otežavajućih uvjeta, unatoč spomenutom Sporazumu, uvela privremena ograničenja pristupa švicarskom tržištu rada za hrvatske državljane. Sva ta ograničenja su, nešto ranije nego je očekivano, ukinuta od 1. siječnja 2022. Švicarska se ipak, ako broj hrvatskih državljana koji budu tijekom 2022. tražili zaposlenje u Švicarskoj prijeđe određeni prag, može pozvati, prema priopćenju Saveznog vijeća, na tzv. zaštitnu klauzulu i ponovo ograničiti (otežati) dobivanje radnih i boravišnih dopusnica (viza) za hrvatske državljane od 1. siječnja 2023. pa najviše do kraja 2026. Od 1. siječnja 2022. svi hrvatski državljani koji žele raditi u Švicarskoj mogu, bez ikakvih ograničenja i pod istim uvjetima kao i državljani drugih EU i EFTA članica, tražiti i prihvaćati posao u Švicarskoj. To konkretno znači da su ukinuti kontingenti, prvenstvo zapošljavanja radnika s domaćega tržišta kao i ispitivanje uvjeta zapošljavanja i plaća. To također znači da su hrvatski državljani sami odgovorni za pronalaženje zaposlenja kao i prijave na općini u mjestu stanovanja. To, konkretnije rečeno, znači da tražitelj posla kada nađe zaposlenje i dobije radni ugovor, treba se najprije prijaviti na općini stanovanja radi pokretanja postupka za izdavanje boravišne dopusnice (vize). Tom prigodom treba, uz preslik vrijedeće putovnice ili osobne iskaznice, priložiti i preslik radnoga ugovora ili potvrdu poslodavca o zapošljavanju. Nakon uredne prijave na općini, moguće je započeti raditi sukladno datumu navedenom u radnom ugovoru, ne čekajući dobivanje dopusnice. Ako netko traži i dobije zaposlenje a da još nije prijavljen u Švicarskoj, dok je, recimo, u Švicarskoj kao turist ili u posjetu prijateljima i rodbini, ne smije početi raditi dok nema službeno prijavljenu adresu stanovanja. To može biti adresa već iznajmljenog vlastitog stana ili neka privremena adresa - primjerice prijatelja, znanaca ili rodbine koji, prije nego se prijavite na njihovoj adresi, moraju prethodno zatražiti i dobiti odobrenje svojih stanodavaca. Budući da među općinama, kada je riječ o neophodnim dokumentima za prijavu boravišta, postoje određene razlike, uputno je poći izravno na općinu boravka i raspitati se koji dokumenti su potrebni.
Vrste dopusnica (viza) koje mogu dobiti Hrvati kao EU državljani:

- Za zaposlenja do 90 dana ne treba nikakva posebna dopusnica. Sve se rješava online prijavom 8 dana prije početka rada, Online-Meldeverfahren. Pogledati Merkblatt A0620 na internetu.
- Kada je riječ o zaposlenju koje traje preko 90 dana godišnje - više od 3 mjeseca - potrebne su dopusnice. Koju dopusnicu će netko dobiti ovisi o vrsti i trajanju zaposlenja.

Kratkoročna boravišna L-dopusnica (viza)

Ovu dopusnicu mogu dobiti hrvatski državljani koji s određenim ciljem dolaze u Švicarsku i kane ostati najduže do godinu dana – bilo da su zaposleni ili ne. Ako netko dođe u Švicarsku kao turist s nakanom da potraži zaposlenje, ne treba nikakvu službenu boravišnu dopusnicu tijekom tromjesečnog boravka u Švicarskoj. Ako, pak, želi ostati duže jer nije našao zaposlenje u roku od 3 mjeseca, mora se prijaviti na općini i tražiti boravišnu **L dopusnicu** u svrhu traženja zaposlenja, koja se može dobiti na 3 mjeseca i biti naknadno produžavana, s time da ukupan boravak može biti najduže 12 mjeseci. U pravilu se kod produživanja te dozvole traži i dokaz o traženju zaposlenja, pa je uputno sačuvati preslike natječaja. Tko ne nađe posao za vrijeme trajanja te dopusnice, mora bezuvjetno napustiti Švicarsku. Kada netko traži i dobije boravišnu **L dopusnicu** s ciljem traženja zaposlenja, mora plaćati i zdravstveno osiguranje, što nerijetko može biti velik problem za pojedince koji nemaju novčane pričuve ili nekoga tko će im pomoći. Zbog toga je ovdje nužno napomenuti da traženje zaposlenja u Švicarskoj, za pojedince koji u Švicarskoj nemaju rodbine i prijatelja kod kojih bi mogli stanovati dok ne nađu zaposlenje, zbog skupoće života u Švicarskoj mogla biti prilično neugodna avantura.
Na L EU/EFTA dopusnice imaju pravo Hrvati kao građani EU/EFTA članica koji su našli zaposlenje na određeno vrijeme od 3-12 mjeseci. Dopusnica, to treba posebno ozbiljno shvatiti, vrijedi toliko dugo koliko i radni ugovor. Tako, primjerice, tko nađe zaposlenje na 9 mjeseci i radni ugovor mu ne bude produžen, gubi pravo na tu dopusnicu ako u međuvremenu nije našao drugo zaposlenje.

B dopusnice (viza)

Boravišnu dopusnicu B mogu dobiti hrvatski državljani kao i ostali EU/EFTA građani na 5 godina, ako mogu priložiti dokaz o stalnom zaposlenju ili radni ugovor na najmanje 365 dana. Dopusnica biva produžena na daljnjih 5 godina ako su ispunjeni predviđeni uvjeti za njezino produženje. Ukoliko je osoba, koja zatraži prvo produženje dopusnice B, bila bez zaposlenja posljednjih 12 mjeseci prije produženja te dopusnice, moguće je da joj dopusnica bude produžena na samo jednu godinu dana. Inače svi oni koji nemaju zaposlenje imaju pravo na EU/EFTA dopusnicu B samo ako imaju dovoljno novčanih sredstava i osigurani su za slučajeve bolesti i nesreće.

EU/EFTA boravišna dopusnica C

Riječ je o tzv. trajnim boravišnim dopusnicama, koje mogu dobiti stranci nakon 5 ili 10 godina boravka u Švicarskoj i ako ispunjavaju predviđene uvjete. Moglo bi se pak reći da su one postale samo relativno trajne, jer ako osobe koje steknu C dopusnicu budu određeno vrijeme materijalno ovisne o socijalnoj skrbi, može im se dogoditi da ih izgube ili da prigodom slijedećega produživanja dobiju samo B dopusnice.
Boravišne dopusnice C dobivaju i članovi obitelji diplomata i konzularnih službenika. (supružnici i djeca do navršenih 25 godina starosti).
Za izdavanje boravišnih dopusnica općenito su nadležne kantonalne migracijske službe. Na početku se, u pravilu, dobivaju L ili B dopusnice. Izdavanje tih dopusnica, dakako, nije besplatno. Tako, primjerice, novčana pristojba za boravišne dopusnice L i B za osobe starije od 18 godina iznosi Fr. 70.00, a za osobe mlađe od 18 godina Fr. 35.00. Izdavanje C dopusnice punoljetne osobe će prvi puta platiti Fr. 125.00, a njezino produženje Fr. 95.00. Osobe do 18 godina istu će platiti Fr. 35.00. Oni koji imaju boravišne dopusnice **L, B** ili **C,** mogu dovesti supružnike i djecu u Švicarsku. (Familiennachzug). Osobe koje žele dovesti obitelj u Švicarsku moraju zarađivati dovoljno da mogu izdržavati supružnike i djecu i ne smiju biti korisnici socijalne skrbi. Uz to trebaju imati dostatno veliki stan sukladno broju članova obitelji. Supružnici također dobivaju radne dopusnice i mogu tražiti zaposlenje, a djeca mogu pohađati školu. Prije dolaska u Švicarsku preporuča se učenje njemačkoga jezika (jer su tečajevi veoma skupi!), a nakon dolaska se preporuča pokretanje postupka priznanja diploma stečenih u domovini.

Više informacija na hrvatskom možete pronaći pod: online-hilfe.caritas-aargau.ch/hr/boravak u Švicarskoj/školovanje i obrazovanje.

vm@caritas-aargau.ch | T 056 210 35 80

videntis

Your smile - our care!

Dr. Ante Stjepan Vidović završio je studij stomatologije u Njemačkoj, usavršavao se na voditeljskim pozicijama u švicarskim i njemačkim poliklinikama, te od 2015. godine vodi svoj dentalni centar u srcu Zagreba.

Zrinjevac 6
10000 Zagreb
info@videntis.eu
www.videntis.eu

NAZOVITE NAS!
+385 1 5515 300

CROMAX.ch

Vaš radostan povratak – Naš cilj

Naše usluge za povratnike:

- planiranje odlaska u redovnu ili prijevremenu mirovinu
- izračun buduće mirovine - AHV
- provjera konta Pensionskasse i potraga za izgubljenim kontima
- porezno i pravno savjetovanje u svezi isplate kapitala iz Pensionskasse i Säule 3a
- druge razne usluge (Treuhand) prema dogovoru

Naše usluge u Švicarskoj:

- savjetujemo, financiramo i pratimo Vas prilikom kupovine nekretnine
- pomažemo Vam prilikom osnivanja Vašeg poduzeća pravno savjetovanje
- sve vrste osiguranja za poduzeća i privatne osobe

CROMAX.ch
Im Ifang 16, CH-8307 Effretikon
Telefon +41 052 208 38 38 * Fax +41 052 208 38 39
info@cromax.ch * www.cromax.ch

zelicreisen
www.zelicreisen.ch
WiFi U AUTOBUSU

DIREKTNA LINIJA BEZ PRESJEDANJA

Polasci iz Švicarske

Bern	utorak, petak	17:40 h
Basel	utorak, petak, nedjelja	18:00 h
Zürich	utorak, petak, nedjelja	18:30 h
St. Gallen	utorak, petak, nedjelja	16:30 h
Luzern	utorak, petak, nedjelja	19:30 h
Bellinzona	utorak, petak, nedjelja	21:10 h
Lugano	utorak, petak, nedjelja	21:40 h

Polasci iz Hrvatske

Split	četvrtak, nedjelja	07:00 h	subota	13:10 h
Trogir	četvrtak, nedjelja	07:30 h	subota	13:40 h
Šibenik	četvrtak, nedjelja	08:25 h	subota	14:35 h
Zadar	četvrtak, nedjelja	10:00 h	subota	16:10 h
Senj	četvrtak, nedjelja	12:35 h	subota	18:45 h
Novi Vinodolski	četvrtak, nedjelja	13:00 h	subota	19:10 h
Crikvenica	četvrtak, nedjelja	13:15 h	subota	19:25 h
Rijeka	četvrtak, nedjelja	13:50 h	uto, sub	20:00 h

Mobile: + 41 79 445 39 68
Mobile HR: +385 99 335 30 55
E-mail: info@zelicreisen.ch

CSS – Vaš zdravstveni partner.

Mi nudimo
- Zdravstvena osiguranja
- Zdravstvena osiguranja za Hrvatsku
- Osiguranja za kućanstvo
- Pravna zaštita

Suzana Mlivončić
Kundenberaterin
+41 58 277 36 79
suzana.mlivoncic@css.ch
www.css.ch

CSS Versicherung

MAESTRAL
food in good company

Veleprodaja
Giessenstrasse 11, 8953 Dietikon
Tel. 044 743 82 00, Fax 044 743 82 01

Velika ponuda domaće robe i vina vrhunske kvalitete. Dostava u cijeloj Švicarskoj!

PODRAVKA BADEL 1862

Maestral AG
Office & Lager: Giesenstrasse 11
CH-8953 Dietikon
Telefon: +41(0) 44 743 82 00
Fax: +41 (0) 44 743 82 01
E-mail: info@maestral.ch
www.maestral.ch

DENTAL CENTAR DADIĆ

25 godina vračamo osmijeh na lica!

Vrhunski tim stručnjaka, doktora dentalne medicine, laboratorijskih tehničara i pratećeg osoblja koji djeluju u suvremenoj ordinaciji sa 5 dentalnih jedinica, dentalnim laboratorijem i dijagnostičkim centrom.

NEKA VAŠ IZBOR BUDE NOVI OSMIJEH, A IDUĆI KORAK ODABIR PRAVOG DOKTORA DENTALNE MEDICINE.

BIRAJTE KVALITETU I ISKUSTVO JER ZAJEDNO DAJU NAJLJEPŠI OSMIJEH.

POTPUNA USLUGA NA JEDNOM MJESTU!
- CT Dijagnostika
- CAD-CAM Stomatologija
- Implantologija
- Oralna kirurgija
- Ortodoncija
- Estetika i protetika
- Dentalna radiologija
- Vlastiti dentalni laboratorij
- Mogućnost smještaja

DENTAL CENTAR DADIĆ
Carlotte Grisi 11 52466 Novigrad - Istra - Hrvatska
Tel: +385 52 757 900 | M: +385 98 727 777
www.studiodentistico.hr | info@dadic.net

Spremate li se u mirovinu?

Uz solidno planiranje, možete poboljšati svoje prihode u mirovini, uštedjeti na porezima i osigurati svoje najmilije. Nudimo savjetovanje za:

- izračun vaše buduće AHV mirovine
- provjera konta Pensionskasse
- savjeti kod isplate Pensionskasse i 3. Säule

Veritas Consulting AG
Alfred-Escher-Strasse 34
8002 Zürich • www.veritas.ch
T 043 321 93 93 • **F** 043 321 93 94

Livno-Bus

ŠVICARSKA →BiH

FREE WIFI

» BRZA LINIJA » BRZA LINIJA

ZÜRICH - KISELJAK
Utorkom i petkom

KISELJAK - ZÜRICH
Nedjeljom i četvrtkom

Rezervacije se mogu vršiti putem **Viber** i **WhatsApp** aplikacija

BiH: + 387 **65 538 740** | + 387 **34 206 501**
Švicarska: + 41 **79 301 6995**
Njemačka: +49 **89 21 530 630**

zelicreisen
www.zelicreisen.ch
WiFi U AUTOBUSU

DIREKTNA LINIJA BEZ PRESJEDANJA

Polasci iz Švicarske

Bern	utorak, petak	17:40 h
Basel	utorak, četvrtak, petak, nedjelja	18:00 h
Zürich	utorak, četvrtak, petak, nedjelja	18:30 h
St. Gallen	utorak, četvrtak, petak, nedjelja	16:30 h
Luzern	utorak, četvrtak, petak, nedjelja	19:30 h
Bellinzona	utorak, četvrtak, petak, nedjelja	21:10 h
Lugano	utorak, četvrtak, petak, nedjelja	21:40 h

Polasci iz Hrvatske

Vukovar	utorak, subota	12:00 h	četvrtak, nedjelja	05:50 h
Osijek	utorak, subota	12:35 h	četvrtak, nedjelja	06:25 h
Đakovo	utorak, subota	13:25 h	četvrtak, nedjelja	07:15 h
Vel. Kopanica	utorak, subota	13:45 h	četvrtak, nedjelja	07:35 h
Sl. Brod	utorak, subota	14:15 h	četvrtak, nedjelja	08:05 h
N. Gradiška	utorak, subota	15:05 h	četvrtak, nedjelja	08:55 h
Zagreb	utorak, subota	17:10 h	četvrtak, nedjelja	11:00 h
Karlovac	utorak, subota	18:00 h	četvrtak, nedjelja	11:50 h
Rijeka	utorak, subota	20:00 h	četvrtak, nedjelja	13:50 h

Mobile: + 41 79 445 39 68
Mobile HR: +385 99 335 30 55
E-mail: info@zelicreisen.ch

Koja Osiguranja Vam nudim?

- Osiguranje motornih vozila
- Osiguranje za kućanstva
- Osiguranje za putovanja
- Osiguranje za zgrade
- Kaucija za stan
- Pravna zaštita
- Životno osiguranje
- Sve police osiguranja za Vašu tvrtku
- Zdravstveno osiguranje
- Ispunjavanje poreza
- Privatni i hipotekarni krediti

Josip Radoš
Verkaufsleiter
Privatkunden & KMU
josip.rados@axa.ch
Mobile +41 78 946 12 12

zeba HÖRCENTER

- besplatna analiza sluha
- besplatno testiranje slušnih pomagala
- slušne aparate i pribor
- tinitus savjetovanje
- zaštita sluha od buke
- pomoć sa osiguranjem (IV/AHV/SUVA)

Ivana Zeba-Alilovic

zeba Hörcenter
Marktplatz 7 · 9400 Rorschach
Tel.: 071 571 89 40
E-Mail: rorschach@zeba-hoercenter.ch

www.zeba-hoercenter.ch

arriva a DB company | MMreisen | MESICREISEN

Cjelogodišnje autobusne linije iz Švicarske za Hrvatsku

BASEL-ZÜRICH-LUZERN-RIJEKA-ZADAR-SPLIT

BASEL-ZÜRICH-LUZERN-ZAGREB-SL.BROD-OSIJEK

Informacije i rezervacije:
CH
+41 (0)44 817 05 27
+41 (0)76 278 88 44
+41 (0)79 632 00 51
HR
+385 (0)72 660 660

30% popusta za najbrže kupce!

Online prodaja putnih karata:
www.arriva.com.hr · www.mmreisen.ch
www.mesicreisen.ch

Privatni kredit?
Pitajte profesionalce.

Krediti od CHF 3'000-250'000
za zaposlene, temporere, AHV-IV-rentnere

- Besplatni savjeti i obrada
- Odgovor i ponuda u roku od 24 sata
- Fleksibilno trajanje kredita
- Najpovoljnije kamatne stope

043 355 99 40
www.asfinanz.ch

AS Finanz

AS Finanz GmbH je provjereni i certificirani švicarski posuditelj s kantonalnom licencom za posredovanje kreditima.
Davanje kredita je zabranjeno ako uzrokuje pretjerano zaduživanje. (Art. 3 UWG)

POGREBNE USLUGE "LEOVAC"
Na usluzi 24h dnevno / Sa svim papirima

Naše usluge
- kompletne sahrane na području kantona Ticino
- pripreme pokojnika i kremiranje u kantonu Ticino
- posjedujemo svu kompletnu opremu
- prijevoz pokojnika iz Švicarske u sve zemlje Europe i obratno
- u slučaju smrti u kući ili stanu odvoz pokojnika (bolnica, krematorija, patologija)
- sređujemo svu potrebnu dokumentaciju za pogrebne usluge ako dolaze u CH iz drugih zemalja

Ivo Leovac
0041 (0)79 221 45 73
0041 (0)91 791 61 79
Via Primore 7, 6616 Losone
www.pogrebne-leovac.ch

ADAM Pogrebne usluge

Željka i Adam Marković
Postfach 640
CH-4900 Langenthal

Tel. +41 62 923 32 66
Fax +41 62 923 32 63
Adam +41 79 439 35 67
Željka +41 79 704 10 18
www.adam-pogrebneusluge.ch

Brzo – Diskretno – Povoljne usluge

Ugodno i korisno Vam čitanje - ma gdje bili!

MOVIS

CROMIN Slikopis nastupa malih misijskih zborova na Crominu 2022.

HKM Ticino

HKM Bern

HKM Aargau

HKM St.Gallen

HKM Zürich

HKM Luzern

OGLAS

Mit Drusberg Reisen unterwegs… herzlich willkommen!

Normandie - Bretagne 23. - 30. Juli 8 Tage Fr. 1085.-
Nevers (hl. Bernadette) - **Angers**, Gut Hirt Kloster - Auray, **Pardon Ste Anne**
Lisieux (hl. Theresia) - **Calvaire** (hl. Ludwig) - **PARIS** (Montmartre, Sacré Cœur)

Savoyens Heilige 24. - 29. Sept. 6 Tage Fr. 890.-
Annecy (hl. Franz v. Sales)- Romans- **Thorens** (Schloss)- **St.Maurice** (Klostermarkt)
Châteauneuf de Galaure - Abtei **Hautecombe** (Schifffahrt) - Valence - ND Myans

30.7. - 1. Aug.	**La Salette**- Annecy (Jubiläum)- **Siviriez** (hl. Margrit Bays)	450.-
15. - 17. Aug.	**Bad Waldsee**, Reute (gute Beth) - Bludenz - **Konstanz**	475.-
28. - 31. Aug.	**Saas Fee**- Sitten- Abtei **St.Maurice**- Disentis- Biasca	670.-
11. - 17. Sept.	**S.G. Rotondo** (hl. Pio) - **Assisi** - Loreto - Lanciano	925.-
12. - 14. Sept.	**Oberammergau Passionsspiele**, nur alle 10 Jahre	1150.-
17. - 19. Sept.	**Lyon** Fourvière- **Annecy** (sel. Pauline)- **Lalouvesc**- ARS	490.-

Weitere Ziele **Fatima** - Santiago d.C. - Lourdes, **Padua** - Schio, **Altötting** ...
Änderungen vorbehalten. *Preise **CHF** Doppelzimmerbasis, meist Vollpension.*

Wir freuen uns auf Ihre Anfrage: Tel. 055 412 80 40, info@drusberg.ch, www.drusberg.ch

Preporučene knjige

Cijena: 10 CHF

Novi zavjet

NOVI ZAVJET – OBJAVA ISUSA KRISTA

Sveto pismo (Biblija) doživjelo je nekoliko prijevoda i puno više izdanja na hrvatskom jeziku. Svaki prijevod je prihvatljiv i dobar, ali ima i onaj koji je najkorisniji, koji najviše pomaže i koji je najlakše razumjeti. Po mom mišljenju i iskustvu to je prijevod Novog zavjeta dr. fra Ljudevita Rupčića. Zašto? Najviše zbog komentara koji se nalaze ispod teksta na istoj stranici na kojoj se nalazi tekst koji čitate. Ne treba prevrtati stranice i tražiti pojašnjenja – ona su tu – ispod teksta.
Slično, i još bolje, ima ekumensko izdanje Novoga zavjeta, ali to je izdanje stručnije i opširnije, više namijenjeno onima koji se bave studijskim proučavanjem Svetoga pisma. I Jeruzalemska Biblija ima komentare, ali nije mi poznato da postoji samo Novi zavjet Jeruzalemske Biblije.
«Tko ne poznaje Sveto pismo ne poznaje ni Krista.» *(Sveti Jeronim)*

Cijena: 16 CHF

Ksawery Knotz

SEKS KAKAV NISTE POZNAVALI
Za supružnike koji ljube Boga

«Što Bog ima s mojim spolnim životom u braku?», možda ste se zapitali (...) «A što Bog ima s vašim zdravljem, novcem, poslom, slobodnim vremenom, ljubavlju i smrću? Ako Bog sa svim tim nema ništa, znači da niste kršćanin!», hrabro zaključuje otac Knotz. Polazeći upravo sa stajališta da kršćanstvo prožima sav život poznati poljski franjevac otvoreno odgovara na mnoga pitanja o seksu i bez suvišna moraliziranja prenosi katolički pogled na spolni život u braku.
Sabravši u knjizi dugogodišnje iskustvo duhovnoga pratitelja mnogih parova koji traže njegov savjet, otac Knotz se služi konkretnim primjerima i, uz veliku dozu humora, pokazuje da seksualni život u katoličkomu braku ne mora biti dosadan, lišen radosti, fantazije, erotike i supružnicima atraktivnih poza. Cilj seksualnoga odnosa, međutim, ne može biti samo užitak, već i izgradnja veze, iskustvo jedinstva u intimnu susretu osoba koje se vole! Kako to postići, detaljno progovara upravo ova knjiga uz koju bračni parovi mogu nadići probleme, osnažiti bliskost i poboljšati kvalitetu bračnoga života.

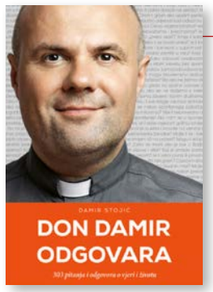

Cijena: 22 CHF

Damir Stojić

DON DAMIR ODGOVARA
303 pitanja i odgovora o vjeri i životu

Sve što ste oduvijek htjeli znati, a niste se usudili pitati! Život pred nas svakoga dana stavlja mnoga pitanja i izazove. U don Damiru Stojiću mnogi su prepoznali onoga tko je pristupačan i spreman dati im iskren i otvoren odgovor. Stoga ovaj omiljeni studentski kapelan i jedan od najpoznatijih hrvatskih svećenika uz svoj redoviti pastoral već godinama svakodnevno u pisanoj komunikaciji odgovara na mnoga pitanja.
Sva su pitanja sasvim autentična, nastala iz životnih situacija i potreba stvarnih ljudi, a don Damirovi su odgovori izravni, konkretni i svakom razumljivi, što knjigu čini iznimno zanimljivom i korisnom.
Obuhvaćene teme podijeljene u sedam glavnih poglavlja vrlo su raznolike i odražavaju svu širinu interesa i različitost tisuća onih koji su pitanja postavljali. Knjiga tako sadrži mnoštvo temeljnih vjerskih pitanja, pitanja o Svetom pismu, sakramentima, življenju vjere u svakodnevici, hodanju, spolnosti i partnerstvu, o praznovjerju i alternativi itd.

Bolje humor nego tumor

Roditeljska pedagogija

Na ispraćaju u školu reče otac sinu:
- Ivice, ako i danas iz matematike dobiješ jedinicu, ja i ti se više ne poznajemo!
Vratio se Ivica iz škole, a otac sav nestrpljiv zapita:
- Sine, što si dobio iz matematike?
- Oprosti, gospodine tko si ti? - odvrati hladno Ivica.

Korisne adrese

Hrvatska predstavništva u Švicarskoj

Veleposlanstvo Republike Hrvatske i konzularni odjel Veleposlanstva
3005 Bern, Thunstrasse 45
Veleposlanstvo: telefon: 031 352 02 75
fax: 031 352 03 73
Konzularni odjel: telefon: 031 352 50 80
fax: 031 352 80 59
Uredovno vrijeme:
ponedjeljak-petak: 9.00-12.00 sati
utorkom i od: 16.00-18.00 sati
(Svakog 2. i 4. ponedjeljka. u mj. konzularni odjel ne radi.)

Generalni konzulat RH u Zürichu
8008 Zürich, Bellerivestr. 5
Telefon: 044 386 67 50; 044 386 67 51
Fax: 044 422 83 54
Uredovno vrijeme:
ponedjeljak i srijeda: 9-13.00 i 15-18.00
utorak, četvrtak i petak: 9-13.00 sati.

Konzulat RH u Luganu
6900 Lugano, Hotel Pestalozzi
Piazza Indipendenza 9
Telefon: 031 352 50 80; fax: 031 352 80 59
2. i 4. ponedj. u mj. 10.00-12.00 i 13.00-15.00

Botschaft Bosnien und Herzegowina Veleposlanstvo Bosne i Hercegovine
Thorackerstrasse 3, 3074 Muri bei Bern
Telefon: 031 351 10 51; fax: 031 351 10 79

Hrvatska nastava u Švicarskoj Konfederaciji
Zürcherstrasse 48/50, 8953 Dietikon
Telefon: 044 212 65 44
E-mail: hds-ch@bluewin.ch
web-stranica: www.hds-ch.com
Uredovno vrijeme:
ponedjeljak - petak: 8.30-15.00
Koordinatorica: Mija Rajič

Sozialdienst für Kroatischsprachige
Bahnhofplatz 1, 3. kat, 5400 Baden
Telelefon: 056 210 35 80
E-Mail: vm@caritas-aargau.ch
www. hrvatskasocijalnasluzba.ch
Uredovno vrijeme:
utorak: 09-12.00; srijeda: 13.30-17.30
Socijalna radnica: Valentina Matolić

Promjena naslova (adrese)!

Molimo Vas, ako ste tijekom godine mijenjali mjesto svoga boravišta, prijavite Vašu novu adresu/naslov Uredništvu MOVIS-a. Istovjetna zamolba vrijedi za sve novoutemeljene obitelji koje žele primati MOVIS.
Hvala Vam na razumijevanju!

Telefon: **043 317 96 33**
E-Mail: movis@hkm-movis.ch

MOVIS - Kath. Kroatenmission
Bederstrasse 76, CH-8002 Zürich

44. Rumeni list

Susret hrvatske katoličke mladeži

Predvoditelj hodočašća – fra Marin Karačić,
fratar, propovjednik i kantautor

Mjesto: Einsiedeln
Nadnevak: subota, 24. rujna 2022.

PROGRAM:

15.00 – Predavanje u velikoj samostanskoj dvorani –
«Biti u svijetu, a ne od svijeta; kako živjeti kršćanstvo u modernom svijetu» –
(fra Marin Karačić)
16.00 – Prigoda za svetu ispovijed i duhovne razgovore
17.00 – Križni put uz Kalvariju pored svetišta
19.00 – Svečano euharistijsko slavlje u Gospinoj bazilici – fra Marin Karačić s misionarima
20.30 – Zabava u gradskoj dvorani Zwei Raben Kultur und Kongresszentrum (Hauptstr. 20)

NADBISKUP JOSIP STADLER

SVE ZA BOGA, CRKVU I DOMOVINU!

Velikani i njihove ideje

Rođen je u Brodu na Savi (Slavonskom Brodu) 24. siječnja 1843. u obrtničkoj obitelji, po očevoj strani podrijetlom iz Austrije. U jedanaestoj godini ostao je bez roditelja pa se o njemu skrbi obitelj Oršić. Školovanje započinje u Brodu, nastavlja u nadbiskupskim sirotištima u Požegi i Zagrebu, gdje je polazio gimnaziju, u Rimu je na Papinskome sveučilištu Gregoriani doktorirao filozofiju, potom i teologiju. Za svećenika je zaređen 1868. u Rimu, nakon čega se vratio u Zagreb, gdje je postao gimnazijski profesor u sjemeništu, a potom i sveučilišni profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu, gdje je bio i dekan. Pokrenuo je 1870. «Glasnik Sv. Josipa». Papa Lav XIII. imenovao ga je 1881. prvim vrhbosanskim nadbiskupom obnovljenoga biskupskog sjedišta u Sarajevu. U Bosni je djelovao na vjerskom, prosvjetnom, kulturnom i nacionalnom području. Papa ga je imenovao apostolskim povjerenikom za sjedinjenje pravoslavlja i Katoličke crkve. S Aleksandrom Bresztyenszkyim (1843-1904), gorljivim laikom i saborskim zastupnikom, pokrenuo je 1896. časopis «Balkan». Bio je veliki graditelj. U Sarajevu je dao izgraditi Dječačko sjemenište i gimnaziju, Bogoslovno sjemenište, nadbiskupsku palaču i kaptol, katedralu Srca Isusova te crkve Sv. Ćirila i Metoda, Marijina Uznesenja, Presvetoga Trojstva, Kraljice Krunice, franjevačku crkvu Sv. Ante, crkvu Sv. Alojzija u Travniku, te brojne samostane i zavode. Utemeljio je Družbu sestara Služavki Maloga Isusa s ciljem da skrbe za siromašnu i napuštenu djecu, starije i siromahe. Istaknuo se dobrotvornim radom. U Sarajevu je

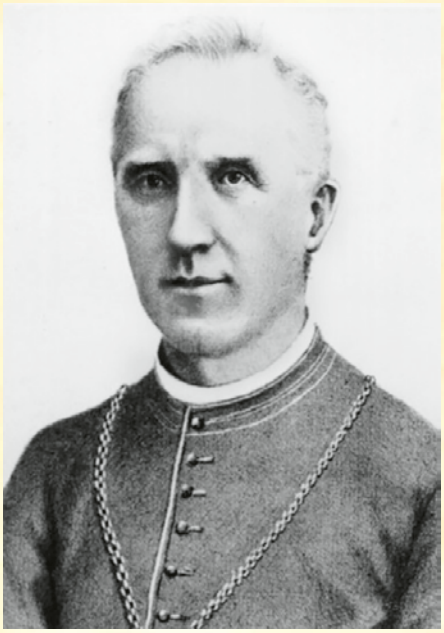

(Slavonski Brod, 24. siječnja 1843. – Sarajevo, 8. prosinca 1918.)

osnovao sirotišta «Betlehem» i «Egipat» i ubožnicu za starice. Za narod je bio «otac sirotinje».

Mnogo je pisao. Uz brojne članke i poslanice, prvi je među Hrvatima objavio filozofijsku sintezu u knjigama Logika - Dijalektika, Logika - Noetika, Opća metafisika ili ontologija, Kosmologija, Psihologija, Naravno bogoslovlje. Preveo je na hrvatski evanđelja i Djela apostolska. Godine 1892. pokrenuo je «Glasnik Srca Isusova», koji će poslije preuzeti oci isusovci. Stao je 1906. iza pokretanja «Hrvatskoga dnevnika» u Sarajevu i poticao rad laika u okviru Hrvatskoga katoličkog pokreta.

Politički je zagovarao hrvatsko državno pravo u Bosni i Hercegovini, kao dijelu «Tomislavove Hrvatske» u sklopu Austro-Ugarske Monarhije. Glasovita je njegova «Izjava» od 16. studenoga 1917., u kojoj ističe: «Zahtijevamo rješenje državnoga pitanja na jugu Monarhije u hrvatskom smislu, na temelju hrvatskoga državnoga prava, te uz neokrnjeno očuvanje hrvatske narodne i državne individualnosti. Zahtijevamo sjedinjenje onih zemalja, na koje se hrvatsko državno pravo proteže, naime Hrvatske, Slavonije, Dalmacije, Bosne i Hercegovine i hrvatske Istre u jedno, politički i financijski autonomno, s habsburškom monarhijom kao cjelinom nerazdruživo spojeno državno tijelo.» No, povijesni razvoj je otišao u posve drugom smjeru.

Bio je čovjek brojnih krjeposti i odlika. Radio je predano, strpljivo, planski, marljivo - radio i molio. Posebno je štovao Presveto Srce Isusovo, kojemu je posvetio i svoju nadbiskupiju. Bio je također veliki štovatelj Blažene Djevice Marije i Svetoga Josipa. Umro je 8. prosinca 1918. u Sarajevu. Antun Gustav Matoš nazvao ga je «najvećim Hrvatom u Bosni», a kardinal Steinhuber «Croata ex toto corde – Hrvat puninom srca». Njegov današnji nasljednik mons. Tomo Vukšić nazvao ga je «čovjekom rijetkog talenta i kulture». O njemu se s pravom može reći da je preporoditelj i duhovni obnovitelj Bosne. Štuje se kao Sluga Božji za kojega je pokrenut postupak za beatifikaciju.

Hrvoje Lončarević